
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google[™] books

<https://books.google.com>

COLUMBIA LIBRARIES OFFSITE

CU16632230

ՏԻՆԻ ՄԻՍԻՆԻ

ԹԱԼԻՄԱԹ Ը

ՏԻՆ Ի ՄԷՍԻՀԻ

ԷՍԷՐ Ի

ՎԵՐ. Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ԻՔԻՆՃԻ ԹԱՊ՝

معارف عمومیہ نظارت جلیہ سنک ۲۸ ذی القعدہ ۱۳۲۴ و ۳۰ کانون اول
۱۳۲۲ تاریخلی و ۳۵۱ و ۲۳۰۸ نومرولی رخصتنامہ سیلہ نشر اولنشد
مصارفی آمریقان مسیوز شرکتی طرفندن تسوید اولنہرق طبع اولنشد

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

ՄԱԹՊԱՆ Ի Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ

1907

OFFSIDE

BT

1039

T87

G64

1907g

Տ Ի Պ Ա Ճ Է

Խրիսթիանւոյն թա՛լիմաթ ը էստսիյէսինի
կերէք քիլիսէյէ ա՛զա օլմագ իսթէյէն պիրատէր
վէ հէմչիրէլէրէ վէ կերէք մէքեաթիպ ի 'ալիյէմիզ-
տէ պուլուռնան թալէպէյէ թա՛լիմ էթմէք իչիւն
միւնասիպ պիր տէրս քիթապը մագամընտա պու-
քիթապճըղազ պուռնտան էվվէլ մէմլէքէթիմիզին
Խնճիլի քիլիսէլէրինէ թագաթիմ էտիլմիչ իտի : Պու-
քէրրէ անըն պա՛զը գըսմլարընտա ճիւզ՛ի իսլա-
հաթ իճրա վէ պիր իքի պապ 'իլավէ էտէրէք թէք-
րար Խնճիլի քիլիսէլէրիմիզէ 'արզ էտէրիզ :

Տէր ի Սա՛ատէթ
1907

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ԹԱՂԻՄԱԹ Ը

ՏԻՆ Ի ՄԷՍԻՀԻ

Տ Է Ր Ս Ի.

ULLUZ

ՍԷ՝ՆԼ. Այլան քիմ տիր :

ՃԵԼՈՂ. Այլան սէմավաթ վէ զէմինին վէ քեաֆֆէ ի մէվճուտաթըն խալիգի վէ Միւ տիր ի Մութլագը ոլան Զաթ ը միւթէ՛ալ, վէ պիզիմ Սէմավի ֆէտէրիմիզ տիր :

«Այլան իպթիտատէ սէմավաթ վէ զէմինի խալգ էյլէտի» Թէք 1. 1.

«Էյ սէմավաթտա ոլան ֆէտէրիմիզ» Մառ. 6. 9.

Ս. Այլանը ճիսմանի պասարըմըզլա կէօրէ պիլի՞ր մի իզ :

Ճ. Խայր :

«Տիտարըմը կէօրէմէզսին. զիրա ինսան պէնի կէօրիւպ տէ եաշայամազ» Խուր. 33. 20 :

«Այլանը ասլա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր. անճագ ֆէտէրին գուճաղընտա ոլան Իպն ի վահիտ քէնտիոի անը պէյան էյլէտի : Յովհ. 1. 18. Քէզալիք 1 Տիմ. 1. 17. 6. 16.

Ս. Նիչին Ալլահ ճիսմանի պատարըմըզէ
կէօրիւմէզ :

Ճ. Ալլահ բուհ օլտըղը իչին ճիսմանի պա-
սարլէ կէօրիւմէզ :

«Ալլահ բուհ տըր , վէ անա սէճտէ գըլանլար
բուհ վէ հազիգաթլէ սէճտէ գըլմագ կէրէք
տիր » Յովհ. 4. 24.

Ս. բուհ նէ՞ տիր :

Ճ. բուհ մատտի օլմայըպ պիլէն , հուրը
իւրատէթէ մալիք օլան , վէ «Պէն» տէյէպիլէն
պիր մէվճուտ տըր :

«Զիրա բուհըն էթի վէ քէմիքլէրի եօգ
տըր » Ղու. 24. 39.

Ս. Պա՛ղը զաթլարըն Ալլահը կէօրաիւքլէրի
ֆիթապը Մուգատտէստէ զիքը օլո՛ւնմամըշ
մը տըր :

Ճ. Էվվէթ , լաքին օլ կէօրիւնէն սուրէթ
Ալլահըն շէքլի ասլիսի տէյիլ , անճագ քէնտի
իլհամընը ատէմլէրէ թէպլիղ էթմէք իչին
Անըն ալտըղը մուվագգաթ պիր հէյ՛էթ իտի :
Պա՛ղէն տէ փէյղամպէրլէր Ալլահը 'ազլէն
կէօրմիւշ օլուպ լիսանէն թա՛րիֆ էտէր իքէն ,
ճիսմանի պասարլէ կէօրաիւքլէրի պիր շէյի
թա՛րիֆ էտէր կիպի թա՛պիրաթ գուլլանմա-
ղա մէճպուր օլտուլար :

«Վէ Բապպ անա Մամբրէ մէշէլիյինտէ կէօ-
րիւնտիւ : Վէ Աբրահամ կիւնիւն սըճագ
վտգթընտա չատըր գափուսընտա օթուրուր
իքէն , կէօզլէրինի գալտըրըպ պագտըգտա՝

իշթէ գարշըսընտա իւշ քիմսէ տուրույօր ի-
տի :» Թէք. 18. 1. 2. Քէզալիք Թէք. 32-
24, 29, 30 :

«Ողիյա մէլիյին վէֆաթը սէնէսինտէ
Րապալը 'ալի վէ եիւքսէլմիշ պիր Թախթ
իւզէրինտէ օթուրտըղը հալտէ կէօրտիւմ,
վէ էթէքլէրի հէյքէլի տօլտուրմուշ իտի :»
Ես. 6. 1 :

Ս. Քիթապը Մուգատտէստէ Ալլահ իշիւն
իսթի'մալ օլունան իսթի'արէ նէվ'ինտէն պա'-
ղը Թա'պիրաթը զիքը էյլէ :

Ճ. «Պուրնունտան տիւման՝ վէ աղզընտան
իֆնա էտէր աթէշ չըգտը :» 2 Միւլ. 22. 9 :

«Փասըգ տէօնմէզ իսէ, Ալլահ գըլըճընը
պիլէյէճէք տիր :» Մէզ. 7. 12 :

Քէզալիք Ես. 52. 10. Մէզ. 21. 8. վէ
ղայրի :

Ս. Պու միսիլլիւ այէթլէրի հարֆիյէ'ն մի
անլամալը իզ :

Ճ. Խայր. պունլար Ալլահըն գուվվէթ, հիք-
մէթ վէ հուզուրընը իֆատէ էթմէք իշիւն
գուլլանըլմըշ օլան իսթի'արէ նէվ'ինտէն էլ-
ֆազ տըրլար :

«Ալլահ ֆիլհագիգէ զէմինտէ սաքին օլո'ւր
մը. իշթէ սէմաւաթ վէ սէմա իւս սէմաւաթ
սէնի հավի օլամազ :» 3 Միւլ. 8. 27 :

«Րապալ պէօյլէ պույուրուր. Սէմա Թախ-
թըմ, զէմին տախի ալազլարըմա պասամազ
տըր :» Ես. 66. 1 :

Ս. Ալլահըն ըէսմինի եափմագ ճա"ր զ մի տիր :
Ճ. Խայր :

«Իմտի քէնտինիզէ զիյատէսիյէ տիզգաթ
էտինիզ, զիրա Բապպ սիզէ Քորեբտէ աթէշ
իչինտէն սէօյլէտիյի կիւնտէ հիչ սլիր սուրէթ
կէօրմէտինիզ :» Թէս. 4. 15.

«Քէնտին իչիւն փութ եափմայասըն :»
Խուր. 20. 4.

**Ս. Ալլահըն մէվճուտիյէթինի նա"սըլ ան-
լարըզ :**

**Ճ. Ալլահըն մէվճուտիյէթինի 'ալէմ ու ճի-
հանտան, իլհամ ը իլահիտէն վէ խուսուսա
Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոստան էօյրէնիրիզ :**

«Սէմավաթ Ալլահըն ճէլալընը հիքեայէ
էյլէր, վէ լէվհի սէմա էլլէրինին իչինի ի'-
լան էտէր :» Մէզ. 19. 1.

Գուլաղը խալզ էտէն իչիթմէ"զ մի, եա-
խօտ կէօզիւ եափան կէօրմէ"զ մի . . . ա-
տէմէ թա'լիմ էտէն պիլմէ"զ մի : Մէզ. 94.
9, 10.

«Ալլահ զէման ը գատիմտէ, նիչէ գըթ'ա-
լար վէ նիչէ թարզլարտա, փէյղամպէրլէր
վասըթասըյլա էճտատա սէօյլէմիշ օլարագ,
պու սօն կիւնլէրտէ տախի, հէր շէյէ վարիս
նասպ էյլէյիպ' 'ալէմլէրի տախի վասըթասըյ-
լա խալզ էյլէտիյի Օղլու իլէ պիզէ սէօյլէտի :»
'Իպր. 1. 1, 2.

Ս. Ալլահը քեամիլէն տէրք էտէպիլլիր մի իզ

**Ճ. Խայր. Ալլահ պինիհայէ' պիզ իսէ մահ-
տուտ օլտըղըմըզ իչիւն Անը քեամիլէն տէրք
էթմէմիզ իմքեանսըզ տըր :**

«Ալլահըն տէրին մատտէլէրինի պուլապի-
լի՞ր մի սին, Գատիրին քէմալընա վազըֆ
օլա պիլի՞ր մի սին:» Յոթ 11. 7:

«Էյ Ալլահըն զանիլիք վէ հիքմէթ վէ 'իլ-
մինին տէրինլիյի. անըն հիւքմիէրի թէֆահ-
հիւստէն, վէ թարիզլէրի թէֆթիչտէն նէ
զատար իւթիւն տիր:» Բօմ. 11. 33:

**Ս. Ալլահը տահա էյի պիլմէք իչիւն նէ՞
եափմալը իզ:**

**Ճ. Անը սէվիպ, Անըն էմրլէրինի իճրա էթ-
մէլի իզ:**

«Հէր քիմ քի էմրլէրիմ քէնտինտէ պու-
լունուպ՝ անլէրի հըֆզ էտէր իսէ, պէնի
սէվէն օ տըր: Վէ պէնի սէվէն՝ փէտէրիմ
թարաֆընտան սէվիլէճէք տիր. պէն տախի
տնը սէվիպ՝ քէնտիմի անա իզհար էտէճէ-
յիմ: Յոլի. 14. 21:

«Նէ՞ միւլպարէք տիր գալպի փաք օլանյար,
զիրա անլէր Ալլահը կէօրէճէքլէր:» Մատ. 5. 8:

**Ս. Պա՛ղը ատէմլէր Ալլահը նի՞չիւն ինքեար
էտէրլէր:**

**Ճ. Պա՛ղը ատէմլէր գալպլէրինին ֆէսա-
տընտան, պա՛ղը ատէմլէր տախի ճէհալէթլէ-
րինտէն Ալլահը ինքեար էտէրլէր:**

«Շէրիր քէնտի զուրուրը իլէ թալէպ էթ-
մէզ. հիչ պիր էֆքեարընտա Ալլահ եօգ տըր:»
Մէզ. 10. 4:

«Սէֆիհ քէնտի գալպլինտէ՝ Ալլահ եօգ տըր՝
տէտի:» Մէզ. 14. 1:

Տ Է Ր Ս 2.

ՎԱՅՏԱՆԻՅԵԹ ՎԷ ՍԱԼԻՒՍ Ի ՇԷՐԻՖ

ՍԷ՝ՆԼ. Գա՛ն Ալլան վար տըր :

ՃԷԼԷ՝ Եալընըզ պիր հագիգի Ալլան վար տըր :

«Էյ Իսրայէլ, տինէ, Ալլանըմըզ Բապպ՝ Բապպ ը վահիտ տիր» Թէս. 6. 4.

«Տիւնեատա փռւթուն պիր շէյ օլմատըղընը, վէ պիր Ալլանտան պալգա Ալլան օլմատըղընը պիլիրիգ» 1 Կոր. 8. 4.

Քէզալիք, Ես. 43. 10—13. 44. 6, 8. 45. 5. 46. 9. Եր. 10. 6. 1 Կոր. 8. 5, 6. 1 Տիմ. 2. 5.

Ս. «Ալլան վահիտ տիր» տէմէքլէ նէ՞ անլարըզ :

Ճ. «Ալլան վահիտ տիր» տէմէքլէ, 1. Ալլանըմըզ Եալընըզ Ալլան օլուպ՝ նազիր վէ շէրիքի եօգ տըր տէմէք իսթէրիգ. վէ 2. Ալլան Բուն օլուպ միւրէքքէպ գըսմլարաան միւպէրրա օլտըղընը անլարըզ :

Ս. Թէք. 1. 26տա նէ՞ Եազըլմըշ տըր. վէ անը նա՞սըլ անլարսըն :

Ճ. «Վէ Ալլան՝ Միւշապէհէթիմիզէ կէօրէ սուրէթիմիզտէ ինսան խալգ էտէլիմ . . . տէտի :

Պու ալէթտէ Ալլան իչիւն ճէմ՝ գուլլանըլմասը՝ Եա Անա իհթիրամ կէօսթէրմէք, Եա տա՝ պէլքի, ախլագի էվսաֆա մալիք օլան

նաթըգ մախլուգաթըն, եա՜նի մէլէքլէրին Ալ-
լահ իլէ օլան միւնասէպէթինի իմա էթմէք
մագսէտիյլէ տիր :

Ս. Մէգ. 96. 4տէ նէ՞, եազըլմըչ տըր. վէ
անըն կիպի այէթլէրի նա՞սըլ անլարսըն :

Ճ. «Ձիրա Բապպ 'ազիմ' վէ զիյատէսիյլէ
համտա շայան տըր. ճիւմլէ իլահլար իւզէրինէ
հէյպէթլի տիր :»

Եէհուտիլէր արասընտա, փութփէրէսթլէրին
իլահ մագամընա գօտուգլարը փութլարը
ճանլը մէվճուտլար տէյիւ զանն էտէն քիմսէ-
լէր վար իտի. փէյղամպէրլէր պու էֆքեարը
գավմըն արասընտան տէֆ' էթմէյէ չալըչըպ
անլէրին լաշէյ օլտըգլարընը կէօսթէրմէյէ չա-
լըչտըլար : Թէս. 32. 12յի 21 իլէ, վէ Մէգ. 96.
4իւ 5 իլէ մուգայէսէ էյլէ :

Ս. Պու պիր Ալլահտա գա՜չ իւգնիւմ վար
տըր :

Ճ. Պիր Ալլահտա իւչ իւգնիւմ վար տըր,
եա՜նի, փէտէր, Իպն վէ Բուհ իւլ Գուտս :

«Անլէրի փէտէր վէ Իպն վէ Բուհ իւլ Գուտ-
սըն իսմինէ վաֆթիլ էտինիլ :» Մատ.
28. 19.

«Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի վէ
Ալլահըն մուհապպէթի վէ Բուհ իւլ Գուտ-
սըն միւշարէքէթի ճիւմլէնիլ իլէ օլտուն :»
2 Կոր. 13. 14.

Ս. Ի-գնի-ճ թա'պիրինին մա՜նասը նէ՞ տիր :

Ճ. Ի-գնի-ճ թա'պիրի այրը այրը զաթլար
մանասընտա օլմայըպ. անճագ Ալլահըն հայաթ
վէ զաթընա մախսուս օլան իւչ մէպտէ եա-

խօտ թէֆրիգաթը էսասիյէ իշարէթ էտէր :
Ս. փեփէր Ալլահ տէմէքլէ նէ՞ անլարըզ :

Ճ. Ալլահ խալիգիմիզ օլուպ, պիզիմ տախի
թապլի'աթճա անա միւշապի'ն օլտըղըմըզը վէ
Անըն պիզի սէվէր իտիյինի անլարըզ :

«Պիր Ալլահ, եա'նի փէտէր վար տըր, քի
ճիւմլէ քեա'րնաթ անտէն տիր» 1 Կոր. 8. 6.

«Պագընըզ, փէտէր պիզէ նէ կէօնէ մու-
հապպէթ իհսան էթմիշ տիր՝ քի Ալլահըն էվ-
լատը թէսմիյէ օլունալըմ» 1 Յովհ. 3. 1.

Ս. Օղը-Լ Ալլահ տէմէքլէ նէ՞ անլարըզ :

Ճ. Ալլահըն՝ րապպըմըզ Յիսուս Գրիստոստա
քէնտիսինի պիզէ քէշֆ ու պէյան էյլէմէսինի
անլարըզ :

«Քէլամ թէն օլուպ՝ 'ինայէթ վէ հագի-
գաթլէ մէմու օլարագ, արամըզտա սաքին
օլտու. պիզ տախի անըն ճէլալինի փէտէրին
Իպն ի վահիտինին ճէլալը տէյիւ կէօրտիւք»
Յովհ. 1. 14 :

Ս. Բոհ ի-Լ Գոհ տէմէքլէ նէ՞ անլարըզ :

Ճ. Ալլահըն Բուհ օլուպ պիզիմ Բուհլարը-
մըզ իւզէրինտէ իշլէյէրէք գալպլէրիմիզի թէճ-
տիտ վէ թագտիս էտէր իտիյինի անլարըզ :

«Օլ հագիգաթ Բուհու կէլտիյի գէման, սի-
զի ճիւմլէ հագիգաթա իրշատ էտէճէք տիր»
Յովհ. 16. 13 :

Ս. Պու թա'լիմէ նէ՞ տէնիլիր :

Ճ. Պու թա'լիմէ Սալիւս ի Շէրիֆ (Երրոր-
դութիւն) թա'լիմի տէնիլիր :

Ս. Սալիւս ի Շերիֆ թա'լիմինտէ հա'նկի խաթալարտան ինթիրազ էթմէլի իզ :

Ճ. 1. «Իւշ Ալլահըմըզ վար տըր» տէմէմէլի իզ. Ալլահըմըզ եալընըզ պիր զաթ տըր :

«Է'յ Իսրայէլ, տինէ, Ալլահըմըզ Բապպ Բապպ ը վահիտ տիր» Թէս. 6. 4 :

2. «Փէտէր, իպն վէ րուհ իւլ Գուսս, Ալլահըն իւշ սըֆէթ, եա 'ալադա եա գուվվէթ լէրի տիր» տէմէմէլի իզ. Պու թէֆրիդաթ «Պէն», «Սէն», «Օ» տէյէպիլէն զաթի պիր թէֆրիդաթ տըր :

«Պէն փէտէրտէն տիլէր իմ, օ տախի իլ էլ էպէտ սիզին իլէ թէմէքքիւն էթմէք իւզ-րէ' սիզէ տիկէր պիր Թէսէլլի էտիճի, եա'նի հագիգաթ Բուհընը վէրէճէք տիր» Յովն. 14. 16, 17 :

3. «Ալլահ' իւշ ճիւզ եա զըսմլարտան 'իպա-րէթ տիր» տէմէմէլի իզ. Ալլահ Բուհ օլուպ ճիւզլէրտէն միւպէրրա տըր :

«Ալլահ Բուհ տըր» Յովն. 4. 24 :

Ս. Պու թա'լիմ հագգընտա նէ' տէրսին :

Ճ. Պու' իլհամ ը իլահիտէ պիզէ քէշֆ ու պէյան օլունմուշ օլան էն մուհիմմ հագիգաթ օլուպ, նիշէ խուսուսլարտա 'ազլըմըզըն մա-ֆէվգինտէ օլան տէրին պիր թա'լիմ տիր :

Տ Է Ր Ս 3.

ԱՆԼԱՅԸՆ ՍԸՖԱԹ Ը ՃԷԼԻԼԷՍԻ

ՍԷ՝ՆԼ. Այլահ թէպէտտիւլ էտէ՞ր մի :
ՃԷԼ՝Պ. Խայր :

«Հէր էյի 'աթիյէ վէ հէր քեամիլ մէվհիպէ
եօգարտան օլուպ' նուրլար փէտէրինտէն
նիւզուլ էտէր. անտէ թէղայիւր, եախօտ
թէպէտտիւլ կէօլկէսի եօգ տըր.» Յակ. 1. 17.

Ս. Այլահ նէ՞ ճիհէթլէրճէ թէպէտտիւլ էթ-
մէղ :

Ճ. Այլահ, Զաթը, թէտպիրլէրի, վա'տլարը
վէ 'ամէլլէրի ճիհէթիյէ, մահաուաթիյէթ եա
ճէհլ ու ֆէսատ նէթիճէսի օլան թէպէտտիւլէ
հիչ միւպթէլա տէյիլ տիր :

«Պէն Եհովա իմ, թէղայիւր էթմէմ.»
Մաղ. 3. 6.

«Րապպըն թէտպիրի իլ էլ էպէտ, վէ գալ-
պինին էֆքեարը տէվր պէ տէվր պազը
տըր.» Մէգ. 33. 11.

«Այլահն մէվհիպէլէրի վէ տա'վէթի նէ-
տամէթտէն պէրի տիր.» Րօմ. 11. 29.

Ս. Ատէմլէր նի՞չիւն թէպէտտիւլ էտէրլէր :

Ճ. Ատէմլէր զա'իֆ, ճահիլ վէ կիւնահքեար
օլտըգլարը իչիւն թէպէտտիւլ էտէրլէր :

Ս. Այլահ նէ՞րէտէ տիր :

Ճ. Ալլահ Բուհ օլտրդը իչիւն Անըն Զաթ Ը փաքի մէքեանտան միւնէզզէհ տիր :

«Իշթէ շարգա տօղրու կիտէրիմ, վէ օրա-տա տէյիլ տիր. դարպա տօղրու կիտէրիմ, վէ անը սէզէմէմ. Իշլէտիյի եէրէ շիմալէ կիտէրիմ, ամմա անը կէօրէմէմ. Ճէնուպտա կիզլէնիր, վէ անը միւշահէտէ էտէմէմ.» Յոր 23. 8, 9 :

«Իշթէ սէմավաթ վէ սէմա իւս սէմավաթ սէնի հալի օլամազ.» 3 Միւլ. 8. 27 :

Ս. Ալլահըն հուզուրընա տա"իր նէ տէյէպիլիր սին :

Ճ. Ալլահ հուզուր վէ գուվվէթի իլէ հէր եէրտէ հազըր տըր, վէ անըն հուզուրընտան մախֆի հիշ պիր մահալ եօզ տըր :

«Պիր քիմսէ կիզլի եէրլէրտէ կիզլէնէ պի-լիր մի քի, պէն անը կէօրմէյէյիմ տէյիւ Բապպ պուլուրուր. սէմավաթ իլէ զէմինի մէմու գըլան պէն տէյիլ մի իմ.» Եր. 23. 24 :

«Զիրա անըն իլէ եաշարըզ. վէ հարաքէթ էտէրիզ վէ մէվճուտ իզ.» Ա'մալ. 17. 28 :

Ս. Ալլահըն 'իլմինէ տա"իր նէ տէյէպիլիր սին :

Ճ. Ալլահ հէր շէյի 'ալիմ օլուպ, պիզիմ հէր պիր 'ամէլիմիզի կէօրիւր, վէ պիլճիւմլէ թէֆէքքիւրաթըմըզա վազըֆ տըր :

«Ճիւմլէնին գալպլէրինի 0 թէշքիլ էտէր. ճիւմլէ 'ամէլլէրինէ ալեհա տըր.» Մէզ. 33. 15 :

«Վէ անըն հուզուրընտա զահիր օլմայան
պիր մախլուզ եօզ տըր. ֆադաթ հէր շէյ պի-
ղիմ հիսապ վէրէճէյիմիզ Զաթըն նազարըն-
տա 'իւրեան վէ աշըզ տըր» 'Իպր. 4. 13:

Ս. Ալլահըն գուտրէթինէ տա'իր նէ՞ տէյէ-
պիլիր սին :

Ճ. Ալլահ գատիր ի մութլազ օլուպ , միւրատ
էթտիյի 'ամէլլէրին իճրասընտա հիշ պիր
գուվլէթ Անա մանի' օլամազ :

«Պիլիրիմ քի հէր շէյէ գատիր սին , վէ
միւրատըն ապլա մէն' օլունմազ » Յոր 42. 2.

«Պու շէյ ինսան 'ինտինտէ միւմքինսիզ
տիր . լաքին Ալլահըն 'ինտինտէ հէր շէյ միւմ-
քին տիր : Մատ. 19. 26 :

Ս. Ալլահ նէ՞ զէմանտան պէրու մէվճուտ
տըր :

Ճ. Ալլահըն Զաթ ը փաքի զէմանտան միւ-
նէզզէն օլուպ , Օ էզէլտէն էպէտէտէք մէվ-
ճուտ տըր :

«Տաղլար վիւճուտա կէլմէզտէն , վէ սէն
զէմին վէ տիւնեայը խալզ էթմէզտէն էվլէլ,
էզէլտէն էպէտէ տէյին սէն Ալլահ սըն» Մէզ.
90. 2 :

«Մէվճուտ օլան վէ օլմուշ վէ օլաճազ վէ
հէր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ պույուրուր
քի Ալֆա վէ Օմէղա , Իպթիտա վէ Ինթիս
պէն իմ » Վահ. 1. 8 :

Ս. Ալլահըն ախլազի քէմալը նէ՞ թապիրլէ
իֆատէ օլունուր :

Ճ. Գուտսիյէթ :

«ԳՐԱՄԱՐՈՒՄ, ԳՐԱՄԱՐՈՒՄ, ԳՐԱՄԱՐՈՒՄ ԲԱԿԱՅ
ԻԼ ԶԻՆՈՒՄ, ԱԻԼԹԻՆ ՂԵՄԻՆ ԱՆՆՆ ՏԵԼԱ-
ԼԸՅԷ ՄԵՄԼՈՒ ՄԵՐԻ» ԵՍ. 6. 3.

«ՍԻՂԻ ՄԱՎԵԹ ԷՄԵՆ ԳՐԱՄԱՐՈՒՄ ՕԼՄԸՂԸ
ԿԻՂԻ, ՍԻՂ ՄԱԽԻ ԿԵՐԻ ԿԱՐԵՔԵԹԼԵՐԻՆԻՂԱԷ
ՄՈԼԳԱՄԱՏԵՍ ՕԼՈՒՆՂԻ» 1 ՊԵՄ. 1. 15.

«ՍԷՄԱՎԱԹՄԱ ՕԼԱՆ ՓԷՄԵՐԻՆԻՂ ՔԵՄԱԹԻԼ
ՕԼՄԸՂԸ ԿԻՂԻ՝ ՍԻՂ ՄԱԽԻ ՔԵՄԱԹԻԼ ՕԼՈՒՆՂԻ»
ՄԱՄ. 5. 48.

Ս. «ԱԼԼԱՆ ԳՐԱՄԱՐՈՒՄ ՄԵՐ» ՄԵՄԵՔԼԷ ՆԷ՞
ԱՆԼԱՐԸՂ:

Ճ. «ԱԼԼԱՆ ԳՐԱՄԱՐՈՒՄ ՄԵՐ» ՄԵՄԵՔԼԷ, ԱՆՆՆ
ՔԷՆՄԻ ՂԱԹՐՆՄԱ ՎԷ ՄԱԽԼՈԼԳԱԹՐ ԻԼԷ ՕԼԱՆ
ՄՈԼ՝ԱՄԵԼԷՍԻՆՄԵ ԿԵՐ ԳՐԱՄԱՐՈՒՄ ՔԻԼԼԻՅԵՆ
ՄԻՆԵՂԸՆ ՕԼՈՒՂ ՔԵՄԱԹԻԼ ՕԼՄԸՂԸՆ ԱՆԼԱՐԸՂ:

Ս. ԱԼԼԱՆՆ ՔԷՆՄԻ ՄԱԽԼՈԼԳԱԹՐ ԻԼԷ ՕԼԱՆ
ՄՈԼ՝ԱՄԵԼԷՍԻՆՄԵ ԳՐԱՄԱԽԻՅԵԹԻ ՆԷ՞ ԷՎԱՄՓ ՄԱ-
ԳԱՄՐՆՄԱ ՂԱՆԻՐ ՕԼՈՒՐ:

Ճ. ՂԱՄԱԼԷԹ, ՂԻՆԱՅԵԹ, ԿԱԳԳ, ՄԵՐԿԱՄԵԹ,
ՍԱԿՐ, ՍՐՄԸ, ՎԷ ՍԱՂԻՐԷ:

«ԶԻՐԱ ԲԱԿԱՅ ՔԵՐԻՄ ՄԻՐ. ՂԻՆԱՅԵԹԻ Է-
ԱԷՄԻ, ՎԷ ՍՐՄԸՐ ՄԵՎՐ ԱԷ ՄԵՎՐ ՄԻՐ» ՄԵՂ.
100. 5.

«ԱՄԱՄ ԱԷՆ, ԵՄ ԲԱԿԱՅ, ԲԱԿԻՄ ՎԷ ԲԱՂԸՓ
ԱԼԼԱՆ ՍՐՆ, ՍԱԿՐՈՒՐ ՍՐՆ, ՎԷ ՂԻՆԱՅԵԹ ԻԼԷ
ԿԱԳԻԳԱԹՐՆ ԶՕԳ ՄԵՐԻ» ՄԵՂ. 86. 13.

«ՍԷՆԻՆ ԹԱԽԹՐՆՆ ԷՍԱՍԸՐ ՂԱՄԱԼԷԹ ՎԷ
ԿԱԳԳ ՄԵՐ. ՄԻՄԱՐՆՆ ԷՍԻԼՆՄԵ ՂԻՆԱՅԵԹ ՎԷ
ԿԱԳԻԳԱԹ ԿԻՄԵՐ» ՄԵՂ. 89. 14.

«ԷԿԵՐ ԱԼԻԳ ԻՄԱՆ ԷԹՄԵՂ ԻՍԷՔ, Օ ՍԱՄԸԳ
ԳԱՐԸՐ, ՔԷՆՄԻ ՔԷՆՄԻՆԻ ԻՆՔԵՄԱՐ ԷՄԵՄԵՂ»
2 ՏԻՄ. 2. 13.

Ս. Ալլահըն հէր պիր Ֆի'իլինտէ Անըն 'ա-
տալէթ վէ մէրհամէթինի կէօրէ պիլի'ր մի իզ :

Ճ. Ալլահըն պա'զը Ֆի'իլէրինտէ 'ատալէթ
վէ մէրհամէթ կէօրմէզ իսէք, պու' Անըն թէտ-
պիրլէրինին 'ազամէթինտէն վէ պիզիմ 'ագլը-
մըզըն մահտուտ օլմասընտան նէշ"էթ էտէր :

«Ալլահըն տէրին մատտէլէրինի պուլա
պիլի'ր մի սին» Յոբ 11. 7.

Ս. Ալլահ եալան սէօյլէ'ր մի :

Ճ. Խայր :

«Հագիգաթըն իլ էլ էպէտ Հաֆըզը . . . Օ
տըր : Մէզ. 146. 6, 7.

«Եալանտան միւնէզգէհ օլան Ալլահ : »
Տիտ. 1. 1.

Ս. Ալլահըն ախլագի էվսաֆը ինճիլտէ պաշ-
գա նէ' թա'պիրլէ իֆատէ օլունուր :

Ճ. Մուհապպէթ :

«Ալլահ մուհապպէթ տիր» 1 Յովհ. 4. 8.

Ս. Ալլահըն պիզէ օլան մուհապպէթինի ի-
ֆատէ էտէն պիր այէթ սէօյլէ :

Ճ. «Զիրա Ալլահ տիւնեայր պու գատար
սէվտի' քի քէնտի իպնի վահիտինի վէրտի ,
թա քի անա հէր իման էտէն հէլաք օլմայրպ'
անճագ էպէտի հայաթա մալիք օլա : » Յովհ.
3. 16 :

Ս. Այլան քէնտիսի խալգ օլունմը՝ մը տըր :

Ճ. Խայր. Այլան վաճիպ իւլ վիւճուտ տըր :

«Վէ Այլան Մովսէսէ խիթապլէ, Պէն վաճիպ իւլ վիւճուտ իմ տէտի :» Խուր. 3. 14.

Ս. Վաճիպ իւլ վիւճուտ նէ տէմէք տիր :

Ճ. Վար օլմասը իչիւն պաշգասընա մէրպուլթ օլմայրպ՝ մէվճուտիյէթինին սէպէպի քէնտի զաթընտա օլան վարլըղա Վաճիպ իւլ վիւճուտ տէնիլիր :

Այլան պիզիմ կիպի իպթիտասը օլուպ պաշգասընա մէրպուլթ օլան պիր զաթ տէյիլ, անճագ քեաֆֆէ ի մախլուգաթըն սէպէպի էվվէլի քէնտիսի օլտըղը կիպի քէնտի մէվճուտիյէթինին սէպէպի տախի Զաթընտա տըր :

«Զիրա Փէտէր քէնտի զաթընտա հայաթա մալիք օլտըղը միսիլիւ, Օղլա տախի պէօլէճէ քէնտի զաթընտա հայաթա մալիք օլմաղը վէրմիշ տիր :» Յովհ. 5. 25.

Ս. Այլան 'ալէմ ու ճիհանը նի՛չիւն խալգ էյլէտի :

Ճ. Այլան 'ալէմ ու ճիհանը անտէ քէնտի ճէլալինի իզհար էթմէք իչիւն խալգ էյլէտի :

«Սէմավաթ Այլանըն ճէլալինի հիքեայէ էյլէր :» Մէզ. 19. 1.

«Զիրա ճիւմլէ շէյլէր անտէն, վէ անըն վասըթասըյլէ, վէ անըն իչիւն օլտու. անա իլ էլ էպէտ մէճտ օլսուն. Ամին :» Բօմ. 11. 36.

Ս. Այլան ատէմի նի՛չիւն խալգ էյլէտի :

Ճ. Այլա՛ն ատէմի տախի քէնտի ճէլալի իչիւն , վէ քէնտի իլէ մուգատտէս միւշարէքէթէ նա՛իլ գըլմագ իչիւն խալգ էթմիշ տիր : Թապի՛ի յալէմ՝ պիլմէյերէք վէ իրատէ էթմէյերէք Այլահըն ճէլալինի իզհար էտէր , ատէմ իսէ իրատէթ ի իլահիյէյի պիլէրէք վէ պիլ իխթի-յար ճէլալ Ուլլահը իզհար էթմէլի տիր :

«Պու գազմը պէն քէնտիմ իչիւն խալգ էյ-լէտիմ . անլէր համտըմը ի՛լան էտէճէքլէր :» Ես. 43. 21 :

Ս. Այլահըն ճէլալի նէ՞ տիր :

Ճ. Այլահըն էվսաֆը ճէմիլէսի անըն ճէլալի տիր :

Ս. Պիզ Այլահըն ճէլալինէ պիր չէյ զամմ էտէպիլիր մի իզ :

Ճ. Խայր . պիզ Այլահըն ճէլալինտէ կէօյա պիր նօգսանը իքմալ էթմէք իչիւն խալգ օլունմատըգ . անճագ Այլահ քէնտի էյիլիք վէ մուհապպէթինտէն նաշի , քէնտինին հագիգաթ վէ գուտսիյէթինէ մալիք օլմագ Թարիգիլլէ քէնտի ճէլալինէ հիսսէտար օլմագլըղըմըղ իչիւն պիզի խալգ էյլէտի :

«Քի՛մ էվվէլ պանա պիր չէյ վէրտի , քի անըն մուգապիլինի վէրէյիմ . պիւթիւն սէմա ալթընտա պուլունան պէնիմ տիր :» Յոբ 41. 11 :

Ս. Էօյլէ իսէ Այլահը իզզէթլէմէք նէ՞ տիր :

Ճ. Այլահըն հագիգաթ վէ գուտսիյէթինէ հիսսէտար օլուպ՝ անլէրի ՚էօմրիւմիւզտէ իզհար էթմէք , Այլահը իզզէթլէմէք տիր :

«Թա քի պուշլարըն վասըթասըյլէ տիւն-
եատա շէհվէթտէն նէշէթ էտէն ֆէսատտան
գուրթուլմուշ օլուպ՝ թապի'աթ ը Իլահիյէյէ
հիսսէտար օլասընըղ :» 2 Պետ. 1. 4.

Տ Է Ր Ս 5.

'ԱԼԷՄՏԷ ԻՏԱՐԷ Ի ԻԼԱՅԻՅԷ

ՍԷ՝ԱԼ. Պիւթիւն 'ալէմին իտարէսի քիմին
եէտինտէ տիր :

ՃԷԼ՝Ա. 'Ալէմ ու ճիհանըն իտարէսի եալը-
նըղ Ալլահըն եէտինտէ օլուպ, վուգու՝ պու-
լան հէր պիր վագը՝ա Անըն էմրի եա միւսա-
'ատէսիյլէ վուգու՝ պուլուր :

«Սէմա վէ սէմա իւս սէմավաթ իլէ պիւ-
թիւն ճիւնուտընը վէ զէմին իլէ անտէ պու-
լունանըն ճիւմլէսինի վէ տէրեալար իլէ ան-
լէրտէ օլանլարըն քեաֆֆէսինի խալգ, վէ
ճիւմլէսինի հըֆզ էտէն սէն սին :» Նէեմ. 9. 6.

«Իքի սէրչէ պիր փուլա սաթըլմագ մը .
վէ անլէրտէն պիրի Փէտէրինիզին իզնի օլ-
մագսըզըն եէրէ տիւշմէղ :» Մատ. 10. 29.

Ս. Ալլահ պու 'ալէմի նա՞սըլ իտարէ էտէր :

Ճ. Ալլահ պու 'ալէմի քեամիլ պիր մագսէտ
իլէ, էգէլի պիր թէտպիր իչիւն իտարէ էտէր :
Ալլահըն պու թէտպիրինէ թափէէ Ի Իլահի տէ-
նիլիր :

«Անքն վասըթասըյէ հէր շէյի քէնտի ի-
րատէթինին թէտպիրինէ կէօրէ իճրա էտէ-
նին միւրատը մուճէպինճէ թագտիր օլու-
մաղլէ վէրասէթէ նա՞իլ օլտուգ:» Եփես. 4. 11:

Ս. 'Ալէմտէ Ալլահըն իտարէսի գա՞ջ նէվ՝
տիր:

Ճ. 'Ալէմտէ Ալլահըն իտարէսի իքի նէվ՝ օ-
լուպ, պիրի տօղրուտան քէնտի էմրի վէ իրա-
տէթի իլէ, օլ պիրի քէնտինին միւսա՛տտէսի
իլէ օլուր: Թապի՛աթըն պիլ ճիւմլէ վագը՛ա-
լարը պիրինճի նէվ՝տէն վէ ախլագի մախլու-
գաթըն ֆի՛իլլէրինին նիշէսի իքինճի նէվ՝տէն
տիր:

«Զէմինի գա՛իտէլէրի իւզէրինէ թէ՛սիս
էթտի, շէօյլէ քի էպէտ իւլ ապատ սարսը-
մաղ:» Մէգ. 104. 5.

«Վէ եախօտ Ալլահըն լութֆու սանա
մուճիպի թէվպէ օլտըղընը պիւմէյէրէք ա-
նըն հատտսըղ լութֆ վէ սապր վէ թէհամ-
միւլլիւնիւ թահգի՞ր մի էտէրսին:» Բօմ. 2. 4:

Ս. Ալլահըն պիզիմ՝ իչիւն օլան թագտիրինի
անլայապիլի՞ր մի իզ:

Ճ. Էվվէթ. հագգըմըզտա իրատէթ Ուլլահը
անլայարագ վէ վագը՛ալարը թէտգիգ էտէ-
րէք Ալլահըն պիզիմ՝ իչիւն օլան թագտիրինէ
վագը՞ֆ օլապիլիլիզ:

«Էյ ատէմ, սանա էյի օլանը պէյան էյլէ-
տի. վէ հագգ իւզրէ հարաքէթ էթմէք վէ
մէրհամէթի սէվմէք, վէ Ալլահըն իլէ միւ-
թէվագը՛անէ եիւրիւմէքտէն պաշգա Բապպ

սէնտէն նէ՝ Թալէպ էտէր :» Միք. 6. 8 :

«Եւ Բապպ, նէ՝ իսթէրսին քի պէն եա-
փայրմ :» Ա՛մալ. 9. 6 :

Ս. 'Էօմրիւմիւզտէ նէ՝ շէյ Ալլահտան տըր
տէմէք ճա՛րզ տէյիլ տիր :

Ճ. Կիւննա՛ն Ալլահտան օլմայըպ՝ ինսանըն
իլսթիյարընըն նէթիճէսի տիր :

«Հիչ պիր քիմսէ իղվայա տիւչար օլու-
ղընտա, Ալլահ Թարաֆընտան իղվա օլու-
նույօր իմ՝ տէմէսին. զիրա Ալլահ քէօթիւ
շէյլէրլէ նէ իղվա օլունուր, նէ տէ քէնտիսի
պիրինի իղվա էտէր : Լաքին հէր քէս քէնտի
շէնվէթինտէն ճէզպ օլունուպ ալտանմասըյ-
լէ իղվայա տիւչէր :» Յակ. 1. 13, 14 :

Ս. Ալլահըն իտարէսի տա՛իմա խայրըմըզ
իչիւն օլտըղընը կէօսթէր :

Ճ. «Թազտիրի իւզրէ տա՛վէթ օլունուպ՝
Ալլահը սէվէնլէրին էյիլիյի իչիւն հէր շէյին
պիրլիքտէ իշլէտիյինի պիլիրիզ :» Բօմ. 8. 28 :

Ս. 'Ալէմ ու ճիհանըն իտարէսինէ Բապպը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ալազասը նէ՝ տիր :

Ճ. 'Ալէմ ու ճիհան Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսըն վասըլթասըյլէ իտարէ օլունուր :

«Օ տախի քեաֆֆէսինտէն էվվէլ տիր. վէ
քեաֆֆէսի անըն իլէ գա՛իմ տիր :» Կոզ. 1. 17 :

«Պու տախի անըն ճէլալինին զիյասը վէ
ճէվհէրինին բէսմի զաթիսի օլուպ՝ մէվճու-
տաթըն քեաֆֆէսինի քէնտի գուտրէթինին
քէլամըյլէ վիզայէ էտէր :» 'Իպր. 1. 3 :

եէնիլէնմիշ օլան եէնի ատէմի կիյմիշսինիզ :»
Կող. 3. 10 :

Ս. Ինսանտան մա'տա ախլագի մախլուգաթ վա'ր մը տըր :

Ճ. Էվվէթ . մէլէքլէր վէ շէյթանլար տախի ախլագի մախլուգաթ տըրլար :

«Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ անլէրին մէլէք-
լէրի սէմավաթտա օլան Փէտէրիմին եիւզիւ-
նիւ սէմավաթտա տա'իմա կէօրիւրլէր :»
Մատ. 18. 10 :

«Սէն Ալլահ պիր իտիյինէ ինանըրսըն,
էյի էտէրսին . շէյթանլար տախի ինանըրլար
վէ տիթրէրլէր :» Յակ. 2. 19 :

Ս. Մէլէքլէրին խըտմէթի նէ՞ տիր :

Ճ. «Անլէրին ճիւմէսի խէլասա վարիս օլա-
ճագ քիմսէլէրէ խըտմէթ իչիւն իրսալ օլու-
նան խատիմ բուհլար տէյիլլէ'ր մի :» 'Իպր. 4. 14 :

Ս. Մէլէքլէր նա'սըլ մախլուգաթ տըր :

Ճ. Մէլէքլէր բուհլար տըր : Անլէր պա'ղէն
ինսան շէքլինտէ զահիր օլմուշլար իսէ տէ,
պու՝ քէնտիլէրին սուրէթ ի ասլիյէլէրի օլմա-
յըպ' անճագ մուվագգաթէն ալտըզլարը հէ-
յ'էթ իտի :

«Քէնտի մէլէքլէրինի բուհլար . . . է-
տէր :» Մէզ. 104. 4 : Քէզալիք 'Իպր. 4. 14 :

Ս. Շէյթանլար նա'սըլ մախլուգաթ տըր :

Ճ. Շէյթանլար իրթիտատ էթմիշ օլան մէ-
լէքլէր տիրլէր :

«Հէմ քէնտի ըիյասէթլէրինի հըֆզ էթ-
մէյիպ՝ մէքեանլարընը թէրք էտէն մէլէքլէրի
'ազիմ կիւնիւն հիւքմիւ իչիւն էպէտի պէնտ-
լէրլէ գուլմէթ ալթընտա հըֆզ էյլէտի»
Յուդ. 6 :

Ս. Շէյթանլար ախլազի 'էօմրիւմիւզէ թէ՛-
սիր էտէ՞ր մի :

Ճ. Էվվէթ. պա՛ղէն կիւնահա տիւշմէմիզէ
շէյթան սէպէպ օլուր կիպի կէօրիւնիւյօր :
Եինէ տէ շու տախի սահիհ տիր քի, նիչէ տէֆ՝ա
ատէմլէր կիւնահլարընըն մէս՝ուլիյէթինի պի
ղայր ի հագգըն Շէյթանա համլ էտէրլէր :

«Այըզ վէ ույանըզ տուրունըզ, չիւնքի
խասմինիզ Շէյթան՝ կէօմիւրտէյէն արսլան
կիպի քիմի՝ եութսուն տէյիւ արայարագ տօ-
լաշըր» 1 Պէտ. 5. 8 :

«Հէր քէս քէնտի շէհվէթինտէն ճէզպ
օլունուպ ալտանմասըյա իղվայա տիւշէր»
Յակ. 1. 14 :

Թըն էսէրինի քէնտի գալալէրինտէ եազըլը
կէօսթէրիլէր:» Րօմ. 2. 16:

«Պիւթիւն քիթապ իլհամը իլահի օլուպ՝
թա'լիմ վէ թա'զիր վէ իսլահ իչիւն վէ սա-
լահ խուսուսընտա օլան թէ'տիպ իչիւն ֆա-
'իտէլի տիր:» 2 Տիմ. 3. 16:

«Թալէպ էտինիզ, սիղէ վէրիւնէք տիր .
արայընըզ, պուլաճագսընըզ. գափույու չալը-
նըզ, վէ սիզէ աչըլաճագ տըր:» Մատ. 7. 7:

Ս. Իրատէթ Ուլլահը վուգու'աթըն րէվի-
չինտէն նա'սըլ էօյրէնիր իզ:

Ճ. Պիւթիւն 'ալէմ ու ճիհան Ալլահըն 'ա-
մէլի օլուպ՝ էլան անըն իտարէսինտէ պու-
լունտըղընտան, անտէ ճարի օլան գալա'իտի-
քէչֆ էթմէքլէ իրատէթ Ուլլահա վագըքֆ օլ-
մուշ օլուրըզ:

Ս. Պունըն իչիւն նէ' եափմալը իզ:

Ճ. 'Ուլումը թապի'իյէյի վէ թէվարիխի
միւթալէ'ա էթմէլի իզ:

Ս. Զամիրիմիզ իրատէթ Ուլլահը պիղէ նա' .
սըլ իխպար էտէր:

Ճ. Պիր 'ամէլի իճրա էթմէք իւզրէ իքէն,
«Պունու էթմէլի սին», եախօտ «էթմէմէլի սին»
տէյիւ, վէ իճրա էթտիքտէն սօնրա «Պունու
էթմէլի իտին», եախօտ «էթմէմէլի իտին»
տէյիւ, պիր տէրունի շէհատէթ հիսս էտէրիզ:
Պու շէհատէթ պիղէ իրատէթ Ուլլահը իխպար
էտէն զամիրին սէտասը տըր:

Ս. Զամիրին սէտասընա իթա'աթ էթմէք
տա'իմա ճա'լիզ մի տիր:

Ճ. Էվվէթ. Վազա՛ա զամիր տա՛հմա պիր
քեաֆի տէլիլ տէյիլ տիր. վէ անը միւթէ-
'ատտիտ թարիգլէրլէ թէնվիր վէ թա՛ղիմ
էթմէյէ սա՛յ էթմէլի իզ, եինէ տէ հէր տա՛հմ
զամիրին սէտասընա ըի՛այէթ էտիպ, անըն
էմրինէ իթա՛աթ էթմէք ֆարզըմըզ տըր :

«Պուճա պինա՛էն հէր վագըթ Ալլահըն վէ
ինսանըն 'ինտինտէ խալիս զամիրէ մալիք
օլմաղա ճէհտ էտէր իմ :» Ա՛մալ. 24. 16 :

Ս. Քիթապ ը Մուգատտէսէ նէ՞ տէնիլիր .

Ճ. Քիթապ ը Մուգատտէսէ իման վէ 'ամէլ
գանուըն տէնիլիր :

Ս. Պու նէ՞ տէմէք տիր :

Ճ. Պու տէմէք տիր քի, իման վէ իճրա էթ-
մէք իչիւն պիզէ թագտիմ օլունան հէր պիր
թա՛ղիմ վէ էմր՝ Քիթապ ը Մուգատտէսէ միւ-
թապըգ օլմագ կէրէք տիր : Պէօյլէ օլմազ ի-
սէ անը գապուլ եա իճրա էթմէյէ մէճպուր
տէյիլ իզ :

Ս. Քիթապ ը Մուգատտէս նի՛չիւն իման վէ
'ամէլ գանուըն տըր :

Ճ. Քիթապ ը Մուգատտէս Ալլահըն խու-
սուսի իլհամընըն գայտը օլտըղը իչիւն իման
վէ 'ամէլիմիզին գանուըն տըր :

Ս. Ալլահ քէնտինին խուսուսի իլհամընը
պիզէ նա՛սըլ քէշֆ ու պէյան էյլէմիշ տիր :

Ճ. Ալլահ խուսուսի իլհամընը պիզէ փէյ-
ղամպէրլէր վէ ըհսուլլէր վասըթասըյլէ, վէ
էն միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ րապպըմըզ

**ՅԻՍՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԱՄԱ ՔԵՂՓ ՈՒ ԱՂԵՅԱՆ ԷՅԼԷՆ
ՄԻՂ ՄԻՐ :**

«Այլան զէման ը գատիմտէ, նիչէ գրթ'ալար
վէ նիչէ թարգլարտա, փէյղամպէրլէր վասը-
թասըյլէ էնտատա սէօյլէմիշ օլարագ, պու-
սօն կիւնլէրտէ տախի . . . Սղլու իլէ պիզէ
սէօյլէտի :» 'Իպր. 1. 1, 2.

**Ս. ՔԻԹԱՅԸ ՄՈՒԳԱՄՈՒՏԻՆ ՆԱՍՐԸ ԹԱՆՐԻՐ
ՕԼՈՆՄՐԶ ՄՐՐ :**

Ճ. Փէյղամպէրլէր վէ ըէսուլլէր Այլանըն
քէնտի գավմը իլէ օլան մու'ամէլէսինի կէօ-
րիւպ անտէ Այլանըն էֆքեարընը անլամըչար
վէ Այլանըն տօղրուտան քէնտիլէրէ քէշֆ էյ-
լէտիյի հագիգաթլարը տէրք էթմիլլէր վէ պու-
շէյլէրի տէլալէթ ի իլահիյէ իլէ թանրիւր էյլէ-
միլլէր տիւր :

«Սիզէ քէշֆ օլաճագ 'ինայէթ հագգընտա
վահի իլէ սէօյլէյէն փէյղամպէրլէր թէֆթիշ
վէ թէֆահհիւս էթտիլէր :» 1 Պետ. 4. 10 :

«Նիթէքիմ սէվկիւլիւ պիրատէրիմիզ Պօ-
ղոս տախի քէնտինէ իհսան պուլյուրուլան
հիքմէթէ կէօրէ, ճիւմլէ բիսալէլէրինտէ պու-
շէյլէրտէն պահս էթտիյի միսիլիւ, սիզէ
տախի եագմըշ տըր :» 2 Պետ. 3. 15, 16 :

**Ս. ՔԻԹԱՅԸ ՄՈՒԳԱՄՈՒՏԻՆ ՔԵՂԱՄ ՈՒՂԱՆ
ՏԵՄԻՅԻՄԻԶ ՀԱԼՈՒՆ ԱՆՐՆ ԹԱՆՐԻՐ ՕԼՈՆՄԱ-
ՍՐՆՈՒՄ ԹԵ՛ՍԻՐԱԹ Ը ԻՆՍԱՆԻՅԵՅԵ՛ՄԱՆԱԼ ԳԱ-
ԼԸՐ ՄՐ :**

Ճ. Էվվէթ, գալըր : Քիթապ ը Մուգատտէ-
սին միւնտէրիճաթը Այլահտան իսէ տէ, օլ

իշամ ատէմէրէ թէպիղ օլունմուշ օլտղը
իչին, Գիթապը Մուգատտէստէ ինսանի 'ուն-
սուր տախի պուլունուր :

Ս. Պու մուհիմմ մատտէյի տահա զիյատէ
իզահ էաէպիլի՞ր մի սին :

Ճ. Քիթապը Մուգատտէս իքի, եա'նի ի-
լահի վէ ինսանի 'ունսուրլարտան 'իպարէթ
տիր : Անտէ պուլունան հագիգաթլար իլահի
'ունսուր տըր : Լաքին մուգատտէս մուհար-
ըրլէր տէլալէթ վէ հիտայէթ ի իլահիյէ իլէ
թահրիր էթմէքտէ իքէն պու հագիգաթլարը
ինսանի Ֆիքր իլէ կէօրիւպ ինսանի լիսան իլէ
թահրիր էթտիքլէրի իչին, անտէ ինսանի
մահտուտիյէթտէն նէշ'էթ էտէն խուսուսլար
ինսանի 'ունսուր տըրլար :

«Լաքին գուլվէթին ֆագիլէթի պիգտէն
օլմայըպ՝ Ալլահտան օլմասը իչին, պու խա-
զինէյէ թօփրազ գապլար իչինտէ մալիք իզ»
2 Կոր. 4. 7 :

Ս. Իրատէթ Ուլլահը տու'ա վասըթասըյլէ
նա'սըլ էօյրէնիր իզ :

Ճ. Պիր միւ'մին Բապպտան Անըն իրատէ-
թինի սըտգ, իման վէ մուհապպէթլէ սիւ'ալ
էտէր իսէ Ալլահ քէնտի իրատէթինի անա
քէշֆ ու պէյան էտէր :

«Վէ անըն 'ինտինտէ մալիք օլտղըմըզ ճէ-
սարէթ պու տըր քի՝ պիր շէյ անըն իրատէ-
թինէ կէօրէ տիլէտիյիմիզ հալտէ, պիզի
տինլէր» 1 Յովհ. Յ. 14 :

Տ Է Ր Ս 8.

'ԱՅՏ Ը 'ԱԹԻԳ ՔԻԹԱՊԼԱՐԸ

ՍԷ—'Ա. Գիթապը Մուգատտէս գա՛չ գըմա-
տան 'իպարէթ տիր :

ՃԷԼ՝. Գիթապը Մուգատտէս Ա'հտը 'Ա-
թիգ վէ 'Ահտը ճէտիտ թէսմիյէ օլունան իքի
գըսմտան 'իպարէթ տիր :

Ս. Պու թագսիմէ միւնասէպէթ նէ՛ տիր :

Ճ. Ալլահ էվվէլա Աբրահամ իլէ վէ սօնրա
թուրը Սինատա իսրայէլ գավմը իլէ 'ագտը
'ահտ էթմիշ օլտըղը հալտէ շէրի'աթը Մու-
սէվիյէ իլէ մուհարրէրաթը փէյղամպէրանէյէ
վէ սա"իր Գիւթիւպի Մուգատտէսէյէ 'Ահ Է
'Անէ տէնիլիր . վէ Բապպըմըղ Յիսուս Գրիս-
տոս վասըթասըյէ թէտարիք օլունան խէլաս
թարիգինի պէյան էտէն Գիւթիւպի Մուգատ-
տէսէյէ 'Ահ Է Ճէրիտ տէնիլիր :

«Ալլահըմըղ Բապպ Գորեբտէ պիգիմ իլէ
'ագտը 'ահտ էյլէտի :» Թէս. 5. 2 :

«Զիրա պու պէնիմ գանըմ, եա'նի կիւ-
նահլար 'աֆվ օլունմագ իւզրէ, չօգ քիմսէ-
լէր իչիւն տէօքիւլէն 'ահտը ճէտիտին գանը
տըր :» Մատ. 26. 28 :

Ս. 'Ահտը 'Աթիգտէ պուլունան քիթապլա-
րըն իսմէրի նէ՛ տիր :

Ճ. Թէքվին , Խուրուճ , Ղեւիլիէր , Ա'տատ ,
Թէսնիյէ , Յեսու , Հաքիմէր , Հուութ , 1 Միւ-
լիւք , 2 Միւլիւք , 3 Միւլիւք , 4 Միւլիւք , 1
Թէվարիխ , 2 Թէվարիխ , Եզրաս , Նէեմիա ,
Եսթեր , Յոբ , Մէզամիր , Էմսալ և Սիւլէյման ,
Վա'ըզ , Աղնիյէթ իւլ Աղանի , Եսայի , Երե-
միա , Երեմիանըն Մէրսիյէլէրի , Եզեկիէլ , Դա-
նիէլ , Ովսէէ , Յովէլ , Ամովս , Աբդիա , Յով-
նան , Միքիա , Նաուում , Ամբակոււմ , Սոփո-
նիա , Անգէ , Զաքարիա , Մաղաքիա :

Ս. 'Ահտը ճէտիտաէ պուլունան քիթապ-
լարըն իսմիլէրի նէ՞ տիր :

Ճ. Մատթէոս , Մարկոս , Ղուկաս , Յովհան-
նէս , Ա'մալ և Բուսուլ , Պօղոս րէսուլըն Բօմա-
լըլարա , 1 Կորնթոսլըլարա , 2 Կորնթոսլըլա-
րա , Գաղատիալըլարա , Եփեսոսլըլարա , Փի-
լիպպէլիլէրէ , Կողոսսալըլարա , 1 Սէլանիքիլէ-
րէ , 2 Սէլանիքիլէրէ , 1 Տիմոթէոսա , 2 Տիմո-
թէոսա , Տիտոսա , Փիլիմոնա րիսալէլէրի , 'Իպ-
րանիլէրէ օլան րիսալէ , Յակոբոսըն , Պետրո-
սըն 1նճի վէ 2նճի , Յովհաննէսին 1նճի , 2նճի
վէ 3նճիւ վէ Յուդանըն 'ուսուլի րիսալէլէրի ,
վէ Վահի :

Ս. 'Ահտը 'Աթիգ նէ՞ լիսանտա Թահրիր օ-
լունմըլ տըր :

Ճ. 'Ահտը 'Աթիգին էքսէր գըսմը 'իպրանի ,
վէ պա'զը գըթ'ալարը (Դան. 2. 4տէն Դնճի
պապըն սօնընատէք) Արամի լիսանընտա Թահ-
րիր օլունմըլ տըր :

Ս. 'Ահտը ճէտիտ նէ՞ լիսանտա Թահրիր
օլունմըլ տըր :

Ճ. 'Ահա ը ճէտիտ լիսան ը Եռնանիտէ
Թահրիր օլունմըշ տըր :

Ս. 'Ահա ը 'Աթիգին իլք պէշ քիթապլարը-
նա պա'ղէն նէ' իսմ վէրիլիր :

Ճ. Պու քիթապլարա պա'ղէն «Մովսէսին Պէշ
Քիթապը», վէ պա'ղէն «Թէվրաթ» տախի տէ-
նիլիր :

Ս. Թէքվին քիթապընըն մատտէսի նէ' տիր :

Ճ. Պու քիթապըն իլք պապլարընտա 'ալէ-
մին վէ ինսանըն խիլգաթը թա'րիֆ էտիլմիշ,
վէ սօնրա Ալլահըն գավմր օլան պէնի իսրայէ-
լին թարիխի միլէլ ի սա'իրէնին թարիխինտէն
թէֆրիգ էտիլմէքլէ պէրապէր, անլէրին էնտա-
տընըն թէրճէմէ ի հալլէրի գայտ էտիլմիշ տիր :

Ս. Խուրուճ քիթապընըն մատտէսի նէ' տիր :

Ճ. Պու քիթապտա պէնի իսրայէլին թէ-
վարիխինէ տէվամ էտիլիպ, անլէրին Մըսըրտան
չըգմասը վէ Ալլահըն Թուր ը Սինասա անլէր
իլէ 'ազտը 'ահտ էթմէսի թա'րիֆ օլունուր :

Ս. Ղէլիլէր քիթապը նէտէն պահա էտէր :

Ճ. Պու քիթապ Մուսավի շէրի'աթըն գըսմ ը
ա'զամընը հավի օլուպ, մագսէտի իսրայէլ
գավմընը գուտսիյէթէ թէշվիգ էթմէքտէն 'ի-
պարէթ տիր :

Ս. Ա'տատ քիթապընըն միւնտէրիճաթը նէ'
տիր :

Ճ. Ա'տատ քիթապընտա պէնի իսրայէլին
չէօլտէ օլան Էօլճըլըգլարը թա'րիֆ օլուն-
մըշ տըր :

Ս. Թէսնիյէ քիթապընտա նէտէն պահա օ-
լունուր :

Ճ. Պուլ քիթապ Մովսէսին պէնի իսրայէլէ
իրաւոյ էթտիյի սօն նութգ տըր : Պուլ նութգ-
տա Մովսէս վա'տ օլունան տիյարտա հըֆզ ու
իճրա էտէճէքլէրի շէրի'աթ ու գաւանիյնի
գաւմա թա'լիմ վէ թէ'քիտ էտիյօր :

Ս. Յեսու քիթապընտա նէ՞ թա'րիֆ օլունուր :

Ճ. Պուլ քիթապտա իսրայէլ սըպթլարընըն
Քանան տիյարընը թէսիսիր վէ պէյնլէրինտէ
թագսիմ էթմէլէրի թա'րիֆ օլունուր :

Ս. Հաքիմլէր քիթապը նէտէ'ն պահս էտէր :

Ճ. Պուլ քիթապ Յեսուտան Սամուէլէ գա-
տար իճրա ի րիյասէթ էտէն հաքիմլէրին , վէ
օլ զէմանտա օլան պէնի իսրայէլին ահվարն-
տան պահս էտէր :

Ս. Հուլթ քիթապընըն միւնտէրիճաթը
նէ՞ տիր :

Ճ. Պուլ քիթապտա Մովաբլը Հուլթա վէ
Դաւիթին էճտատընտան օլան Բոոսա տա'իր
պիր հիքեայէ պուլունուր :

Ս. Տէօրթ Միւլիւք քիթապլարընըն միւն-
տէրիճաթը նէ՞ տիր :

Ճ. Միւլիւք ի էվվէլտէ՝ Սամուէլին վէլատէ-
թինտէն պաշլայըպ , Սամուէլ իլէ Սաւուղըն
վէ գըսմէն Դաւիթին թէրճէմէ ի ահվար մու-
հարրէր տիր : Միւլիւք ի Սանիտէ՝ Սաւուղըն
վէֆաթընտան Դաւիթին սօն էյեամընատէք
Դաւիթին սալթանաթընըն մուլթասար թէ-
վարիսի պուլունուր : Վէ Միւլիւք ի Սալիս իլէ
Միւլիւք ի Բապի'տէ՝ Սողոմոնըն սալթանաթը
վէ Յուդա իլէ իսրայէլ մէլիքլէրինին թէվա-
րիսի թահրիր օլունմըշ օլուպ , պուլ քիվայէթ

Յուդա մէլիյի Յովաքինին Բաբելոն հապս-
խանէսինտէն իխրաճ էտիլմէսինէտէք (Թ.
Միլատտան էվվէլ 562) տէվամ էտէր :

Ս. Իքի Թէվարիխ քիթապլարընտա նէ՞ մու-
հարրէր տիր :

Ճ. Պու քիթապլարտա էվվէլա հազրէթ ի
Ադամտան պաշայարագ պիր չօդ նէսէպ
գայտլարը պուլունուր, վէ սօնրա Սաուդ,
Դաւիթ, վէ Սողոմոննն, վէ Յուդա մէլիքլէ-
րինն թէվարիխի հէյքէլ վէ քէհանէթէ օլան
'ալագասընճա ըիվայէթ օլունուր : Թէվարիխ ի
մէզքիւրէ Նէեմիանըն Երուսաղէմէ իքինճի
տէֆ'ա վուգու' պուլան զիյարէթինէտէք (Թ.
Միլատտան էվվէլ 432) տէվամ էտէր :

Ս. Եզրաս քիթապը նէյի՞ հավի տիր :

Ճ. Պու քիթապտա Եհհուտի էսիրէրին Բա-
բելոնտան Երուսաղէմէ 'ավտէթ էթմէլէրինէ
տա'իր Կիւրոսըն ի'լան էթտիյի Ֆէրմանտան
(Թ. Մ. Է. 536) Եզրասըն Երուսաղէմէ կէլէ-
րէք իճրա ի իսլահաթ էթմէսինէտէք (Թ. Մ.
Է. 458) վուգու' պուլան պա'զը վագը'ալար
ըիվայէթ էտիլիր :

Ս. Նէեմիա քիթապընտա նէ՞ մուհարրէր
տիր :

Ճ. Նէեմիանըն Երուսաղէմէ օլան իքի զի-
յարէթի էսնասընտա վուգու' պուլմուշ օլան
պա'զը վագը'ալար ըիվայէթ օլունուր :

Ս. Եսթեր քիթապընըն մատտէսի նէ՞ տիր :

Ճ. Պու քիթապտա Ասուերոս մէլիյին մէլի-
քէսի Եսթերին՝ պիւթիւն Եհհուտիլէրի թէլէֆ

էթմէք իւզրէ Համան թարաֆընտան գուրու-
լան պիր թէտպիրի իպթալ էթմէյէ մուվաֆ-
ֆագ օլմասը թա'րիֆ էտիլիր :

Ս. Յոր քիթապընըն մատտէսի նէ՞ տիր :

Ճ. Պու քիթապ , Յորըն պիր չօգ ֆէլաքէթ-
լէրէ տիւչար օլտըղընը , վէ քէնտինի թէսլիյէ
էթմէք իչիւն կէլիչ օլան տօթլարը իլէ վու-
գու՝ պուլան միւսահէպէթլէրինի ըիվայէթ է-
տէրէք , սալիհին պաչընա կէլէն ֆէլաքէթլէ-
րին մութլագա կիւնահ նէթիճէսի եա ճէզասը
օլմատըղընը պէյան էտէր :

Ս. Մէզամիր քիթապընըն միւնտէրիճաթը
նէ՞ տիր :

Ճ. Մէզամիր տու'ա վէ իլահիլէրտէն 'իպա-
րէթ պիր մէճմու'ա տըր :

Ս. Էմսալը Սիւլէյման նէտէ'ն պահս էտէր :

Ճ. Էմսալը Սիւլէյման հիքմէթամիզ նասի-
հաթլար վէ զարպը մէսէլլէրտէն 'իպարէթ
տիր :

Ս. Վա'ըզ քիթապընըն մագսէտի նէ՞ տիր :

Ճ. Վա'ըզ , ատէմ իչիւն հագիգի խայր նէ
օլտըղընը պէյան էթմէք մագսէտիյլէ ատէմ-
լէրին 'էօմրիւնիւ վէ 'ամէլլէրինի թէհարրի է-
տէրէք , հէփիսիւնին ֆանի վէ պաթըլ օլտըղը-
նը կէօրիւր , վէ 'էօմրի հազըրտա մէս'ուտ օլ-
մագ իչիւն շարթը էվվէլ Ալլահտան գօրգուպ
Անըն էվամիրինի հըֆզ էթմէք կէրէք իտիյինի
թավսիյէ էտէր :

Ս. Աղնիյէթ իւլ Աղանի նէտէ'ն պահս էտէր :

Ճ. Պունտա , Սողոմոնըն պիր քէօյլիւ գըզընը

քէնտի սէրայընա կէթիւտիյի, վէ լաքին ա-
նըն քէնտի սէվկիւլիւսիւ ոլան պիր չօպան
կէնճին մուհապպէթինէ սատըգ գալտըղը, վէ
նիհայէթ մէլիյին սէրայընտան ազատ օլուպ
քէնտի սէվկիւլիւսիւնէ գալուշտըղը թա'րիֆ-
լէ, հագիգի 'աչգ ու մուհապպէթ մէտհ ու
սէնա օլունուր: Պա'ղէն պու մուհապպէթ
Քրիստոս իլէ քէնտի քիլիսէսի արասընտաքի
մուհապպէթէ պիր իսթի'արէ մագամընտա տա
գուլլանըլը:

Ս. Եսայինին իխպարաթ ը փէյղամպէրանէ-
սինին մատտէսի նէ' տիր:

Ճ. Եսայի, քէնտի քիթապընըն իւք գըսմըն-
տա (1—39 պապլարտա) Յուդա' խուսուսա
Երուսաղէմ իւղէրինէ կէլմէքտէ օլան թէհլիքէ
վագըթլարընտա էհալիյէ ճէսարէթ վէրիպ,
կիւնահլարը վէ իմանսըզըզլարը իչիւն անլէրի
թա'ղիր վէ թէքտիր էտէր, վէ էթրաֆտա
պուլունան միլլէթլէր հագգընտա իխպարաթ ը
փէյղամպէրանէտէ պուլունուր: Քիթապըն
իքինճի գըսմընտա իսէ (40—66 պապլարտա)
Եէհուտիլէրին Բաբելոն էսարէթինտէն 'ալ-
տէթինէ, վէ զուհուր էտէճէք օլան Մէսիհէ
վէ անըն մէլէքիւթ ի ըուհանիյէսինէ տա'իր
իխպարաթ ը փէյղամպէրանէ մէվճուտ տըր:

Ս. Երեմիա քիթապընըն մատտէսի նէ'
տիր:

Ճ. Երեմիա' Եէհուտիլէրին Բաբելոնա էսիր
կիտէճէքլէրի սըրատա վէ կիթաիքտէն սօնրա
փէյղամպէրլիք էթմիշ օլուպ, էհալիյի կիւ-

նահլարը վէ փութփերէսթիքլէրի իշիւն թէվ-
պիխ էտէրէք, Ալլահա ի'թիմատ էթմէյէ տա՛-
վէթ էտէր : Վէ Եէհուտիլէրին Բաբելոն էսա-
րէթինտէն 'ալտէթ էտէճէքլէրինի իխպար է-
տիպ, միլէլ ի սա'իրէ իւզէրինէ հիւքմ ի իլա-
հիյի տախի ի'լան էտէր :

Ս. Մէրսիյէլէր քիթապընըն մատտէսի նէ՞
տիր :

Ճ. Պու քիթապ էսարէթէ սիւրիւմիւշ օլան
Եէհուտի միլլէթինին հալինտէն տօլայը մէր-
սիյէլէրի հալի տիր :

Ս. Եզեկիէլ քիթապընըն միւնտէրիճաթը
նէ՞ տիր :

Ճ. Եզեկիէլ քիթապը Երուսաղէմ հագգըն-
տա իխպարաթը փէյղամպէրանէյի վէ փութ-
փերէսթ գալմլար 'ալէյհինտէ հիւքմ ի իլա-
հիյի պէյան իլէ Խարայէլ գալմընըն միւսթագ-
պէլտէքի ըէֆահը հալընը վասֆ ու թա'րիֆ
էտէր :

Ս. Դանիէլ քիթապընտա նէ՞ թա'րիֆ օ-
լունմըշ տրր :

Ճ. Պու քիթապտա Դանիէլին թէրճէմէ ի
հալը, վէ պա'զը վահի վէ ըիւ"յալարըն թա՛-
րիֆի վար տրր : Վէ էսասի թէսավվուր Մէ-
լէքիւթ Ուլլահըն թէվարիխ ի ճինս ի պէշէ-
րին մէրքէզի օլմասը տրր :

Ս. Ովսէէ քիթապընըն մատտէսի նէ՞ տիր :

Ճ. Ովսէէ Խարայէլ արասընտա փէյղամպէր-
լիք էթմիշ տիր, վէ անլէր Ալլահա օլան մու-
հապպէթի ֆէրամուշ էտէրէք, փութլարա

մէյլ վէ ախլագի ճիհէթտէ թէտէննի էթ-
տիքլէրի իչիւն անլէրի թէվալիս վէ 'ալէյհն-
րինտէ հիւքմ ի իլահիյի ի'լան էտէր :

Ս. Յովէլ քիթապը հագգընտա նէ՞ տէյէ
պիլիւրսին :

Ճ. Մէմլէքէթ իւզէրինէ կէլմիշ օլան չէքիւ-
կէ սէպէպինտէն էհալի գահթ սըգընթըսընա
տիւչար օլմուշ օլտըզլարը հալտէ , փէյղամ-
պէր՝ էհալիյի թէվպէ իլէ Ալլահա բիւճու՝
էթմէյէ տա'վէթ էտէր : վէ էհալի պու տա՝
վէթի գապուլ էթմէսի իւզէրինէ գալմ իչիւն
Ալլահըն վա'տլարընը վէ խասիմլէրի 'ալէյհն-
տէ հիւքմ ի իլահիյի իխպար էտէր :

Ս. Ամուվս փէյղամպէրին իխպարաթը նէ՞
հագգընտա տըր :

Ճ. Ամուվս իսրայէլ արասընտա փէյղամպէր-
լիք էտիպ , էվվէլա միլէլ ի սա'իրէ 'ալէյհն-
տէ հիւքմ ի իլահիյի պէյան էթտիքտէն սօն-
րա իսրայէլի կիւնահլարը իչիւն թէվպիս վէ
անլէր 'ալէյհնտէ Ալլահըն հիւքմիւնիւ ի'լան ,
վէ սալիհլէր իչիւն Ալլահըն վա'տլարընը իխ-
պար էյլէտի :

Ս. Աբդիա քիմլէ՞ր հագգընտա փէյղամ-
պէրլիք էյլէտի :

Ճ. Աբդիա Եդուվմըլար 'ալէյհնտէ հիւքմ ի
իլահիյի իխպար էյլէտի :

Ս. Յովնան քիթապընըն մագսէտի նէ՞ տիր :

Ճ. Պու քիթապ Յովնանըն Նինուէ էհալի-
սինէ վա'զ էթմէք իչիւն իրսալ օլունտըղընը
րիվայէթ էտիպ , Եհովա թա'իֆէլէրին տէ

Ալլահը օլտըղընը վէ անլէր իչիւն տախի տիւ-
չիւնիւր վէ անլէրէ տէ թէրահհիւմ էտէր ի-
տիյինի, վէ թէվպէ էթտիքլէրի թագտիրտէ
անլէրի տէ 'աֆվ էթմէյէ հազըր իտիյինի
թա'լիւմ էտէր :

Ս. Միքիա փէյղամպէրին իխպարաթը նէ
հագգընտա տըր :

Ճ. Միքիա՝ Յուդա վէ իսրայէլին քէնտի
կիւնահլարը իչիւն միւճաղաթ օլունաճագլա-
րընը իխպար էտէր :

Ս. Նաոււմ քիթապընըն մատտէսի նէ տիր :

Ճ. Պու քիթապտա Նինուէ շէհրինին խա-
րապ օլաճաղը իխպար օլունուր :

Ս. Ամբակոււմ քիթապընըն մատտէսի նէ
տիր :

Ճ. Քիլտանիլէրին իսրայէլ իւզէրինէ հիւ-
ճոււմը մէ'մուլ օլունտըղընտան, փէյղամպէր
պու պապտա միւրատը իլահի նէ օլտըղընը,
պա իոււսուս պու հիւճոււմ վէ թախրիպաթ
էսնասընտա սալիհին տախի միւթէզարըրը օ-
լուպ օլմայաճաղընը Ալլահտան իսթիֆսար է-
տէր, վէ Քիլտանիլէրին պու զուլմ ու թէ-
'ատտիյաթընըն միւճաղաթսըզ գալմայաճա-
ղընը, վէ սալիհին հալի էմին օլտըղընը ճէ-
վապ մագամընտա գապուլ էտէր :

Ս. Սոփոնիա քիթապը հագգընտա նէ տէ-
յէպիլիրսին :

Ճ. Սոփոնիա Յուդա վէ Երուսաղէմի կիւ-
նահլարընտան տօլայը թէվպիխ էտիպ անլէրի
թէվպէյէ տա'վէթ էտէր, վէ գալմըն արա-

սընտաքի միւ"մինէր իչիւն Ալլահ թարաֆըն-
տան վա'տլար ի'լան էտէր :

Ս. Անգէ քիթապընըն մատտէսի նէ՞ տիր :

Ճ. Անգէ Բարեւոն էսարէթինտէն 'ավտէթ
էթմիշ օլան գավմը հէյքէլի ինչա էթմէյէ
թէյվիգ էտէր :

Ս. Զաքարիա փէյզամպերին քիթապընա
տա"իր նէ՞ տէյէպիլիրսին :

Ճ. Պու քիթապ իքի գըսմտան 'իպարէթ օ-
լուպ, իք գըսմտա (1—8 պապլար) փէյզամ-
պեր Բարեւոն էսարէթինտէն 'ավտէթ էթմիշ
օլան Եէհուտիլէրէ հէյքէլի պինա վէ շէրի'աթ ը
ախլագիյէյէ իթա'աթ էթմէք խուսուսընտա
նասիհաթ վէ ճէսարէթ վէրիր : Իքինճի գըսմ-
տա իսէ (9—14 պապլար) պա'զը էճնէպի միւ-
լէթլէր 'ալէյհինտէ հիւքմ ի իլահիյի պէյան
էթտիքտէն սօնրա Յուդա վէ Երուսաղէմ
հագգընտա Ալլահըն ահքեամընը իխպար էտէր :

Ս. Մաղաքիա քիթապը հագգընտա նէ՞ տէ-
յէպիլիրսին :

Ճ. Մաղաքիա, Եէհուտիլէրին Փիքրինտէ
Ալլահըն մուհապպէթ վէ 'ատալէթինէ տա"իր
զահիր օլան ի'թիրազաթա ճէվապ վէրիպ,
կիւնահլարը իչիւն գավմը թէվպիխ էտէր :

Տ Է Ր Ս 9.

՝ԱՅՏ Ը ԶԵՏԻՏ ՔԻԹԱՊԼԱՐԸ

ՍԻ՛—ու Տէօրթ ինճիլէրին մատտէսի նէ՞ տիր։
ՃԵԼ—ու. Տէօրթ ինճիլէրին հէր պիրիսի տէ
Քապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն մուխթասար
թէրճէմէ ի հալը տըր։

Ս. Պու ինճիլէրին հէր պիրիսինին խուսուսի
մագսէտի նէ՞ տիր։

Ճ. Մատթէոս, Եհնուտիլէրէ՛ Էֆէնտիմիզին
'Ահա ը 'Աթիգտէ վա՛տ օլունմուշ օլան Մէսիհ
օլտըղընը իսպաթ էթմէյէ սա՛յ էտէր։

Մարկոս՝ Թա՛իֆէլէրտէն տէօնմէ խրիս-
թիյանլարա Էֆէնտիմիզին 'ամէլլէրինտէն անըն
Խէլասքեար օլտըղընը կէօսթէրմէյէ չալըչըր։

Դուկաս՝ Էֆէնտիմիզին պիւթիւն ճինս ի
պէշէր իչիւն պիր Խէլասքեար օլտըղընը կէօս-
թէրիր։

Յովհաննէս տալի շէֆէնտիմիզին Մէսիհ Իպն
Ուլլահ օլտըղընը անըն քէլամլարընտան իս-
պաթ, վէ անըն Թա՛լիմաթընըն տէրին, ըու-
հանի մա՛նալարընը իզահ էտէրէք պիլճիւմլէ
ատէմլէրի անըն հայաթընա միւլհագ օլմաղա
թէշվիգ էտէր։

Ս. 'Ամալ ը Րուսուլըն միւնտէրիճաթը նէ՞
տիր։

Ճ. Պու քիթապտա քիլիսէնին իպթիտա
նասըլ թէ՛սիս օլունտըղը վէ նէշվ ու նէմա

պուլտըղը, վէ խոստուսա Պօղոս ըէսուլըն պէշարէթի թէպչիր էթմէսի վասըթասըյէ քիլիսէնին նա'սըլ թէրագգը էթտիյի թա'րիֆօլունուր :

Ս. Բօմալըլարա օլան ըիսալէնին մագսէտի նէ տիր :

Ճ. Պու ըիսալէտէ, խէլաս 'ամէլլերտէն եա'նի շէրի'աթըն մաթլուպաթընը իճրա էթմէքլէ տէյիլ, անճագ Բապպ Յիսուս Բրիստոսա իման էթմէքլէ մէճճանէն օլտըղը թա'լիմ վէ իսպաթօլունուր :

Ս. Կորնթոսլըլարա օլան պիրինճի ըիսալէնին մատտէսի նէ տիր :

Ճ. Պու ըիսալէ օլ քիլիսէտէ զուհուր էթմիշ օլան ֆըրգալարա նասիհաթ, Պօղոս ըէսուլըն ըէսալէթի 'ալէյհինտէ էտիլէն ի'թիրազաթա ճէվապ, քիլիսէտէ պուլունան պա'զը եարամազ քիմնէլէր վէ նապէճա 'ատէթլէրտէն տօլսլը թա'զիր վէ նասիհաթ վէ պա'զը սիլ'ալլարա ճէվապ եօլլու իթարաթ վէ 'ու մումի նասիհաթը հալի տիր :

Ս. Կորնթոսլըլարա օլան իքինճի ըիսալէնին մատտէսի նէ տիր :

Ճ. Պու ըիսալէտէ տախի ըէսուլ քէնտի ըէսալէթինի իտտի'ա վէ պա'զը մուհիմմ հագիգաթլար թէպլիղ էթմէքտէ պուլունուր :

Ս. Գաղատիալըլարա օլան ըիսալէնին մագսէտի նէ տիր :

Ճ. Գաղատիա քիլիսէլէրինտէ պա'զը եէհուտի մու'ալլիմլէր Պօղոս ըէսուլըն ըէսալէ :

Թինի ինքեար էտիպ, խրիսթիյանլարը Եէհու-
տի այինլերինն իճրասընա թէչվիգ, վէ պէօյ-
լէճէ անլերի խրիսթիյան հուրրիյէթինտէն
մահրում գըլմաղա սա'յ էտիյօրլար իտի : Իմ-
տի Պօղոս քէնտի ըէսալէթինի իսպաթ, վէ
իման իլէ օլան խէլաա թա'լիմինի թա'րիֆ վէ
իզահ էթմէքտէ տիր :

Ս. Եփեսոսլըլարա օլան ըիսալէտէ նէտէ՞ն
պահս օլունուր :

Ճ. Պօղոս ըէսուլ ֆրիստոս իլէ քիլիսէնին
իթթիհատընտան պահս էտէրէք, միւ'մինլէ-
րին եէքտիկերի իլէ միւթթէհիտ պուլունմա-
լարընը իլթար էտէր :

Ս. Փիլիպպէլիլերէ օլան ըիսալէնին մատտէ-
սի նէ՞ տիր :

Ճ. Փիլիպպէ քիլիսէսի Պօղոս ըէսուլա միւ-
քերէրէն ի'անէ կէօնտէրէրէք քէնտի մու-
հապպէթ վէ իլթիրաքլարընը պէյան էթմիշ
օլտըգլարը իչիւն, ըէսուլ տախի պու ըիսալէ
իլէ քէնտիլերինէ օլան մէմնունիյէթ վէ մու-
հապպէթինի պէյան էտէրէք լազըմ կէլէն
նասիհաթլարը վէրիր :

Ս. Կողոսսլըլարա օլան ըիսալէնին մատտէսի
նէ՞ տիր :

Ճ. Օրատա պա'ղը քիմսէլեր Ղնոսթիգի տէ-
նիլէն հերետիկոսլըղը թա'լիմ էթմէքտէ օլ-
տըգլարը ըէսուլըն մա'լիւմիւ օլարագ քիլիսէյի
անլերին զէլալէթինտէն սագընտըրմագ իւզրէ
ֆրիստոսըն Ուլուհիյէթինի վէ Անըն պիլճիւմ-
լէ զէմինի վէ սէմավի գուվլէթլերէ ֆա'լիգ օլ-
տըղընը թա'լիմ էտէր :

Ս. Սէլանիքլիէրէ օլան իքի ըիսալէնին մագսէտի նէ՞ տիր :

Ճ. Օլ քիլիսէտէ պա՛ղը քիմսէլէր էֆէնտիմիդին թէքրար զուհուրը հագգընտա օլան իխպարաթը փէյլամպերանէյի սու՛ ի իսթի՛մալ էտէրէք, պա՛ղը ճիհէթլէրճէ էհալիյի իզլալ էթմէքտէ օլտըզլարընտան, ըէսուլ պու եանլը թէ՛ սիրաթը տէֆ՛ էթմէյէ սա՛յ էտէր :

Ս. Տիմոթէոսա իքի վէ Տիտոսա օլան պիր ըիսալէնին մագսէտի նէ՞ տիր :

Ճ. Պու իքի զաթլարըն պիրիսի Եփեսոստա վէ օլպիրի կիրիտտէքի քիլիսէնին Եպիսկոպոսը օլտըզլարը հալտէ, Պօղոս ըէսուլ անլէրէ քէնտի մէ՛ մուրիյէթլէրինի նասըլ իճրա էթմէք վէ եանլը թա՛լիմաթա նասըլ մուգավէմէթ էթմէք կէրէք իտիքլէրինէ տա՛իր միւթէ՛ատտիտ նասիհաթ վէ թա՛լիմաթ վէրիր :

Ս. իպրանիլէրէ օլան ըիսալէնին մատտէսի նէ՞ տիր :

Ճ. Պու ըիսալէտէ Բիսուս Քրիստոստա զահիր օլան իլհամըն, էն միւքէմմէլ իլհամ օլտըղը, վէ Անըն խըտմէթինին Մովսէս վէ Ահարոնընքինէ Փա՛րգ իտիյի իսպաթ, վէ պու խէլասը ըէտտ էթմէքլիյին համագաթը թէ՛ քիտ էտիլիր :

Ս. Բակոբոս ըիսալէսինտէ նէտէն պահս օլունուր :

Ճ. Խրիսթիյանլարըն ախլագի շէրի՛աթա ըի՛այէթ էտիպ սալիհ ՚էօմր կէչիրմէյէ սա՛յ էթմէլէրի վէ խրիսթիյանլըղըն գուվլէթինի ՚էօմրլէրի իլէ իսպաթ էթմէք կէրէք իտիյի իխթար օլունուր :

Ս. Պետրոսըն պիրինճի ըիսալէսինտէն մագսէտ նէ՞ տիր :

Ճ. Բէսուլ՝ թէ՛ատտիյէ տիւշար օլմուշ օլան տաղըլմըշ միւ՛մինլերէ ճէսարէթ վէրիպ անլէրի մուգատտէս 'էօմրէ տա՛վէթ էտէր :

Ս. Պետրոսըն իքինճի ըիսալէսինին մատտէսի նէ՞ տիր :

Ճ. Քեազիպ մու՛ալլիմլերին սու՛րի թէ՛սիրի 'ալէյհինտէ միւթէնէպպիհ պուլունմալարընը միւ՛մինլերէ նասիհաթ էտէր :

Ս. Յովհաննէսին պիրինճի ըիսալէսինին մատտէսի նէ՞ տիր :

Ճ. Պու ըիսալէտէ բէսուլ էֆէնտիմիզին զաթընա տա՛իր զէլալէթէ տիւշմիւշ օլանլար 'ալէյհինտէ սէօյլէյիպ միւ՛մինլերի Քրիստոս իլէտէրունի հայաթ 'ալագասընտա պուլունմաղաթէշվիգ էտէր :

Ս. Յովհաննէսին տիկէր իքի ըիսալէլէրինին մագսէտի նէ՞ տիր :

Ճ. Իքինճի ըիսալէ միւ՛մինէ պիր խաթունա խիթապէն եաղըլմըշ օլուպ, անըն էվլատլարընըն հագիգաթտա սիւլուք էթտիքլէրինէ տա՛իր մէսէրրէթ պէյան էթմէքլէ պերապէր, անլէրի զէլալէթտէն իհթիրազ էթտիրիր : Իւշինճիւ ըիսալէտէ Գայիոս նամ պիր զաթապա՛զը նասիհաթլար վէրիր :

Ս. Յուդանըն ըիսալէսինէ տա՛իր նէ՞ տէյէպիլիրսին :

Ճ. Պու ըիսալէտէ քիլիսէ քեազիպ մու՛ալլիմլերտէն իհթիրազ էթտիրիր :

Ս. վահի քիթապընըն մատտէսի նէ՞ տիր :

Ճ. Պու քիթապ՝ օլ վազթլարտա Ասիանըն միւզայագա վէ թէ՛ատտիյաթա տիւչար օլան եէտի քիլիսէլէրինէ նասիհաթ ը լազըմէյի վէր տիքտէն սօնրա քիլիսէ ի 'ուսուսիյէնին հալ ը հազըր վէ միւսթագպէլինէ տա՞իր պիր թա գըմ վահիլէրի հավի տիր :

Տ Է Ր Ս 10.

ԿԻՆԱՀ

Սիւ՛ւլ. Կիւնահ նէ՞ տիր :

Ճէււղ. Կիւնահ՝ պիզիմ հագգըմըզտա Ալլահըն իրատէթինի պիլիպ անա մուղայիր իշլէմէք տիր :

«Հէր քիմ Կիւնահ իշլէրսէ, շէրի'աթը տախի թէճավուզ էթմիշ օլուր, վէ Կիւնահ՝ շէրի'աթը թէճավուզ էթմէք տիր :» 1 Յովհ. 3. 4.

Ս. Հէմնէվիմիզ օլան ատէմլէրէ գարշը իշլէտիյիմիզ խաթալարա տա՞իր նէ՞ տէրսին :

Ճ. Ատէմլէրին հէր հանկի պիրինէ գարշը գաստէն խաթա էտէր իսէք, պու 'ամէլիմիզ ատէմլէրէ տօղրու հագգսըզըզ օլմաղլէ պէրապէր, Ալլահ գարշը տա Կիւնահ տըր :

«Պիր քիմսէ Ալլահը սէվէրիմ տէյիպ տէ , քէնտի պիրատէրինէ պուղզ էտէր իսէ ես-
լանճը տըր . զիրա կէօրտիւյիւ պիրատէրինի
սէվմէյէն քիմսէ՝ կէօրմէտիյի Ալլահը նա՛սըլ
սէվէ պիւրի .» 1 Յովհ. 4. 20 .

Ս. Պու նի՛չիւն պէօյլէ տիր :

Ճ. Պիր առէմ գօնշուսընա հազգսըզլըզ-
էթմէք իսթէտիքտէ , էվվէլա Ալլահըն քէնտի
տէրունինտէ քէշֆ էթմիշ իտիյի իրատէթ
Ուլլահը վէ շէրի՛աթը փայմալ էտիպ սօնրա օլ
հազգսըզլըզը իրթիքեապ էտէր . չիւնքի Ալլահ
պիւճիւմլէ հազգըն վէ հազիգաթըն սահիպի
վէ մէնպա՛ը տըր :

«Հազիգաթըն իլ էլ էպէտ Հաֆըզը տըր .»
Մէզ. 146. 6 .

Ս. Կիւնահ տէրունիմիզտէ պուլունան նէ՛
տույղուտան նէշ՛էթ էտէր :

Ճ. Կիւնահ խօտպինլիքտէն նէշ՛էթ էտէր .
խօտպինլիք իսէ նէֆսիմիզին արզուլարընը Ալ-
լահըն իրատէթինէ վէ գօնշուլարըմըզըն հու-
գուգընա ֆա՛րիգ ՝ատտ էթմէք տիր :

«Էկէր պիր քիմսէ պանա կէլիպ տէ քէնտի
փէտէրինէ , վէ վալիտէսինէ , վէ դէվճէսինէ ,
վէ էվլատընա . . . հէմ տախի քէնտի ճանընա
պիլէ պուղզ էթմէզսէ , պէնիմ շակիրտիմ օլա-
մազ .» Ղու. 14. 26 .

«Սօն կիւնլէրտէ ֆէնա վազթլար կէլէճէք
տիր . Զիրա առէմլէր քէնտի նէֆսինի սէ-
վիճի օլաճազլար տըր .» 2 Տիմ. 3. 1 , 2 .

Ս. Ալլահ կիւնահա նէ՞ նազարլէ պազար :

Ճ. Ալլահ կիւնահա նազարը նէֆրէթլէ պազար, վէ կիւնահը սէվիպ անտէ տէվլամ է-տէնէ միւճազաթ էտէր :

«Զիրա սէն շէրրէ բազի իլահ տէյիլ սին . շէրիր սէնին եանընտա սաքին օլամազ :» Մէզ. 5. 4.

Ս. Ալլահ կիւնահտան նիշիւն նէֆրէթ էտէր :

Ճ. Զիւնքի կիւնահ՝ ինսան հազգընտա Ալլահըն ճէյիլ թէտպիրինի պօզմազ իւզրէ Անազարըն էտիլէն պիր 'իսեան տըր :

«Զիրա պէն 'իսեանլարըմը պիլիրիմ, վէ կիւնահըմ տա'իմա կէօզիւմիւն էօնիւնտէ տիր : Սանա, եալընըզ սանա գարըն կիւնահ էյլէտիմ, վէ սէնին հուզուընտա քէօթիւլիւք իշլէտիմ :» Մէզ. 51. 3, 4.

Ս. Ալլահ կիւնահտան նէֆրէթ էթաիյինի նա'սըլ կէօսթէրիր :

Ճ. Ալլահ կիւնահտան նէֆրէթ էթաիյինի իւշ եօլ իլէ կէօսթէրիր :

1. Կիւնահըլ ֆի'իլլէրին մուզիւրը նէթիճէ-լէրի իլէ .

«Ալտանմայընըզ Ալլահ իսթիհա օլունմազ, զիրա ատէմ հէր նէ էքէր իսէ, հէման անը պիշէճէք տիր : Զիւնքի քէնտի թէնի իշիւն էքէն՝ թէնտէն հէլաք պիշէճէք տիր :» Գաղ. 6. 7, 8.

2. Զամիրին թա'զիր էթմէսիլլէ :

«Զամիրութիւնին շէհատէթիյլէ, վէ էֆքեհար-
լարընըն կեհա թա'ղիրիյլէ, կեհա 'էօղր տի-
լէմէսիյլէ շէրի'աթըն էսէրինի քէնտի գալպլէ-
րինտէ մուհարրէր կէօսթէրիրլէր» Բօմ. 2. 16:

3. Այլահ տօղրուտան կիւնահքեհարը միւհա-
ղաթ էթմէքլէ կիւնահտան նէֆրէթ էթտիյի-
նի պէյան էտէր:

«Շէրր իշլէյէն հէր պիր ատէմէ, էվվէլա Եէ-
հուտիյէ վէ տախի Եուհանիյէ մէշագգաթ վէ
մուզայագա օլաճագ տըր» Բօմ. 2. 9, 10:

«Զիրա հազիգաթը հազգսըզլըզլէ ալը գօ-
յան ատէմլէրին հէր ֆըսզը վէ հազգսըզլըզը
իւզէրինէ Ալլահըն զազապը սէմատան քէշֆ
օլուհուր» Բօմ. 1. 18:

Ս. Կիւնահըն պիզէ թէ'սիրի նէ' տիր:

Ճ. Կիւնահըն պիզէ իւշ ճինս թէ'սիրի վար
տըր:

1. Կիւնահ սէպէպինտէն հազիգի խայրըմըզը
կէօրէմէզ պիր հալէ կէլիրիզ:

«Զիրա գավմըմ իքի քէօթիւ իշ իշլէտի.
պէնի թէրք էթտիլէր, պէն քի տիրի սուլար
մէնպա'ը իմ, վէ քէնտիլէրինէ սարնըճլար,
սու թուլթմազ չաթլագ սարնըճլար գազտը-
լար» Եր. 2. 13:

2. Կիւնահ տէրուհի սէլամէթիմիզի իխլալ
էտէր:

«Շէրիրլէր իշիւն սէլամէթ եօգ տըր՝ տէ-
յիւ Բապպ պուլուրըր» Ես. 48. 22:

3. Կիւնահքեար կիթտիքճէ շէրր վէ շէրիրին
էսիրի օլուր :

«Հագիգաթէն հագիգաթէն սիգէ տէրիմ
քի՛ հէր քիմ կիւնահ իշլէրտէ, կիւնահըն գու-
լու տըր » Յովհ. 8. 34 :

Ս. Պիզ կիւնահքեար մի իզ :

Ճ. Էվվէթ. Յիսուս Գրիստոս Էֆէնտիմիզտէն
մա՛տա ճիւմլէ ատէմլէր կիւնահքեար օլուպ,
Ալլահըն հիւսն ի նազարընտան մահրում օլ-
մուշլար տըր :

«Ծիւմլէսի դէլալէթէ տիւշիւպ՝ հէփ պիր-
տէն ֆասիտ օլտըլար. խայր իշլէյէն եօգ
տըր. պիր պիլէ եօգ տըր » Մէզ. 14. 3 :

«Զիրա ճիւմլէսի կիւնահ իշլէյիպ՝ Ալլա-
հըն իգզէթինտէն մահրում գալտըլար : Բօմ.
3. 23 :

Ս. Քիւշիւք չօճուզլար տախի կիւնահքեար
մը տըրլար :

Ճ. Անլէր տահա կիւնահ եա սալահ իշլէ-
մէյէ միւզթէտիր օլմազտան էվվէլ կիւնահ-
քեար եա սալիհ սայըլմազլար. լաքին տէրուն-
լէրինտէ կիւնահա տօղրու պիր մէյլ պուլուն-
տըղը իշիւն խայր ու շէրրի թէֆրիգ էթմէյէ
պաշլատըզլարընտա կիւնահ իշլէյէճէքլէրի մու-
հագգադ տըր :

«Իշթէ շէրր իլէ տօղտում, վէ վալիտէմ
պանա կիւնահ իշինտէ համիլէ օլտու : Մէզ.
51. 5 :

«Թէնտէն տօղան՝ թէն տիր : Յովհ. 3. 6 :

Տ Է Ր Ս 11.

ԽԵԼԱՍ ՎԷ ԽԵԼԱՍՔԵԱՐ

ՍԷ՛՛՛՛՛. ԲՈՒՀԱՆԻ ԽԵԼԱՍ ՆԷ՞ ԽԻՐ :

**ՃԷԼ՝՝. ԲՈՒՀԱՆԻ ԽԵԼԱՍ, ԿԱՏԷՄԻՆ ԱՂԼԱՆ ԻԼԷ
ՄԻԼՉԱՐԵՔԵԼԹ ԷՄԵՐԵՔ ՔԵՄԱՄԻԼ ՀԱՅԱԹՄԱ ՄԱՂԻՔ
ՕԼՄԱՍՐ ԽՐՐ :**

«ԹՊԱ ՔԻ ՃԻԼՄԷՄԻՂ. . . ՔԵՄԱՄԻԼ ԿԱՏԷՄ ՕԼՄԱՂ
ԻԼՂՐԷ ՔՐԻՊՈՊՈՐՆ ՔԷՄԱՂԻՆԻՆ ՂԱՄԷԹԻ ԷՕԼ-
ՆԻԼՍԻԼՆԷ ՎԱՍՐԼ ՕԼՂԻՐՄ՝» ԵՓԵՍ. 4. 13 :

«ԹՊԱ ՔԻ ԱՂԼԱՆ ԿԱՏԷՄԻ ՔԵՄԱՄԻԼ ՎԷ ԿԵՐ ԷՅԻ
ԻՆ ԻՆԻԼՆ ՀԱՂՐՐԼԱՆՄՐՆ ՎՈԼԼՈՒՆԱ՝» 2 ՏԻՄ.
3. 17 :

**Ս. ԱՂԼԱՆ ԻԼԷ ՄԻԼՉԱՐԵՔԵԼԹ ԷՄԵՎԻԼՄԷՔ ԻՆԻԼՆ
ՆԷՄԷ՞Ն ԱՂԿԱՌ ՕԼՄԱՂՐՅՐՂ :**

**Ճ. ԱՂԼԱՆ ԻԼԷ ՄԻԼՉԱՐԵՔԵԼԹ ԷՄԵՎԻԼՄԷՔ ԻՆԻԼՆ
ԿԻԼՆԱՀԱՄԱՆ ԱՂԿԱՌ ՕԼՄԱՂՐՅՐՂ :**

«ԱՆՃԱՂ ՍԻՂԻ ԱՂԼԱՆՐՆՂՂՄԱՆ ԱՅՐՐԱՆ ՍԻ-
ՂԻՆ 'ԻՍԵՆԱԼԱՐՆՐՆՂՂ ԽՐՐ, ՎԷ ԿԻԼՆԱԼԱՐՆՐՆՂՂ
ԱՆՐՆ ԵԻԼՂԻԼՆԻԼ ՍԻՂՄԷՆ ՍԷԹՐ ԷԹՄԻ՝ ԵՍ.
59. 2 :

«ՎԷ ՂՈՒՄՍԻՅԵԹԷ ՍԱ՛Յ ԷՄԻՆԻՂ, ՆԻԼՆՔԻ
ՎՈՒ ՕԼՄԱՂՍՐՂՐՆ ՀԻՆ ՎԻՐ ՔԻՄՍԷ ՐԱՎԱՂ
ԿԷՕՐՄԷՅԵՃԷՔ ՄԻՐ՝» 'ԻՎՐ. 12. 14 :

**Ս. ԿԻԼՆԱՀԱՄԱՆ ԱՂԿԱՌ ՕԼՈՒՐ ԻՍԷՔ ՆԷՄԷ՞Ն
ՄՈՒ՛ՄՓ ՕԼՈՒՐՐՂ :**

Ճ. Կիւնահտան տղատ օլանլար կիւնահըն նէթիճէսի օլան միւնաղաթտան մու'աֆ օլուրլար :

« Յիսուս Քրիստոստա օլանլար 'ալէյհինտէ չիմտի հիչ պիր հիւքմ եօգ տըր : » Բօմ. 8. 1.

« Ալլահըն միւնթէխապլարընը քի'մ թէօհմէթլի չըգարաճագ տըր . թէպրիր էտէն Ալլահ տըր : » Բօմ. 8. 33.

Ս. Պու խէլասը քի'մ իճրա էտէր :

Ճ. Կիւնահքեարը անճագ Ալլահ խէլաս էտէ պիլիր :

« Խէլաս Բապպա մախսուս տըր : » Մէզ. 3. 8.

« Զիրա պունա պինա'էն ճիւմլէ ատէմլէրին խոսուսա միւ'մինլէրին Խէլասքեարը օլան հայ Ալլահա իւմիտ էտէրիզ : » 1 Տիմ. 4. 10.

Ս. Ալլահ պիզի նա'սըլ խէլաս էտէր :

Ճ. Ալլահ պիզի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վասըթասըյլէ խէլաս էտէր :

« Վէ պաշգա պիր զաթտա խէլաս եօգ տըր . չիւնքի սէմա ալթընտա , ատէմլէր արասընտա վէրիլէն պաշգա պիր իսմ եօգ տըր , քի անըն իլէ խէլաս պուլա պիլէլիմ : Ա'մալ. 4. 12.

« Վէ պիզ կէօրտիւք , վէ շէհատէթ էտէրիզ քի' Փէտէր Օղլու տիւնեանըն Խէլասքեարը օլմագ իւզրէ կէօնտէրտի : » 1 Յովն. 4. 14.

Ս. Յիսուս Քրիստոս քի'մ տիր :

Ճ. Յիսուս Քրիստոս Խէլասքեարըմըզ Իպն Ուլլահ տըր :

Ս. Յիսուս Գրիստոս հազգընտա ինճիլէր-
տէն նէ՞ էօյրէնիրիզ :

Ճ. Յիսուս Գրիստոս էֆէնտիմիզ պունտան
Թագրիպէն 1,900 սէնէ մուգատտէմ Բեթլէհէմ-
տէ Բուհ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ պաքիրէ Մա-
րիամտան տօղմուշ օլարագ , պէօյիւտիւյիւնտէ
ատէմլէր արասընտա տօլաշըպ , էյիլիք էտէր վէ
չօգ միւ՝ ճիղէլէրլէ խասթալարա շիֆա վէրիւր
վէ ատէմլէրէ կիւնահ 'աֆվը ի'լան էտէր իտի .
վէ օ քէնտինին ատէմլէրին խէլասքեարը ի-
տիյինի իտտի'ա էթտի իսէ տէ , ատէմլէր
քէնտինէ 'ատավէթ էտիպ , անա իշքէնճէ վէր-
տիլէր , վէ անը խաշա կէրիպ էօլտիւրտիւլէր :
Ամմա () իւչիւնճիւ կիւնտէ էմվաթտան գըյամ
էտիպ գըրգ կիւն սօնրա սէմայա ' ուրուճ էյ-
լէտի :

Ս. Յիսուս Գրիստոս պաշգա ատէմլէրտէն
նէ՞ խուսուսլարտա Ֆարգլը տըր :

Ճ. Յիսուս Գրիստոս պիզիմ կիպի ինսան ի-
տի իսէ տէ , պիզիմ կիպի կիւնահքեար օլմայըպ
քեամիլէն մուգատտէս իտի : Պունտան մա'տա
Ալլահըն պիլճիւմլէ քէմալը , վէ ճինս ի պէշէ-
րէ տօղրու հիսս էթտիյի մուհապպէթ ան-
տէ զահիր օլտըղը հալտէ օ Ալլահ իտի : Պէօյ-
լէճէ օ քեամիլ ինսան քեամիլ Ալլահ տըր :

«Զիրա Ուլուհիյէթին հէր քէմալը ճէսէտ-
ճէ անտէ սաքին տիր » Կող. 2. 9 :

«Զիրա Բեահին ի ա'զամըմըզ զա'իֆլիք-
լէրիմիզէ հէմտէրտ օլմազա զայր ի միւգթէ-
տիր տէյիլ տիր , անճագ կիւնահտան պէրի

օլուպ՝ հէր խոսոստատա պիղիմ կիպի թէճ-
րիպէ օլունմըշ տըր :» 'Իպր. 4. 15 :

«Վէ թագվանըն սըրրը պէօյիւք օլտըղը
միւսէլլէմ տիր. Ալլահ թէնտէ իզհար օլուն-
տու :» 1 Տիմ. 3. 16 :

**Ս. Երեսու Գրիստոսա տու'ա էթմէք ճա'իզ
մի տիր :**

**Ճ. Էվվէթ. Երեսու Գրիստոսա տու'ա 'արզ
օլունտըղընը՝ 'Ահա ը ճէտիտտէ կէօրիյօրըզ :**
Հէմ տէ Ուլունհիյէթին ճիւմլէ քէմալը ան-
տէ սաքին օլտըղընտան, անա տու'ա էթ-
մէք Ալլահա տու'ա էթմէք օլտըղը իչիւն ճա'իզ
տիր :

«Թա քի սէմատա վէ եէր եիւզիւնտէ վէ
եէր ալթընտա պուլունանլարըն քեաֆֆէսի
Երեսուըն իսմինէ տիզ չէօքէ :» Փիլ. 2. 10 :

Երեսու անա տէտի քի... պէնի կէօրմիւշ
օլան՝ Փէտէրի կէօրմիւշ օլուր :» Յովհ. 14. 9 :

Ս. Երեսու իսմինին մա'նասը նէ տիր :

Ճ. «Երեսու՝ խէլաս էտիճի տէմէք տիր :

«Վէ անա Երեսու թէսմիյէ էտէճէքսին,
զիրա օ գազմընը կիւնահլարընտան խէլաս
էտէճէք տիր :» Մատ. 1. 21 :

Ս. Անա նի՛չիւն «Գրիստոս» տէնիլիր :

**Ճ. «Գրիստոս» Եունանիճէտէ մէսհ օլունմըշ
եա'նի «Մէսիհ» մա'նասընտա տըր : Եէհու-
տիլէր մէլիքլէրի վէ քեահինլէրի եաղլէ մէսհ
էթտիքլէրի իչիւն անլէրէ Մէսիհ տէնիլիր ի-
տի. Բապպըմըզ տախի պիւթիւն ճինս ի պէ-**

շէրին Մէլիք վէ քեահինի օլտըղը իչիւն անա
Մէսիհ եա'նի Մեսիա եախօտ քրիստոս տէնիլիր:

«Պու տախի էվվէլա քէնտի դարնտաշը
Սիմոնը պուլուպ անա՝ Մեսիայը (քի թէրճէ-
մէսի քրիստոս տէմէք տիր) պուլտըգ՝ տէ-
տի :» Յովհ. 1. 41 :

«Շէօյլէ քի Ալլահ անը Բուհ իւլ Գուտս
վէ գուվվէթլէ մէսի էթտի :» Ա՛մալ. 10. 38 :

Ս. Յիսուս քրիստոս նէ՞ մա'նա իլէ պիր մէ-
լիք տիր :

Ճ. Օ պիզի կիւնահտան խէլաս էթտիյի, վէ
էլան միւ՛մինլէրի քէնտի Բուհու իլէ միւլիւ-
քեանէ իրատէթինէ կէօրէ իտարէ էթմէքտէ
օլտըղը, վէ եէվմ իւլ ախըրտա պիլճիւմլէ ա-
տէմլէրի 'ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ էտէճէյի
իչիւն րուհանի Մէլիյիմիզ տիր :

«Վէ պէյթ ի Յակոբըն իւզերինէ իլ էլ է-
պէտ հիւքիւմէթ սիւրիւպ՝ մէլէքիւթիւնիւն
նիհայէթի օլմայաճագ տըր :» Ղու. 1. 33 :

«Սէմատա վէ զէմինտէ պիւթիւն հիւքիւ-
մէթ պանա վէրիտի :» Մատ. 28. 18 :

Ս. Յիսուս քրիստոս նի՞չիւն «քեահին» թէս-
միյէ օլունուր :

Ճ. Քեահին Ալլահ իլէ ինսան արասընտա
միյանճըլըգ էտէն զաթ տըր : Յիսուս քրիստոս
տախի ճինս ի պէշէր իլէ Ալլահ արասըն-
տա միյանճըլըգ էտիպ, ատէմի Ալլահ իլէ
պարըշտըրմըշ օլտըղը, վէ մաղֆիրէթ վէ
սա՛իր ճիւմլէ պէրէքէթլէրի Ալլահտան անճագ

անրն իամինտէ վէ անրն վասըթասըյլէ գապուլ
էտէճէք օլտըղըմըղ իչիւն օ պիզիմ քեահին ի
ա'զամըմըղ տըր :

«Իմտի պիզիմ սէմավաթա կէչմիշ պէօյիւք
Քեահին ի ա'զամըմըղ իպն Ուլլահ Յիսուս
վար իքէն, իգրարը գավի թութալըմ» 'Իպր.
4. 14 :

«Էյ չօճուզլարըմ, սիզէ պու շէյլէրի եա-
զըյօրըմ քի կիւնահ իշլէմէյէսինիզ, վէ էկէր
պիր քիմսէ կիւնահ իշլէյէճէք օլուր իսէ, Փէ-
տէրին նէզտինտէ Շէֆա'աթճըմըղ Սալիս Յի-
սուս Քրիստոս վար տըր» 1 Յովհ. 2. 1 :

Ս. Յիսուս Քրիստոսա նի'չիւն «Իպն Ուլլահ»
տէնիլիր :

Ճ. Սըֆաթ ը իլահիյէ քէմալ իւզրէ անտէ
մէվճուտ վէ զահիր օլտըղը, վէ Գիթապ ը Մու-
գատտէստէ պու իամ անա վէրիլտիյի իչիւն
անա իպն Ուլլահ տէնիլիր :

«Մէլէք տախի անա ճէվապէն՝ Սէնին իւ-
զէրինէ Բուհ իւլ Գուտս կէլիպ Միւթէ'ալըն
գուտրէթի սանա կէօլկէ օլաճագ . պու էճը-
տէն սէնտէն տօղաճագ մուգատտէս զաթա
տախի իպն Ուլլահ տէնիլէճէք տիր, տէտի»
Ղու. 1. 35 .

«Հէր քիմ քի Յիսուսըն իպն Ուլլահ իտի-
յինի իգրար էտէրսէ, Ալլահ անտէ՝ օ տախի
Ալլահտա գալըր» 1 Յովհ. 4. 15 :

Ս. Յիսուս Քրիստոսա նի'չիւն «Իպն իւլ ին-
սան» տէնիլիր :

Ճ. Օ հագիգաթէն քեամիլ ինսան օլտըղը,

վէ կիւնահտան մա'տա հէր խոսոստա ալի-
զիմ ահվալըմըզա վէ ճիւմլէ քէտէր վէ թէճ-
րիպէլէրիմիզէ միւշթէրիք օլտըղը իշիւն անա
“իպն իւլ ինսան” թէսմիյէ օլունուր :

«Իմտի էվլատ թէնտէն վէ գանտան միւշ-
թէրիք պուլունտըզլարընտան, քէնտիսի տա-
խի պի'այնիհի հէման պու շէյլէրէ հիսսէտար
օլտու :» 'Իպր. 2. 14 :

Տ Է Ր Ս 12.

ՔԵՅԱՐԷԹ

ՍԷ՝—Լ. Յիսուս Քրիստոսըն 'էօմրիւնէ տա'իր
նէ՞ տէյէպիլիրսին :

ՃԷԼ—Կ. Յիսուս Քրիստոսըն 'էօմրիւ պիր թէ-
նէզզիւլ իտի :

«Յիսուս Քրիստոստա պուլունան էֆքեար
հէման սիզտէ տախի պուլունսուն . օլքիԱլ-
լահ սուրէթինտէ պուլունտըղը հալտէ, Ալ-
լահա միւսապի օլմաղը շիքեար սայմատը .
լաքին քէնտինի թախլիյէ էտիպ՝ գուլ սու-
րէթինի ալարագ ինսան միւշապէհէթինտէ
օլտու : Վէ շէքլտէ ինսան կիպի պուլունուպ՝
էօլիւմէ, հաթթա խաչ էօլիւմիւնէ միւթի՝
օլմաղա թէնէզզիւլ էյլէտի :» Փիւ. 2. 5—8 :

«Զիրա Բապարմը Յիսուս Քրիստոսըն
'ինայէթինի պիլիոսինիդ, քի զէնկին իքէն
սիգին իչիւն Ֆագիր օլտու, թաքի սիգ անըն
Ֆագիրլիյիյէ զէնկին օլասընըդ» 2 Կոր. 8. 9:

Ս. Յիսուս Քրիստոսըն թէնէզզիւլիւ նէտէ՞
զահիր տիր:

Ճ. Անըն ինսան օլմասընտա, ինսան սուրէ-
թինտէ ինսանլար արասընտա եաշամասընտա,
չէքտիյի էլէմ՝ վէ էօլիւմիւնտէ:

Ս. Յիսուս Քրիստոսըն թէնէզզիւլիւ պիզէ
նէյի՞ կէօսթէրիր:

Ճ. Ալլահըն պիզէ տօղրու հիսս էթտիյի է-
պէտի մուհապպէթի կէօսթէրիր:

«Զիրա Ալլահ տիւնեայը պուզատար սէվ-
տի՝ քի քէնտի Իպն ի վահիտինի վէրտի:»
Յովհ. 3. 16:

«Ամմա պիզ տահա կիւնահքեար իքէն
Քրիստոսըն պիզիմ իչիւն Ֆէտա ի ճան էթ-
մէսիյլէ Ալլահ պիզէ օլան քէնտի մուհապ-
պէթինի իզհար էտէր:» Բօմ. 5. 8:

Ս. Յիսուս Քրիստոս նի՞չիւն էլէմ չէքիպ
էօլտիւ:

Ճ. Օ պիզիմ կիւնահլարըմըդ իչիւն էլէմ
չէքիպ էօլտիւ, վէ անըն էլէմ՝ վէ էօլիւմիւլլէ
պիզ խէլաս պուլուրըդ:

«Օ իսէ 'իսեանլարըմըդ իչիւն եաբալան-
տը, կիւնահլարըմըդ իչիւն տարպ օլուն-
տու. եէլամէթիմիդ իչիւն օ թէ՛տիպ օլուն-
տու. վէ անըն պէրէլէրիյլէ պիզ չիֆա պուլ-
տըդ:» Ես. 53. 5:

«Գիրթապլարտա եազըլտըղը իւզըէ՝ Գրիստոս կիւնահլարըմըղ իչիւն էօլտիւ » 1 Կոր. 15. 3 :

Ս. Պու ճիհէթտէն Յիսուս Գրիստոսըն էլէմ վէ էօլիւմիւնէ նէ՝ իսմ վէրիլիր :

Ճ. «Ֆիտիյէ» ետխօտ «Գէֆարէթ» :

«Շիմտիքի զէմանտա քէնտի 'ատալէթինի պէյան իչիւն, Ալլահ անը գանընա օլան իման վասըթասըյլէ քէֆարէթ տէյիւ իզհար էյլէտի » Բօմ. 3. 26 :

«Անտէ տախի պիզ գանընըն վասըթասըյլէ ֆիտիյէյէ . . . մալիք իզ » Եփես. 1. 7, 8 :

Ս. Պու թա'պիրէրին մա'նասը նէ՝ տիր :

Ճ. Ֆեռէյէ, էսիրի ազատ էթմէք իչիւն վէրիլէն մէպլաղ օլուպ, Գէֆարէթ թապուլթ իւլ 'ահտըն գափաղընա վէրիլէն իսմ իտի : Իմտի Ֆիտիյէ թա'պիրիյլէ Բապլըմըղըն պիզի կիւնահ էսարէթինտէն ազատ էթմէք իչիւն քէնտի քէնտինի թէսլիմ էթտիյինի, վէ Գէֆարէթ թա'պիրիյլէ՝ Անըն կիւնահլարըմըղ իչիւն էլէմ չէքիպ պիզի կիւնահըն միւճազաթընտան խէլաս էթտիյինի վէ պիզի քէնտի սալահը իլէ կիյինտիրտիյինի անլարըղ :

Ս. Յիսուս Գրիստոսըն էլէմ վէ էօլիւմիւնէտէն նէջ'էթ էթտի :

Ճ. Յիսուս Գրիստոսըն էլէմ վէ էօլիւմիւ քէնտիսինին պիզ տօղրու հիսս էթտիյի մուհապպէթինտէն վէ 'ատալէթ ի Իլահիյէյէ կէօսթէրտիյի հիւրմէթ վէ ըր'այէթտէն նէջ'էթ էթտի :

«Ամմա պիղ տահա կիւնահքեար իքէն
Քրիստոսըն պիղիմ իչիւն ֆէտա ի ճան էթ-
մէսիյէ, Ալլահ պիղէ օլան քէնտի մուհապ-
պէթինի իզհար էտէր» Րօմ. 5. 8:

«Քէնտի 'ատալէթինի պէյան իչիւն, Ալլահ
անը, զանընա օլան իման վասըթասըյէ
քէֆարէթ տէյիւ իզհար էյլէտի» Րօմ. 3. 26:

Ս. Քրիստոսըն քէտէր վէ էլէմինին տէրէ-
ճէսինի նէ՞ թա'յին էտէր:

Ճ. Պունու՝ անըն մուհապպէթինին վէ ախ-
լագի քէմալա վէրտիյի էհէմմիյէթին տէրէ-
ճէսի թա'յին էտէր:

Ս. Էյյլէ իսէ Քրիստոս պիղիմ իչիւն նէ՞ գա-
տար քէտէր չէքտի:

Ճ. Պու քէտէրին տէրէճէսինի թա'յին էտէ-
մէյիզ, լաքին պիլիրիզ քի Րապպըմըզ՝ ուղու-
րումուզա ֆէտա ի ճան էթմէք տէրէճէսինտէ
պիղի սէվտի:

«Օլ վագըթ անլէրէ՝ ճանըմ էօլիւմ տէրէ-
ճէսինտէ փէք միւքէտտէր տիր. պուրատա
գալըպ՝ պէնիմ իլէ պերապէր ույանըգ տու-
րընըգ տէտի» Մատ. 26. 38:

Ս. Քրիստոսըն թէնէզզիւլիւ պիղիմ իչիւն
նէ՞ վազիֆէ հասըլ էտէր:

Ճ. Պիզ քիւլլիյէն Քրիստոս իչիւն եաշա-
մալըյըզ:

«Վէ Օ ճիւմլէնին եօլընա էօլտիւ, քի
եաշայանլար արթըգ քէնտիլէրի իչիւն տէ-
յիլ, անճագ քէնտիլէրինին եօլընա էօլէն վէ
զըյամ էտէն իչիւն եաշայալար» 2 Կոր. 5. 15:

Տ Է Ր Ս 13.

ԽԷԼԱՍՈՐՆ ՄԷՃՃԱՆԷՆ ՕԼՏԵՂԸ

ՍԷ՝... Թիսուս Բրիստոս վասըթասըյէ պի-
ղէ սունուլան խէլաս նա՞սըլ պիր խէլաս տըր :
ՃԷԼ... Օ՝ պիղէ մէճճանէն սունուլան պիր
խէլաս տըր :

«Զիրա ճիւմլէսի կիւնա՛ իշլէյիպ՝ Ալլահըն
'իզզէթինտէն մահրում գալմալարըյէ, Թիսուս
Բրիստոսաա օլան ֆիտիյէ վասըթասըյէ ա-
նըն լութֆընտան մէճճանէն թէպրիր օլու-
նուրլար :» Բօմ. 3. 23, 24 :

Ս. Խէլաս մէճճանէն տիր տէմէքլէ նէ՞ ան-
լարսըն :

Ճ. Պիղ կիւնահքեար վէ լայըգսըզ օլտըղը-
մըզ հալտէ Ալլահ մուհապպէթինտէն նաչի
պիղէ թէրահհիւմ էտիպ՝ պիղիւմ իշլին քէն-
տիսի պիր խէլաս թէտարիք էթմիշ, վէ շիմտի
օլ խէլասը պիղէ պէտէլսիզ օլարագ սունմագ-
տա տըր :

«Մուհապպէթ պունտա տըր, տէյիլ քի
պիղ Ալլահը սէվտիք, անճագ օ պիղի սէվ-
տի, վէ քէնտի Օղլընը կիւնահլարըմըզ ի-
շլին քէֆարէթ օլմագ իւզրէ կէօնտէրտի :»
1 Յովհ. 4. 10 :

Ս. Պու խելասա նա՞իլ օլմագլըղըն եէկեանէ շարթը նէ՞ տիր :

Ճ. Պու խելասա նա՞իլ օլմագլըղըն եէկեանէ շարթը Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսա իման էթմէք տիր :

«Ալլահ տիւնեայը պու գատար սէվտի քի քէնտի Իպն ի Վահիտինի վէրտի, Թա քի ա- նա հէր իման էտէն հէլաք օլմայըպ՝ անճագ էպէտի հայաթա մալիք օլա :» Յովհ. 3. 16 :

«Բապպ Յիսուս Գրիստոսա իման էթ, վէ քէնտին վէ էհլ ի պէյթին խելաս պուլաճագ սընըզ :» Ա՛մալ. 16. 31 :

Ս. Իմանըն 'ուսուլմի մա'նասը նէ՞ տիր :

Ճ. Իման՝ կէօրմէտիյիմիզ պիր շէյ հագ- գընտա պիզճէ մա'գուլ պիր էսասա մէպնի, 'ազլէն էմին օլմամըզ տըր :

«Իմտի իման՝ իւմիտ օլունան շէյլէրին ասլը վէ կէօրիւնմէյէն նէսնէլէրէն տէլիլի տիր :» Իպր. 11. 1 :

Ս. Գրիստոսա իման էթմէք նէ՞ տիր :

Ճ. Գրիստոսա իման էթմէք, անա ի'թիմատ էտիպ անըն թէտարիք էթտիյի խելասը մու- հապպէթլէ գապուլ էթմէք վէ անա թէսլիմ օլմագ տըր :

«Ամմա հէր քիմ անը գապուլ էթտի իսէ, անլէրէ, եա'նի իսմինէ իման էտէնլէրէ՝ էվ- լատ Ուլլահ օլմագլըղա սէլահիյէթ վէրտի :» Յովհ. 1. 12 :

Ս. Պիզ 'ինտ Ալլահ նա'սըլ մագպուլ օլուրըզ :

Ճ. Պիզ իշխտիյիմիզ էյի 'ամէլլէր իլէ 'ինտ Ալլահ մագպուլ օլմայըզ, անճագ Ալլահ քէնտի 'ինայէթիւնտէն պիզի գապուլ էտէր :

«Ամմա պիզ տահա կիւնանքեարլար իքէն Գրիստոսըն պիզիմ իշիւն ֆէտա ի ճան էթմէսիյէ, Ալլահ պիզէ օլան քէնտի մուհապպէթինի իզհար էտէր :» Բօմ. 5. 8 :

«Զիրա իման վասըթա օլարագ 'ինայէթլէ խէլաս պուլտընըզ . պու տախի սիզտէն օլմայըպ՝ Ալլահըն 'աթիյէսի տիր . 'ամէլլէրտէն տէյիլ տիր, քի քիմսէ իֆթիխար էթմէյէ :» Եփես. 2. 8, 9 :

Ս. Էյի 'ամէլլէրին խէլասըմըզա 'ալագասընէ՞ տիր :

Ճ. Էյի 'ամէլլէր իմանըն վէ Յիսուս Գրիստոս վասըթասըյլէ իճրա օլունան խէլասըն սէմէրէլէրի տիրլէր :

«Ալլահըն մուգատտէմա հազըրլատըղը էյի 'ամէլլէր իշիւն Յիսուս Գրիստոստա խալզ օլունմըլ օլարագ, անըն 'ամէլլի իզ :» Եփես. 2. 10 :

«Լաքին Բուհըն մէյվէսի մուհապպէթ վէ մէսէրրէթ վէ սէլամէթ վէ թէ՛ննի վէ լութֆ վէ խայրխահլըզ վէ սըտգ վէ հիւմ վէ զապթընէֆա տիր :» Գաղ. 5. 22 :

Ս. Պու խուսուստա Յակոբոս առաքեալ նէ՞ թա'լիմ էթմիշ տիր :

Ճ. Էկէր պիր քիմսէտէ իմանըն սէմէրէլէրի օլան էյի 'ամէլլէր կէօրիւմէզսէ օլ քիմսէնին

Իմանընըն հագեցի վէ տիրի օլմատըղը զահիր օլուր :

«Զիրա ճէսէտ՝ բուհ օլմատըգճա էօլիւ օլտըղը միտիլիւ, իման տախի 'ամէլ օլմատըգճա էօլիւ տիր » Թակ. 2. 26 :

Ս. Քիլիսէվի խըտմէթլէր վէ այինլէր պիզիմ պու խէլասա նա"իլ օլմամըղըն շարթլարը 'ատտ օլունապիլիըլէ'ր մի :

Ճ. Խայր . քիլիսէ այինլէրի վէ խըտմէթլէրի պու խէլասա նա"իլ օլտըղըմըզա 'ալամէթլէր վէ օլ խէլաստա թէրագըղ էթմէմիզ իչիւն վասըթալար տըրլար :

«Քէնտիսի մուգատտէսլէրին իքմալը մագսէտիլէ խըտմէթին իֆասը վէ Գրիստոսըն ճէսէտի մա'մուրիյէթի իչիւն, պա'զըսընը րէսուլ, պա'զըսընը փէյղամպէր, պա'զըսընը միւպէշչիր, պա'զըսընը տախի չօպան վէ մու'ալլիմ օլմագ իւզըէ թա'եին էյլէտի » Եփես. 4. 11, 12 :

Տ Է Ր Ս 14.

ԹԵՎՊԷ

ՍԷ՛՛՛՛՛. Թէվպէ նէ՞ տիր :

ՃԷ՛՛՛՛՛. Թէվպէ կէջմիշ կիւնահլարըմըղ իշիւն միւքէտտէր օլուպ, անլէրի թէրքլէ, եէնի վէ էյի պիր 'էօմր կէշիրմէյէ արզու վէ գարար էթմէք տիր :

«Զիւնքի Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ օլան հիւզն՝ խելասա սէպէպ օլան վէ փէշիւմանլըգ կէթիրմէյէն թէվպէ հասըլ էտէր :»
2 Կոր. 7. 10 :

Ս. Թէվպէ էտէն ատէմտէ նէ՞ կէօնէ պիր թէպէտտիւլ վուզու՝ պուլուր :

Ճ. Թէվպէ էտէն ատէմ՝ նէֆստէն Ալլահա ըիւճու՝ էտէր. եա՛նի անըն 'էօմրիւնիւն պաշ մագսէտի քէնտի նէֆսիւնի գանտըրմագ տէյիլ, անճագ Ալլահըն իրատէթինի իճրաէթմէք օլուր :

«Էլպիսէնիգի տէյիլ, անճագ գալպէրինիգի երրթընըղ, վէ Ալլահընըղ Րապպա ըիւճու՝ էտինիգ :» Յովէլ 2. 13 :

«Փագաթ թէվպէ էտիպ Ալլահա ըիւճու՝ էտէրէք, թէվպէյէ լայըգ 'ամէլլէր իշլէմէլէրի իշիւն . . . վա՛ղ էթտիմ :» Ա՛մալ. 26. 20 :

Ս. Հագիգի թէվպէյի փէշիմանլըգտան նա՛սըլ թէֆրիգ էտէրսին :

Ճ. Փէշիմանըդ կիւնահըն քէօթիւ նէթիճէ-
սինի կէօրէրէք էսէֆ էթմէք տիր, թէվպէտէ
խսէ ատէմ պու էսէֆ իյէ գանա'աթ էթմէյիպ
խայրա վէ Ալլահա տէօնէր :

«Օլ գէման անը էլէ վերէն Յուդա անըն
մահքիւմ օլտըղընը կէօրտիւքտէ, փէշիման
օլտու :» Մատ. 27. 3 :

«Էյ պէյթ ի Խարայէլ . . . ըիւճու' էտինիզ,
վէ 'իսեանլարընըզըն ճիւմէսինտէն թէվպէ
էտինիզ, քի քէօթիւլիւք սիզէ մուճիպ ի հէ-
լաք օլմայա : Էթտինիզ 'իսեանլարըն ճիւմ-
լէսինի իւզէրինիզտէն տէֆ' էտինիզ, վէ
գալպինիզի վէ ըուհընըզը թէճտիտ էտինիզ :»
Եղեկ. 18. 30, 31 :

Ս. Խրիսթիյան թէվպէսի նէ՞ տիր :

Ճ. Կիւնահլարըմըզ Յիսուս Քրիստոստա պի-
ղէ 'աֆվ օլունտըղընը պիւլէրէք, կիւնահլարը-
մըզտան տօլայը էսէֆ էտիպ' նէֆստէն Քրիս-
տոսա ըիւճու' էթմէք տիր :

«Թէվպէ էտինիզ, վէ հէր պիրինիզ կիւ-
նահլարըն 'աֆվը իշիւն Յիսուս Քրիստոսըն
իսմինէ վաֆթիզ օլունսուն :» Ա'մալ. 2. 38 :

«Երուսաղէմտէն պաշանարագ, ճիւմլէ թա-
'իֆէլէրէ անըն իսմինտէ թէվպէ վէ կիւնահ-
լար 'աֆվը վա'զ օլունմագ կէրէք իտի :»
Ղու. 24. 47 :

Ս. Կիւնահլարըմըզը Ալլահ նէ՞ զէման 'աֆվ
էտէր :

Ճ. Ալլահ կիւնահլարըմըզը Քրիստոստա պի-
ղէ 'աֆվ էթմիշ օլարագ, շիմտի պիզ թէվպէ
վէ իման իլէ օլ 'աֆվը գապուլ էտէրիզ :

«Ալլահ տիւնեայը, սուշարընը սայմայըպ
քէնտիսի իլէ Գրիստոստա սուլն էթմէքտէ
օլարագ, միւսալէհա քէլամընը պիզէ թէսլիւմ
էթտի:» 2 Կոր. 5. 19 :

Ս. Հագիգի թէվպէնին 'ունսուրլարը նէ
տիր :

Ճ. Հագիգի թէվպէնին 'ունսուրլարը, կիւ-
նահտան նէֆրէթ, Ալլահա մուհապպէթ, ի'-
թիրաֆ վէ թազմին տիրլէր :

«Զիրա պէն 'իսեանլարըմը պիլիրիմ. վէ կիւ-
նահըմ տա'իմա կէօզիւմիւն էօնիւնտէ տիր:»

«Սանա եալընըզ սանա գարշը կիւնահ իշ-
լէտիմ:»

«Պէնի եըյգա, վէ գարտան պէյազ օլաճա-
ղըմ:» Մէզ. 31. 3, 4, 7 :

«Բիմէ իֆթիրա իլէ զատր էթտիմ իսէ
տէօրթ միսլինի էտա էտէրիմ:» Ղու. 19. 8 :

Ս. Կիւնահլարըմըզը քիմէ՝ ի'թիրաֆ էթմէ-
լի իզ :

Ճ. Կիւնահլարըմըզը էվվէլա Ալլահա վէ սօն-
րա օլ կիւնահ միւնասէպէթիյլէ զատր էթ-
տիյիմիզ ատէմլէրէ ի'թիրաֆ էթմէլի իզ :

«Կիւնահըմը սանա ի'թիրաֆ էթտիմ:»
Մէզ. 32. 5 :

«Պիրիպիրինիզէ խաթալարընըզը իգրար,
վէ պիրիպիրինիզ իչիւն տու'ա էյլէյինիզ:»
Յակ. 5. 16 :

Ս. Հագիգի թէվպէնին 'ալամէթլէրի նէ՝ տիր :

Ճ. Տէրունի սէլամէթ վէ գուտսիյէթտէ
թէրագզը :

«Իմտի պիզ իմանլէ թէպրիր օլունմըշ օլ-
մաղլէ, Րապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն վասը-
թասըյլէ... սէլամէթէ մալիք իզ» Ռօմ. 5. 1.

«Իմտի թէվպէյէ լայըզ սէմէրէ հուսուլա
կէթիրինիզ» Ղու. 3. 8.

Ս. Պիր տէֆ'ա թէվպէ էտիպ մաղֆիրէթ
ալտըղըմըզ կիւնահլարըմըզ իչին թէքրարէն
թէվպէ վէ ի'թիրաֆ էթմէք ճա'ի'զ մի տիր :

Ճ. Խայր. Ալլահ պիր տէֆ'ա 'աֆվ էտէրսէ
անը պիր տահա զէքր էթմէզ : Լաքին պիզ
հէր կիւն կիւնահ էթմէյէ մէյյալ օլտըղը-
մըզ իչին տա'իմա թէվպէքեար պիր ըուհա
մալիք օլմալը իզ :

«Լաքին քիմտէ պու շէյէր եօզ իսէ, օլ
քիմտէ քէօր օլուպ' ուզադտան կէօրմէզ վէ
քէնաի էսքի կիւնահլարընտան թաթհիրինի
ուռութմըշ տըր» 2 Պետ. 1. 9.

«Իսեանլարընը 'աֆվ էտէճէյիմ, վէ կիւ-
նահլարընը արթըզ խաթրըմա կէթիրմէյէ-
ճէյիմ» Եր. 31. 34.

«Պիզիմ սուչլարըմըզը պաղըյլա» Մատ.
6. 12.

Ս. Ալլահտան մաղֆիրէթ գապուլ էթմէք-
լիյին պիր մուհիմմ շարթը նէ' տիր :

Ճ. Պիզիմ պիրպիրլէրիմիզէ սուչլարըմըզը
գալպտէն 'աֆվ էթմէք :

«Հէր պիրինիզ պիրատէրլէրինիզէ սուչ-
լարընը գալպինիզտէն պաղըյլամատըղընըզ
հալտէ, սէմափի Փէտէրիմ տախի սիզէ էօյ-
լէ էտէճէք տիր» Մատ. 18. 35.

«Ալլահ տախի Գրիստոս վասըթասըյլէ սիզի 'աֆվ էյլէտիյի կիպի եէքտիկէրինիզի 'աֆվ էտինիզ,» Եփես. 4. 32 :

Ս. Գրիստոս Էֆէնտիմիզին 'աֆվ էտէմէտիյի կիւնահ վա՛ր մը տըր :

Ճ. Պիր ատէմ հէր նէ գատար տա պէօյիւք պիր կիւնահքեար օլսա Յիսուս Գրիստոսա իման էտէրէք Ալլահա ըիւճու՛ էտէր իսէ, անա կիւնահլարը 'աֆվ օլունուր, Լաքին պիր քիմսէ Ալլահըն Յիսուս Գրիստոստա զահիր օլան մուհապպէթինի գաթ'իյէն թահգիր վէ ըէտա էտէր իսէ, անըն իչիւն մաղֆիրէթ գալմազ : Պու հալէ «Բուհ իւլ Գուտսա գարըլ օլան կիւնահ» տէնիլիր :

«Օ տախի կիւնահլարըմըզա, վէ եալընըզ պիզիմքիլէրէ տէյիլ, անճագ պիւթիւն տիւնեանըն կիւնահլարընա տախի քէֆարէթ տիր,» 1 Յովհ. 2. 2 :

«Անըն իչիւն սիզէ տէրիմ քի՛ Հէր կիւնահ վէ քիւֆր ատէմլէրէ 'աֆվ օլունուր, ֆագաթ Բուհա օլան քիւֆր ատէմլէրէ 'աֆվ օլունմազ :» Մատ. 12. 31 :

Ս. Թէվպէքեարըն տու'ասընա տա'իր Բապպըմըզըն թէմսիլլէրինաէն իքի միսալ զիքը էթ :

Ճ. «Էյ փէտէր, սէմայա վէ սէնին հուզուրընտա կիւնահ իչլէտիմ, վէ արթըզ սէնին օղլուն տէնիլմէյէ լայըզ տէյիլ իմ,» Ղու. 15. 21 :

«Եա՛ Ալլահ, պէն կիւնահքեարա մաղֆիրէթ գըլ,» Ղու. 18. 13 :

Տ Է Ր Ս 15.

ԻՄԱՆԼԷ ՕԼԱՆ ԹԷՊՐԻՐ

ՍԷ՝ՆԼ. Թէպրիր օլմագ նէ՞ տիր :

ՃԷԼԱՂ. Գապահաթլը տէյիւ իթթիհամ է-
տիլէն պիր քիմնէ, գապահաթսըզ օլտըղընը
իսպաթ էտէրսէ Թէպրիր օլունմըշ օլուր :

Ս. Ատէմ 'ինտ Ալլահ Թէպրիր օլունապի-
լի՞ր մի :

Ճ. Խայր. հէր ատէմ ֆիլհագիգէ կիւնահ-
քեար օլտըղը իչիւն հագգ վէ 'ատիլ օլան
Ալլահ անը կիւնահսըզ սայամաղ :

«Զիրա սէնին հուզուրընտա հիչ պիր պէ-
շէր Թէպրիյէ օլունմաղ : Մէգ. 143. 2.

«Անըն հուզուրընտա շէրի'աթ 'ամէլլէրի
վասըթասըյլէ հիչ պիր պէշէր Թէպրիր օ-
լունմաղ :» Բօմ. 3. 20 :

Ս. Պիր կիւնահքեարըն 'ինտ Ալլահ Թէպրիր
օլունմասը նէ՞ տիր :

Ճ. Ալլահ պիր կիւնահքեարըն կիւնահընը
սայմայըպ անա հիւսն ի Թէվէճճիւհ կէօսթէ-
րիր, վէ անըն իլէ սալիհ իլէ կիպի մու'ամէլլէ
էտէր իսէ, օլ կիւնահքեար 'ինտ Ալլահ Թէպ-
րիր օլունմըշ օլուր :

Ս. Ալլահ կիւնահքեարը նա'սըլ Թէպրիր է-
տէր :

Ճ. Այլան կիւնանքեարը Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն քէֆարէթիյլէ Թէպրիր էտէր :

«Գրիստոս Յիսուստա օլան ֆիտիյէ վասըթասըյլէ անըն լութֆընտան մէճճանէն Թէպրիր օլունուրլար :» Բժմ. 3. 24 :

Ս. Թէպրիր օլունա պիլմէմիզ իչիւն պիզտէն նէ՞ Թալէպ օլունուր :

Ճ. Պիզտէն Բապպ Յիսուս Գրիստոսա իման Թալէպ օլունուր :

«Այլանըն Թէպրիրի, եա'նի Յիսուս Գրիստոսա օլան իման վասըթասըյլէ Այլանըն Թէպրիրի՝ իման էտէնլէրին ճիւմլէսի իչիւն վէ ճիւմլէսի իւզէրինէ . . . իզհար օլունտը :» Բժմ. 3. 22 :

Ս. Պու Թէպրիր իչիւն լաղըմ օլան իման նէ՞ տիր :

Ճ. Պու իման, Յիսուս Գրիստոսըն պիզիմ կիւնանլարըմըզ իչիւն քէֆարէթ էթտիյինէ էմին օլարագ անա Թէսլիմ օլուպ՝ մուհապ պէթլէ անըն իլէ պիրլէլմէք տիր, օլ զէման Այլան պիզէ Յիսուս Գրիստոսընքիլէրէ տէյիւ նաղար էտէր :

«Վէ արթըզ պէն եաշամայօրըմ, անճագ Գրիստոս պէնտէ եաշայօր. չիմտի իսէ Թէնտէ եաշատըզճա պէնի սէվէն վէ քէնտիսինի պէնիմ իչիւն Թէսլիմ էտէն Իպն Ուլլահա օլան իմանլէ եաշարըմ :» Գաղ. 2. 20 :

Ս. Իմտի Թէպրիր օլունմամըզ նէյի'ն նէ՞ Թիճէսի տիր :

Ճ. Թէպրիր օլունմամըզ, պիզիմ սուչսըզ օլ-
տըղըմըզը իսպաթ էթմէմիղ նէթիճէսի տէյիլ,
անճագ Ալլահըն Գրիստոս վասըթասըյլէ իզ-
հար օլունսն 'ինայէթինտէն պիզէ մէճճանէն
իհսան օլունան պիր 'աթիյէ տիր:

«Զիրա իման վասըթա օլարագ 'ինայէթլէ
խէլաս պուլտընըզ, պու տախի սիզտէն օլ-
մայըպ՝ Ալլահըն 'աթիյէսի տիր: Եփես. 2. 8.

Յիսուս Գրիստոստա օլան Ֆիտիյէ վասը-
թասըյլէ անըն լութֆընտան մէճճանէն թէպ-
րիր օլունուրլար:» Բօմ. 3. 24.

Ս. Թէպրիր օլունանլար նէյէ մալիք օլուրլար:
Ճ. 'ինտ Ալլահ սէլամէթէ մալիք օլուրլար:

«Իմաի պիզ իմանլէ Թէպրիր օլունմըզ օլ-
մալլէ, Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն վա-
սըթասըյլէ Ալլահըն 'ինտինտէ սէլամէթէ մա-
լիք իզ:» Բօմ. 5. 4.

Ս. Յիսուս Գրիստոս վասըթասըյլէ Թէպրիր
օլունանլար նէ՝ խուսուստա էմին օլուրլար:

Ճ. Ալլահըն քէնտիլէրի 'աֆվ էթտիյինէ վէ
քէնտիլէրի քեամիլէն թագտիս էտէճէյինէ
էմին օլուրլար:

«Թէպրիր էթտիյի քիմսէլէրի թա՛ղիզ էյ-
լէտի:

«Ալլահըն միւնթէխապլարընը քիմ թէօհ-
մէթլի չըգարաճագ տըր. Թէպրիր էտէն Ալ-
լահ տըր: 'Այէյիլէրինտէ հիւքմ էտէն քիմ
տիր:» Բօմ. 8. 30, 33, 34.

«Սիզտէ պիր էյի իշէ պաչլամըզ օլան՝ Յի-
սուս Գրիստոսըն կիւնիւնէտէք անը թէք-
միլ էտէճէյինէ էմին իմ:» Փիլ. 4. 6.

Ս. Կիւնահլարըմըզտան թէպրիր օլունմագ-
իչիւն պաչգա վասըթալարա միւրաճա'աթ էթ-
մէք ճա'րիզ մի տիր :

Ճ. Խայր . 'ինտ Ալլահ Կիւնահլարըմըզտան
թէպրիր օլունալըմ տէյիւ, եա պա'զը ային-
լէր իճրա էթմէք, եա պա'զը սալին 'ամէլլէր
իճրասընա սա'յ էթմէք, եա պա'զը ճէֆալար
չէքմէյէ ըազի օլմագ հէմ ֆա'իտէսիզ տիր ,
հէմ տէ Ալլահըն պու կիւզէլ թէրթիպինէ ի-
ման վէ ի'թիմատ էթմէմէք օլտըզը իչիւն կիւ-
նահ տըր :

«Սիզ քի շէրի'աթլէ թէպրիր օլունմագ-
տա սընըզ, Գրիստոստան այրըլըպ, 'ինայէթ-
տէն տիւշտիւնիւզ :» Գաղ. Ծ. 4 :

Ս. Պու թա'լիմ Գիթապը Մուգատտէստէ
նէրէտէ թա'րիֆ վէ իզահ էտիլմիշ տիր :

Ճ. Պու թա'լիմ Պօղոս ըէսուլըն ըիսալէլէ-
րինտէ, խուսուսա անըն ըօմալըլարա վէ Գա-
ղատիալըլարա օլան ըիսալէլէրինտէ թա'րիֆ
վէ իզահ էտիլմիշ տիր :

Տ Է Ր Ս 16.

ԵՆՆԻՏԵՆ ՏՕՂՄԱԳ

ՍԷ՝Լ. ԿԻՆՆԱՏՈՒՄԻՆ ԽԵՂԱՍ պՈՒԼՄԱՐԳ Ի-
չԻՆ պԻՂՏԵ ՆԷ՝ ԹԵՂԱՏԻԼԹ ՎՈՒԳՈՒ՝ պՈՒԼ-
մալը տըր :

ՃԷՎԱԿ. ԵՆՆԻՏԵՆ տօղմարգ կերէք տիր :

«ՅԻՍՈՒՍ անա ճէվապէն , Հագիգաթէն ,
հագիգաթէն սանա տէրիմքի , պիր քիմսէ եէ-
նիտէն տօղմայրնճա , Ալլահըն մէլէքիւթիւ-
նիւ կէօրէմէզ՝ տէտի :» Յովհ. 3. 3 :

Ս. ԵՆՆԻՏԵՆ տօղմագ նէ՝ տիր :

Ճ. ԵՆՆԻՏԵՆ տօղմագ , ԿԻՆՆԱՏՈՒՄԻՆ ԽՈՅՂԱ-
ՆԱՆ ԹԱՊԻ՝ԱԹՐՆ ԵԵՐԻՆԵ , ԳՈՒՄԱԻՅԵԹՏԵՆ
ԹԵՂԵՂԻԼԳ ԷՏԵՆ պիր ԹԱՊԻ՝ԱԹԱ մալիք օլ-
մագ տըր : Պու ԹԵՂԵՂԱՏԻԼ ատէմին պա՛ղը
էյի 'ամէլէր իճրա էթմէսի տէյիլ , անճագ օլ
'ամէլէրի իճրա էտէճէք օլան՝ ըուհըմըրն
ԹԵՂԱՏԻԼ ՎԷ ԹԵՃԱՏԻՏ օլունմասը տըր :

«ՎԷ սիզէ եէնի եիւրէք վէրէճէյիմ , ՎԷ
տէրունիսիզէ եէնի ըուհ գօյաճաղըմ . ՎԷ
ճէսէտինիզտէն Թաշ եիւրէյի չըգարըպ սիզէ
էթտէն պիր եիւրէք վէրէճէյիմ :» Եզեկ. 36. 26 :

«Ալլահտան հէր տօղմուշ օլան՝ ԿԻՆՆԱՏ
ԻՂԷՄԵՂ :» 1 Յովհ. 3. 9 :

Ս. ԵՆՆԻՏԵՆ տօղմագլըգ պիղտէ քիմի՛ն վա-
սըթասըլլէ իճրա էտիլիր :

Ճ. Եէնիտէն տօղմագլըգ պիղտէ Ալլահըն
Րուհը վասըթասըյլէ իճրա էտիլիր :

«Հագիգաթէն, հագիգաթէն սանա տէրիմ
քի՝ էկէր պիր քիմսէ սուտան վէ Րուհտան
տօղմագսա, Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ կիրէմէզ»
Յովհ. 3. 5 :

«Վէ Յիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ իւ-
զէրիմիգէ զանի զանի տէօքտիւյիւ Րուհ
իւլ Գուստըն եէնիլէթմէսիյլէ պիգի խէլաս
էյլէտի» Տիտ. 3. 6 :

Ս. Ալլահըն Րուհու պիղտէ նէ՞ եափար :

Ճ. Ալլահըն Րուհու պիղիմ գալպիմիղտէ սա-
քին օլուր, վէ 'էօմրիւմիւղիւն էն եիւքսէք
մագսէտինի նէֆստէն Ալլահա տէօնտէրիր :

«Լաքին Ալլահըն Րուհու սիղտէ սաքին օլ-
տըղը թագտիրտէ, սիգ ճիսմանի տէյլ սինիզ,
անճագ Րուհանի սինիզ» Րօմ. 8. 9 :

«Վէ արթըգ պէն եաշամայօրըմ, անճագ
Քրիստոս պէնտէ եաշայօր» Գաղ. 2. 20 :

Ս. Րուհտան տօղմագ իչիւն ինսանտան թա-
լէպ օլունան նէ՞ տիր :

Ճ. Ատէմ իմանլէ քէնտիսինի Ալլահըն եէ-
տինէ թէսլիմ էթմէլի տիր : Պու սէպէպտէն
իման էթմէյէնլէր, եա'նի թէվպէսիղլէր եէնի-
տէն տօղամագլար, վէ իման էտէմէյէնլէրտէն,
եա'նի քիւչիւք չօճուգլարտան եէնիտէն տօղ-
մագ մէ'մուլ օլունմագ :

«Ամմա հէր քիմ անը գապուլ էթտի իսէ,
անլէրէ, եա'նի իսմինէ իման էտէնլէրէ՝ էվ-
լատ Ուլլահ օլմագլըղա սէլահիյէթ վէրտի»
Յովհ. 1. 12 :

Ս. Պիր ատէմ եէնիտէն տօղտըղընա տա՞իր
էմնիյէթ ի ֆիքրիյէ հիսս էտէպիլի՞ր մի :

Ճ. Էվվէթ, հիսս էտէպիլիր :

«Պու շէյլերի սիզէ, Իպն Ուլլահըն իսմինէ
իման էտէնլերէ, եազտըմ քի՛ էպէտի հայա-
թա մալիք օլտըղընըզը պիլէսինիզ :» 1 Յոպհ.
5. 13 :

Ս. Պու էմնիյէթ նէ՞ իւզէրինէ միւ՞հսսէս
տիր :

Ճ. Պու էմնիյէթ պիզիմ իճրա էթտիյիմիզ
էյի 'ամէլլէր եախօտ քիլիսէնին պիզիմ իշիւն
իճրա էթտիյի ային վէ բուհանի խըտմէթլէր
իւզէրինէ տէյիլ, անճադ Բապպըմըզըն պիզէ
վէրտիյի վա՛տ վէ թէ՞մինաթ իւզէրինէ միւ-
՞հսսէս տիր :

«Վէ պէն անլերէ հայաթ ք էպէտիյէ վերի-
րիմ, վէ իլ էլ էպէտ հէլաք օլմայաճաղաթ, վէ
անլերի պէնիմ էլիմտէն քիմսէ գափմայաճաղ
տըր :» Յոպհ. 10. 28 :

«Սէմավի Փէտէր քէնտինտէն տիլէյէնլերէ
նէ՞ գատար զիյատէ Բուհ իւլ Գուտսըր վէրէ-
ճէք տիր :» Ղու. 11. 13 :

Ս. Պիր ատէմ եէնիտէն տօղտըղընը նա՞սըլ
պիլիր :

Ճ. Միւ՞մին, պու հալէ նա՞իլ օլտըղընա
տա՞իր տէրունինտէ Բուհ իւլ Գուտսըն շէհա-
տէթինէ նա՞իլ օլուր. վէ էկէր պիր ատէմ
Ալլահը քէնտի նէֆսինտէն զիյատէ սէվիյօր
իսէ, վէ 'էօմրիւնտէ «Բուհըն մէյվէլէրի» զա-

հիր օլմաղա պաշլամը իսէ օլ քիմսէ եէնիտէն
տօղտըղընա էմին օլապիլիր :

«Օլ Րուհ քէնտիսի պիզիմ Ալլահըն էվլա-
տը օլտըղըմըզա Րուհըմըզ իլէ պէրապէր շէ-
հատէթ էտէր » Րօմ. 8. 16 :

«Էօլլամտէն հայաթա ինթիզալ էթտիյի-
միզի պիրատէրլէրի սէլտիյիմիզտէն պիլիրիզ »
1 Յովհ. 3. 14 :

«Րուհըն մէյվէսի մուհապպէթ վէ մէսէր-
րէթ վէ սէլամէթ վէ թէ'էննի վէ լութֆ վէ
խայրխահըզ վէ սըտգ վէ հիւմ վէ զապթ ը
նէֆա տիր » Գաղ. 5. 22 :

Ս. Քիթապը Մուգատտէստէ պուհալէ նէ'
իսմէր վէրիլիր , վէ նի'չիւն :

Ճ. 1. «Եննի'թէն Դօղմաթ'» (Յովհ. 3. 3) . չիւնքի
էսքի 'էօմր քիւլլիյէն թէրք էտիլիր , վէ ա-
տէմ եէնի պիր 'էօմր պաշլար :

2. «Եննի մաիւլ-թ'» (2 Կոր. 5. 17) վէ

3. «Ալլահն էրադէննէ կեօրէ խալթ օլաւան էէնէ
ադէ'» (Եփես. 4. 24) . չիւնքի պու թէպտիլաթ
'ալէմին եօգտան վարա կէլմէսի կիպի'ազիմ վէ
անճագ Ալլահա մախսուս օլան պիր 'ամէլ տիր :

4. «Րուհադան Դօղմաթ'» (Յովհ. 3. 5) , չիւնքի օլ
թէպտիլաթը պիզտէ Ալլահըն Րուհու իճրա
էտէր :

5. «Էվլա Ուլլահ օլմաթ'» (Յովհ. 1. 12) , չիւնքի
պու թէպտիլաթա մազհար օլան քիմսէ Ալլահըն
էվլատը օլտըղընը հիսս էտիպ Ալլահա մու-
հապպէթ վէ սէրպէսթի իլէ թէգարրիւպ էտէր :

Տ Է Ր Ս 17.

ՅԵԳԱՏՏԻՍ

ՍԷ՝ՆԼ. Թէգատտիւս նէ՞ տիր :

ՃԷԼԷՊ. Միւ՛մինին Ալլահըն ախլագի քէմալինէ հիսսէտար օլմասընա Թէգատտիւս տէնիլիր :

«Սէմավաթտա օլան Փէտէրինիզ քեամիլ օլտըղը կիպի՝ սիզ տախի քեամիլ օլունըզ :» Մատ. 5. 48 :

«Թա քի պունլարըն վասըթասըլլէ տիւննեատա շէհվէթտէն նէշ՛էթ էտէն Ֆէսատտան գուրթուլմուշ օլուպ՝ Թապի՛աթ ը Իլահիյէյէ հիսսէտար օլասընըզ :» 2 Պետ. 1. 4 :

Ս. Ալլահըն ախլագի քէմալինէ տա՛իր էօրնէյիմիզ քի՞մ տիր :

Ճ. Ալլահըն ախլագի քէմալինէ տա՛իր էօրնէյիմիզ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս տըր, շէօյլէ քի պիզ անըն կիպի եաշամագլէ մուգատտէս օլուրըզ :

«Զիրա Ուլուհիյէթին հէր քէմալը ճէսէտ՝ ճէ անտէ սաքին տիր :» Կող. 2. 9 :

«Թա քի ճիւմլէմիզ իման վէ Իպն Ուլլահը պիլմէք իթթիհատընա, քեամիլ ատէմ օլմագ իւզըէ Քրիստոսըն քէմալինին գամէթի էօլ՝ չիւսիւնէ վասըլ օլալըմ :» Եփես. 4. 13 :

Ս. «Քրիստոս կիպի եաշամագ՝» տէմէքլէ նէ՞ անլարըզ :

Ճ. Քրիստոսըն 'էօմրիւնիւն էսասը պիւզիմ 'էօմր գա'իտէմիզ օլուրսա, հէր իշիմիզի Քրիստոսըն մուհապպէթի իշիւն իճրա էտէրսէք վէ 'էօմրիւմիւզիւն իտարէսինի Քրիստոսա թէսլիմ էտէրսէք Քրիստոս կիպի եաշամըշ օլուրըզ:

«Յիսուս Քրիստոստա պուլունան էֆքեար հէման սիզտէ տախի պուլունսուն» Փիլ. 2. 5:

«Զիրա եաշատըղըմըզ հալտէ՝ Րապպ իշիւն եաշարըզ, վէ էօլտիւյիւմիւզ հալտէ՝ Րապպ իշիւն էօլիւրիւզ » Րօմ. 14. 8:

«Արթըզ պէն եաշամայօրըմ, անճագ Քրիստոս պէնտէ եաշայօր» Գաղ. 2. 20:

Ս. Մուգատտէս 'էօմրիւ պիզտէ քիմ հասըլ էտէր:

Ճ. Մուգատտէս 'էօմրիւ պիզտէ Ալլահըն Րուհու հասըլ էտէր:

«Անլէրի հագիգաթընլէ թագտիս էյլէ, սէնին քէլամըն հագիգաթ տըր» Յովհ. 17. 17:

«Ալլահ սիզի իպթիտատէն Րուհըն թագտիսինէ . . . տա'վէթ էյլէտի» 2 Սէլ. 2. 13, 14:

Ս. Թէգատտիւստէ միւ"մինին խըտմէթի նէտիր:

Ճ. Մուգատտէս 'էօմրիւ միւ"մինտէ Ալլահըն Րուհու հասըլ էտէճէք իսէ տէ, հէր պիր միւ"մինտէ գուտսիյէթ քէնտիսինի Ալլահա թէսլիմ էթմէսի տէրէճէսինտէ հասըլ օլուր:

«Հէր քիմ պէնտէ գալըրսա, պէն տախի անտէ գալըրսամ, օ չօգ մէյվէ վէրիր, գիրա

պէնսիզ պիր շէյ եափամազսընըզ» Յովհ. 15. 5.

«Ա՛զանըզը իսեան իչիւն նափաքլիք վէ 'իսեանա գուլ օլմագ իւզրէ թէսլիմ էթմիշ օլտըղընըզ վէճիւէ, շիմտի տախի ա՛զանըզը գուլտսիյէթ իչիւն սալահա գուլ օլմագ իւզրէ. թէսլիմ էտինիզ» Բօմ. 6. 19.

Ս. Մուգատտէս օլմագ հէր պիր միւ"մին իչիւն ֆա՛րզ մը տըր :

Ճ. Էվվէթ, Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս պիզի կիւնահտան խէլաս էթմէք իչիւն կէլմիշ օլտըղը հալտէ, կիւնահտան գուլթուլուպ մուգատտէս օլմատըգճա օլ խէլաս պիզտէ իթմամ օլունմըշ օլմագ :

«Իմտի անլէրի մէյվէլէրինտէն թանըյաճագսընըզ» Մատ. 7. 20.

«Ամմա էկէր անըն նուրտա օլտըղը կիպի՝ նուրտա սիւլուք էտէր իսէք, պիրիպիրիմիզ իլէ միւշարէքէթիմիզ օլուր, վէ անըն Օղլու Յիսուս Քրիստոսըն գանը պիզի հէր կիւնահտան փաքլէր» 1 Յովհ. 1. 7.

«Անտէ գալըրըմ տէյէն քիմսէ անըն եիւրիւտիւյիւ միսիլլիւ, քէնտիսի տախի էօյլէ եիւրիւմէք կէրէք տիր» 1 Յովհ. 2. 6.

Ս. Թէգատտիւս նա՛սըլ պիր հալ տըր :

Ճ. Թէգատտիւս պիզտէ թէտրիճէն հասըլ օլան պիր հալ տըր :

«Բապպ վէ Խէլասքեարըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթինտէ վէ 'իլմինտէ նէմա պուլունուզ» 2 Պետ. 3. 18.

«Տէյիլ քի արթըզ նա՛իլ օլտըմ, եախօտ

հալա քեամիլ օլտըմ, ֆազաթ Յիսուս Գրիս-
տոս պէնի նէ իչիւն թութտու իսէ, անը
թութմաղա սա՛յ էտէրիմ։» Փիլ. 3. 12 :

Ս. Մուգատտէս հայաթա տախիլ օլան պիր
քիմնէնին իւմիտի նէ՞ տիր :

Ճ. Մուգատտէս հայաթա տախիլ օլան պիր
քիմնէ արթըզ օլ հայաթտան մահրում օլ-
մայաճաղընա, անճագ քէնտինին օլ հայաթ-
տա քեամիլ օլաճաղընա իւմիտ էտէպիլիր :

«Վէ հէման շունա, եա՛նի սիղտէ պիր էյի
իչէ պաշլամըշ օլան՝ Յիսուս Գրիստոսըն կիւ-
նիւնէտէք անը թէքմիլ էտէճէյինէ էմին իմ։»
Փիլ. 1. 6 :

«Պէն անլէրէ էպէտի հայաթ վէրիրիմ,
վէ իլ էլ էպէտ հէլաք օլմայաճաղար, վէ
անլէրի պէնիմ էլիմտէն քիմնէ գափմայաճագ
տըր։» Յովհ. 10. 28 :

Ս. Գուտսիյէթտէ թէրագզը էթմէք իչիւն
նէ՞ եափմալը իղ :

Ճ. Ինայէթ վասըթալարընը իսթի՛մալ էթ-
մէմիզ կէրէք տիր :

«Սէնտէ օլան Ալլահըն մէվհիպէսինի թէշ-
վիզ էտէսին։» 2 Տիմ. 1. 6 :

Տ Է Ր Ս 18.

ԻՆԱՅԵԹ ՎԱՍԸԹԱԼԱՐԸ

Քիչաւ ը Մոգոտտէս ի Բէլաճն լա՛ւը

Սէւալ ինայէթ վասըթալարը հանկըլարը տըր
ճէւալ. ինայէթ վասըթալարը քիթապը Մու-
գատտէսին միւթալէ'ասը, Բէլամըն վա'զը,
Տու'ա, Բիլիսէ այինլէրի, Կիրակի վէ սա'իրէ
տիրլէր :

Ս. Բիթապը Մուգատտէսին միւթալէ'ասը
թէգատտիւսիւմիւղէ նա'սըլ եարտըմ էտէր :

Ճ. Բիթապը Մուգատտէստէ Ալլահ քէնտի
քէնտիսինի վէ իրատէթինի պիղէ քէշֆ էտէր,
պինա'էն 'ալէյհ անտէքի հագիգաթլարը էօյ-
րէնտիքճէ, անտէ թա'րիֆ օլունան էյի զաթ-
լարըն 'էօմրիւնէ վագըֆ օլտըգճա, խոսոսա
րապպըմըզըն քեամիլ 'էօմրիւնիւ վէ Ալլահըն
պինիհայէ մուհապպէթինի միւթալէ'ա էթ-
տիքճէ մուգատտէս 'էօմրէ թէշվիգ օլու-
նուրըզ :

« Գիւթիւն քիթապ իլհամը իլահի օլուպ'
թա'լիմ վէ թա'զիր վէ իսլահ իչիւն վէ սա-
լահ խոսոսընտա օլան թէ'տիպ իչիւն ֆա-
'իտէլի տիր. թա քի Ալլահ ատէմի քեամիլ
վէ հէր էյի իշ իչիւն հազըրլանմըշ պուլունաւ »
2 Տիմ. 3. 16, 17.

Ս. Քիթապը Մուգատտէսի նէ՝ սուրէթլէ միւթալէ՛ա էթմէլի իզ :

Ճ. Պիզ քէնտիմիզ անտէն հէր կիւն պիր մըգտար օգույարագ վէ տիգգաթլէ միւթալէ՛ա էտէրէք, վէ Նիրակի կիւնլէրինտէ վէ սա՛լը կիւնլէրտէ քիլիսէտէ իրատ էտիլէն վա՛ղլարը վէ նասիհաթլարը տինլէյէրէք, վէ Քիթապը Մուգատտէստէն պահիս էյի քիթապլար օգույարագ Քիթապը Մուգատտէս հագգընտա թահսիլ ի մա՛լիւմաթ էթմէլի իզ :

Ս. Հէր ատէմ Քիթապը Մուգատտէսի օգոււմաղա մէ՛զո՞ւն մը տըր :

Ճ. Էվվէթ . Եալընըզ ՝ալիմլէր վէ պէօյիւքլէր տէյիլ, անճագ ճահիլլէր վէ հաթթա չօճուզլար պիլէ անը միւթալէ՛ա էթմէլի տիրլէր :

«Քիթապլարը արաշտըրընըզ . . . պէնիմ իչիւն շէհատէթ էտէնլէր անլէր տիր :»
Յովհ. Գ. 39 .

«Մուգատտէս Քիթապլարը տախի չօճուզլըգտան պէրու պիլիսին . վէ պուշլար սէնի . . . ՝ալիմ էթմէյէ գատիր տիր :» 2 Տիմ. 3. 15 .

Ս. Քիթապը Մուգատտէսին միւթալէ՛ա սընտա նէյէ՛ տիգգաթ էթմէլի իզ :

Ճ. Քիթապը Մուգատտէստէ պուլունան հէր պիր շէյի անլարըզ զաննըյլէ հէր պիր գըսմընըն թէֆսիրինի վէրմէյէ թէշէպպիւս էթմէքտէն իհթիրազ էթմէլի իզ : Անտէ չօճուզլարըն անլայաճաղը տէրէճէտէ սատէ խու-

սուսաթ պուլունտըղը կիպի, էն 'ալիմ' ատեմ-
լէրին պիլէ տէրք էթմէքտէ կիւճիւք հիսս է-
տէճէքլէրի գատար վասի' վէ տէրին հագի-
գաթլար պուլունուր :

Ս. Բիթապը Մուգատտէսի տօղրու անլա-
մագ իչիւն նէ՞ գա'իտէլէր վէրիլէպիլի :

Ճ. 1. Հագիգաթլարը պիղէ քէչֆէ էթսին
տէյիւ Ալլահա տու'ա էթմէլի իղ :

2. Անըն ֆարգլը գըսմլարընը եէքտիկէրի
իլէ մուգայէսէ էտէրէք ֆիքրինի տահա էյի
անլամաղա չալըչմալը իղ :

3. Հէր պիր գըսմըն թարիխի թահրիլինի,
վէ օլ ղէմանըն հալ ու քէյֆիյէթլէրինի հի-
սապա ալարագ օգուճալը իղ :

4. Բիւթիւպի Մուգատտէսէնին հէր պիր
գըսմընը հարֆիյէն անլամագլէ գանա'աթ
էթմէյիպ, մա'նա ի ալիսինի տէ թէֆէհհիւս
էթմէյէ սա'յ էթմէլի իղ :

5. Բիթապը Մուգատտէսին մէրքէզի րապ-
պըմըզ Յիսուս Բրիստոս օլտըղընը վէ պիւ-
թիւն Բիթապը Անըն 'էօմր վէ թա'լիմաթը
իլէ անլայըպ թէֆսիր էթմէք կէրէք իտիյի-
միզի տէր խաթըր էթմէլի իղ :

Ս. Բէլամըն վա'զը տէմէքլէ նէ՞ անլարըզ :

Ճ. Բիթապը Մուգատտէստէ պուլունան
Ալլահըն իլհամընը ատեմլէրին իհթիյաճաթը-
նա միւթապըգ վէ անլէրին անլայաճաղը սու-
րէթտէ իֆատէ վէ իյզահ էթմէք տիր :

Ս. Բէլամը վա'զ էթմէք ֆա'րզ մը տըր :

Ճ. Էվվէթ . Բէլամը վա՛ղ էթմէք Ֆարզըմըզ տըր . չիւնքի ատէմլէրին Ալլահըն իլհամընը անլայըպ անա կէօրէ եաշամալարը իչիւն օլ Բէլամըն վա՛ղը լազըմ տըր :

«Պիւթիւն տիւնեայա կիտիպ՝ հէր մախլու-
գա պէշարէթի վա՛ղ էտինիզ :» Մար. 16. 15.

«Բէլամը վա՛ղ էյլէ , վազըթլը վազըթսըզ
իգտամ էյլէ :» 2 Տիմ. 4. 2.

Ս. Բէլամըն վա՛ղը պիղէ Ֆա՛խտէլի օլմասը
իչիւն անը նա՛սըլ տինլէմէլի իզ :

Ճ. Տիգգաթ վէ իման իլէ :

«Իմտի նէ վէճիլէ տինլէտիյինիզէ տիգգաթ
էտինիզ :» Ղու. 8. 18 :

«Լաքին իչիթտիքլէրի քէլամ իչիտէնլէրտէ
իմանլէ իմթիզաճ էթմէտիյինտէն , անլէրէ
Ֆա՛խտէ էթմէտի :» 'Իպր. 4. 2.

Տ Է Ր Ս 19.

ԻՆԱՅԷԹ ՎԱՍՇԹԱԼԱՐԸ

Տո՛ւ՛ա

Սէ՛ւ՛ա. Տո՛ւ՛ա նէ՞ տիր :

Ճէ՛ւ՛ա. Տո՛ւ՛ա ատէմին Ալլահ իլէ գօնուշ-
մասը օլուպ թէմհիտ, թէշէքքիւր, իսթիղֆար
վէ իսթիմտատտան ՚իպարէթ տիր :

Ս. Տո՛ւ՛անըն պու գըսմլարընըն մա՛նասը նէ՞
տիր :

Ճ. Թէ՛հէ, Ալլահըն ՚ազիմ վէ ճէլիլ օլտը-
ղընը իգրար էթմէք տիր. Բէ՛շէտէ-ր, Ալլահտան
գապուլ էթտիյիմիզ իհսանլարտան տօլայը
իպրազը մէմնուսիյէթ էթմէք տիր. Ի-Բէ՛հէ-ր,
կիւնահլարըմըզ իշիւն Ալլահտան մաղֆիրէթ
թալէպ էթմէքլիք տիր. Ի-Բէ՛հէ-ր կէրէք պի-
զիմ, կէրէք պաշգալարըն միւհթաճ պուլուն-
տըզլարը ճիսմանի վէ բուհանի պէրէքէթլէրի
Ալլահտան թալէպ էթմէք տիր :

Ս. Նի՛շիւն տու՛ա էթմէլի իզ :

Ճ. Տո՛ւ՛ա էթմէք պիզէ ֆարզ, վէ տահա զի-
յատէ իմթիյազ օլտըղը իշիւն տու՛ա էթմէլի
իզ. Ալլահ սէմավի ֆէտէրիմիզ օլտըղընտան
անըն իլէ միւշարէքէթ էթմէք պիզիմ իշիւն էն
պէօյիւք պիր իմթիյազ տըլ :

«Թալէպ էտինիզ, սիզէ վերիլէճէք տիր .
արայընըզ, պուլաճագսընըզ . գափույը չալը-
նըզ վէ սիզէ աչըլաճագ տըր » Մատ. 7. 7, 8 .

«Կէյիք ագար սուլարա նասըլ իշթիյագ չէ-
քէրսէ, ճանըմ սանա էօյլէ իշթիյագ չէքէր,
եւ Ալլահ » Մէզ. 42. 1 :

Ս. Տու'ալարըմըզ նա'սըլ 'արզ էտիլմէլի
տիր :

Ճ. 1. Իհա ին եւա'նի ըուհ վէ հագիգաթլէ .

«Վէ տու'ատա իման էտէրէք հէր նէ տի-
լէրսէնիզ ալաճագսընըզ » Մատ. 21. 22 .

«Ալլահ ըուհ տըր, վէ անա սէճտէ գըլան-
լար ըուհ վէ հագիգաթլէ սէճտէ գըլմագ կէ-
րէք տիր » Յովհ. 4. 24 :

2. Ին-ա'նլէ .

«Հէր նէ տիլեր իսէք, անտէն ալըրըզ . իւնքի
անըն էմըլէրինի հըֆզ էտէրիզ » 1 Յովհ. 3. 22 :

3. Ալլահն յեւլէթիյէ, վէ Անըն իրատէթինէ
կէօրէ .

«Քէզալիք ըուհ տախի զա'իֆլիքլէրիմիզէ
մու'ալէնէթ էտէր . զիրա վաճիպ օլտըղը կի-
պի նասըլ տու'ա էտէճէյիմիզի պիլմէյօրըզ .
ամմա ըուհ քէնտիսի քէլամլէ պէյան օլուն-
մագ ահլարլէ պիզիմ իչիւն չէֆա'աթ էտէր »
Բօմ. 8. 26 :

«Անըն իրատէթինէ կէօրէ պիր շէյ տիլէ-
տիյիմիզ հալտէ, պիզի տինլէր » 1 Յովհ. 5. 14 :

4. Թէ-սա ֆրէ-սա'նն ի-սի-սի .

«Հագիգաթէն, հագիգաթէն, սիզէ տէրիմ
քի Պէնիմ իսմիմէ փէտէրտէն հէր նէ թա-
լէպ էտէճէք օլուր իսէնիզ, սիզէ վէրէճէք
տիր:» Յովհ. 16. 23.

**Ս. Ալլահ տու'ալարըմըզա նէ՝ եօլտա ճէվապ
վէրիր:**

Ճ. Պու խուսուստա 'ուսուսի պիր գա'իտէ
վէրիլէմէզ. անճագ հագիգի տու'անըն շարթ-
լարընա միւլթապըզ սուրէթտէ տու'ա էտէն
հէր պիր միւ'մինէ Ալլահ անըն անլայաճաղը
սուրէթտէ քէնտի իրատէթինի քէշֆ ու պէ-
յան էտէր: Պիր տու'անըն ճէվապընըն նէ զէ-
ման վէ նէ սուրէթլէ վէրիլէճէյինի Ալլահ
թա'յին էտէր:

«Էյ փէտէր. . . պէնիմ իրատէթիմ տէյիլ,
անճագ սէնինքի օլսուըն տէյիլ տու'ա էյլէ-
տիր:» Ղու. 22. 42:

**Ս. Պու խուսուստա հանկը խտթատան սա-
գընմալը իզ:**

Ճ. Պիզիմ արզուլարըմըզը Ալլահըն իրատէ-
թի սայմագտան վէ պիզիմ իճրա էթմէմիզ
իչիւն քէշֆ օլունան իրատէթ Ուլլահը պաշ-
գալարըն տա իճրա էթմէսինի թալէպ էթմէք-
տէն սագընմալը իզ:

«Թալէպ էտէրսինիզ, վէ սլամագսընըզ, գի-
րա շէհվէթլէրինիզէ սարֆ էթմէք իւզրէ՝ ֆէ-
նա եօլտա թալէպ էտէրսինիզ:» Յակ. 4. 3,

«Սէն քի'մ սին քի զայրինին խըտմէթքեա-
րընը հիւքմ էտէրսին. օ քէնտի էֆէնտիսի-

նին նազարընտա տուրուր, վէ եախօտ տիւ-
շէր :» Բօմ. 14. 4.

Ս. Տու'այը նէ՞ ուսուլտա 'արզ էթմէլի իզ :
Ճ. Տու'անըն տիզ իւզէրինտէ, եա այագ-
տա, կէօզլէրիմիզ գափալը եա աչըգ օլարագ
'արզ էտիլմէսի ֆարգ էթմէզ : Բուհըմըզ միւ-
նասիպ հալտէ իսէ ճէսէտին վազ'իյէթի ֆարգ
էթմէզ : Եինէ տէ ֆիքրլէրիմիզի թօրթօփի էթ-
մէյէ վէ հիւրմէթ պէյան էթմէյէ մուվաֆըզ
պիր սուրէթտէ օլմալը տըր :

«Պէյթ Ուլլահա կիթտիյինտէ՝ այաղընը
կէօզէթ :» Վա'ըզ 5. 1.

Ս. Եէքտիկէրիմիզ իչիւն տու'ա էթմէլի՞ մի
իզ :

Ճ. Էվվէթ . պիրիպիրիմիզ իչիւն տու'ա էթ-
մէքլիք ֆարզըմըզ տըր :

«Պիրի պիրինիզէ խաթալարընըզը իգրար ,
վէ պիրի պիրինիզ իչիւն տու'ա էյլէյինիզ :»
Յակ. 5. 16 :

Ս. Տու'ա իչիւն էն միւնասիպ էօրնէք հա՞ն-
կըսը տըր :

Ճ. Քիթապը Մուգատտէստէ խուսուսա Մէ-
զամիր քիթապընտա պիզէ էօրնէք օլաճագ
նիչէ տու'ալար վար իսէ տէ, էն միւքէմմէլ
էօրնէք Բաղդա՞ն Տու'ա տըր :

Տ Է Ր Ս 20.

ԻՆԱՅԷԹ ՎԱՍՇԹԱՆԱՐԸ

Բապպանի Տու'ա

Սէ'ու. Բապպանի Տու'այը սէօյլէ :

Ճեւու. “Էյ սէմավաթտա օլան փէտէրիմիզ, իսմին մուգատտէս օլսուն. մէլէքիւթիւն կէլսին. իրատէթին սէմատա օլտըղը կիպի, եէր իւզէրինտէ տախի իճրա օլունսուն. եէվմի էքմէյիմիզի պիզէ պու կիւն վէր. վէ պիզէ՝ սուշլու օլանլարա պաղըչլատըղըմըզ միսիլլիւ, պիզիմ սուշլարըմըզը պաղըչլա. վէ պիզի իզվայա կէթիրմէ, լաքին պիզի շէրիրտէն գուլթար. զիրա մէլէքիւթ վէ գուլտրէթ վէ իզզէթ իլ էլ էպէտ սէնին տիր : Ամին :” Մատ. 6. 9—13 :

Ս. Պու տու'ա գա'չ գըսմտան իպարէթ տիր :

Ճ. Պու տու'ա սէքիզ գըսմտան իպարէթ օլուպ, պիրի խիթապ, ալթըսը նիյազ վէ պիրի թէմճիտ տիր :

Ս. Խիթապ գըսմընը սէօյլէ :

Ճ. “Էյ սէմավաթտա օլան փէտէրիմիզ :”

Ս. Ալլահա նիճիւն “փէտէրիմիզ” տէրիզ :

Ճ. Օ՝ պիզի քէնտի սուրէթինտէ խալգ էթ :

միշ, վէ պիղի էպէտի պիր մուհապպէթլէ սէվ-
միշ օլտըղը իչին փէտէրիմիղ տիր :

Ս. Նի՛չին «Սէմավաթտա օլան փէտէրիմիղ»
տէրիղ :

Ճ. Սէմավաթ՝ կէօրինմէղ օլան ըուհանի
'ալէմի իմա էտէր . վէ Ալլահ ըուհ օլուպ ըու-
հանի փէտէրիմիղ տիր . պունտան մա'տա
Օ՝ մէքեանտան միւնէզզէհ իսէ տէ , սէմավա-
թը վէ պիւթին ճիհանը հուզուրը իլէ տօլ-
տուրմը տըր :

Ս. Պիրինճի նիյազ նէ՞ տիր , վէ մա'նասը
նէ՞ տիր :

Ճ. «Իսմին մուգատտէս օլսուն .» վէ Ալլահըն
իսմի անըն զաթընը պէյան էթտիյի սէպէպտէն
պու նիյազ «Պիլճիմլէ ինսանլար սէնի սէվիպ
սանա հիւրմէթ վէ 'իպատէթ էթսինլէր» տէ-
մէք տիր :

Ս. Իքինճի նիյազը սէօյլէ վէ մա'նասընը վէր :

Ճ. «Մէլէքիւթին կէլսին .» Բապպըմըզ Յի-
սուս ֆրիստոս ճիւմլէ ատէմլէրի Ալլահ իլէ
պարըշտըրըպ Անըն հիւքիւմէթինէ թապի՝ գըլ-
մագ իչին տինեայա կէլտի . իմտի պու նի-
յազլէ՝ ճիւմլէ ատէմլէրին Բապպըմըզա իման
էտիպ Ալլահա թապի՝ օլմալարընը թալէպ
էտէրիղ :

Ս. Իւչինճիւ նիյազ նէ՞ տիր վէ մա'նասը
նէ՞ տիր :

Ճ. «Իրատէթին սէմատա օլտըղը կիպի, եէր
իւզէրինտէ տախի իճրա օլունսուն .» վէ մա'նասը
շու տըր քի , ատէմլէր Ալլահըն իրատէթինի

իճրա էթմէտիքճէ Մէլէքիւթ Ուլլահ քեամիւլէն կելմիշ օլմազ. իմտի ասէմլէր հէր պիր 'ամէլլերիյէ մէլէքլէր միսիլլիւ Ալլահըն իրատէթինի իճրա էթսինլէր քի զէմին ճէննէթ կիպի օլտուն :

Ս. Տէօրտիւնճիւ նիյազ նէ՞ տիր վէ մա՞նասը նէ՞ տիր :

Ճ. “Ենվմի էքմէյիմիզի պիզէ պու կիւն վեր.” ճիսմանի իհթիյաճաթըմըզ իշիւն տախի Ալլահա մէրպուլթ պուլունտըղըմըզը հիսս էտէրէք, պու նիյազլէ միւսթագպէլի իմանլէ ֆէնտիսինին իտարէսինէ թէրք էտէր, վէ նաֆագա ի եէվմիյէմիզի վէ պու ֆանի 'էօմրէ 'ա'իտ օլան սա'իր պէրէքէթլէրի Անտէն թալէպ էտէրիզ :

Ս. Պէշինճի նիյազ նէ՞ տիր վէ նէ՞ ֆարզ էտէր :

Ճ. “Վէ պիզէ՝ սուչլու օլանլարա պաղըչլատըղըմըզ միսիլլիւ, պիզիմ սուչլարըմըզը պաղըչլա.” պու նիյազ ֆարզ էտէր քի Ալլահ տան մաղֆիրէթ թալէպ էտէր իքէն պիզ տախի ասէմլէրի 'աֆվ էթմէյէ հազըր օլմալը իզ. վէ Ալլահ Յիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ պիզէ պաղըչլատըղը միսիլլիւ պիրի պիրիմիզէ սուչլարըմըզը պաղըչլամալը իզ. Եփես. 4. 32 :

Ս. Ալլահ պիզէ նա՞սըլ պաղըչլատը :

Ճ. Ալլահըն պիզի 'աֆվ էթմէսի, կիւնահը էհէմմիյէթսիզ 'ատտ էսիպ պիզի կիւնահլարըմըղիլէ գապուլ էթմէսի տէյիլ, անճագ պիզի էյի էթմէյէ միւրատ էթմէսի տիր :

Ս. Պունտան նէ՞ էօյրէնիրիզ :

Ճ. Պունտան էօյրէնիրիզ քի պիզէ հագգ-սըզլըզ էտէնլէրի օլ հագգսըզլըզլարը իլէ գապուլ էթմէք տէյիլ, անճագ անլէրին օլ հագգ-սըզլըզտան խէլաս օլուպ՝ էյի օլմալարընը գալպէն արզու էթմէք, անլէրի 'աֆիլ էթմէք տիր :

Ս. Ալթընճը նիյազ նէ՞ տիր վէ անտէ նէ՞ թալէպ էտիյօրըզ :

Ճ. “Պիզի իղվայա կէթիրմէ, լաքին պիզի շէրիրտէն գուրթար.” պիզ զա'իֆ օլուպ 'էօմ-րիւմիւզիւն իտարէսի տէ Ալլահըն եէտինտէ պուլունտըզ էճլտէն, կիւնահա տիւշմէմիզ իհթիմալ օլան մէվզը'լէրտէ պուլունմամամըզ, վէ շայէտ պուլունահագ օլուր իսէք կիւնահա տիւշմէմէմիզ իչիւն տու'ա էտիյօրըզ :

Ս. Թէմճիտ գըսմընը սէօյլէ :

Ճ. “Չիրա մէլէքիւթ վէ գուտրէթ վէ 'իզզէթ իլ էլ էպէտ սէնին տիր :”

Տիգգաթա շայան տըր քի պու տու'անըն իլք վէ սօն գըսմլարը Ալլահը թա'զիզ վէ թէմ-ճիտ էթմէքտէն 'իպարէթ տիր :

Ս. “Ամին” թա'պիրինին մա'նասը նէ՞ տիր :

Ճ. Պու թա'պիր 'իպրանիճէտէն ախզ էտիլ-միշ օլուպ՝ տու'ալարըն խիթամընտա զիքր օլունուր, վէ “Ալլահըն տու'ամը իսթիճապ էտէճէյինէ արզու վէ իման էտէրիմ” տէմէք տիր :

Տ Է Ր Ս 21.

ԻՆԱՅԷԹ ՎԱՍՇԹԱԼԱՐԸ

Քիլիսէնին հոգադարձ այնիւրի,
Վաֆթիզ զէ Աշտի Բապայանի.

Սէշալ. Քիլիսէնին այնիւրի հանկըլար տըր-
ճէւալ. Քիլիսէնին այնիւրի վաֆթիզ վէ
Աշտի Բապայանի տիր:

Ս. Վաֆթիզ նաւըլ իճրա օլունուր:

Ճ. Վաֆթիզ երէցին պիր քիմնէյի սուլա
տալտըրարագ, եախօտ իւզէրինէ սու սէրփէ-
րէք Սալիւսի Շէրիֆին իսմլէրինի զիքը էթ-
մէսիյէ իճրա օլունուր:

«Իմտի կիտինիզ. ճիւմլէ միլլէթլէրի շակիրտ
էտինիզ, վէ անլէրի Փէտէր վէ Իպն վէ Բուհ
Իւլ Գուտսըն իսմինէ վաֆթիզ էտինիզ»
Մատ. 28. 19.

Ս. Պու այնինն մագսէտի նէ տիր:

Ճ. Վաֆթիզ՝ գալպիմիզին Բուհ իւլ Գուտս
վասըթասըյէ կիւնահլարտան թաթհիր օլըն-
տըղընա, վէ Գրիստոստա եէնի 'էօմրէ մալիք
օլտըղըմըզա պիր 'ալամէթ, վէ կէօրիւնիւր քի-
լիսէյէ տախիլ օլմամըզա պիր վասըթա տըր:

«Թէ՛վպէ էտինիզ, վէ հէր պիրինիզ կիւ-
նանլարըն 'աֆվը իչիւն Յիսուս Գրիստոսըն
իսմինէ վաֆթիզ ոլունսուն, վէ Բուհ իւլ
Գուտս 'աթիյէսինի ալաճագսընըզ» Ա'մալ.
Չ. 38.

«Իմտի էօլիւմէ օլան վաֆթիզին վասըթա-
սըյլէ անըն իլէ պէրապէր տէֆն ոլունտըզ,
թա քի Գրիստոս՝ Փէտէրին ճէլալըյլէ էօ-
լիւլէրտէն իհեա ոլունտըղը կիպի, քէզալիք
պիզ տախի եէնի հայաթտա եիւրիւյէլիմ»
Բօմ. 6. 4.

Ս. վաֆթիզ նա՞սըլ պիր 'ինայէթ վասը-
թասը ոլուր:

Ճ. վաֆթիզ իմանըմըզա, Բուհ իւլ Գուտ-
սըն տէրունիմիզտէ իճրա ոլունան րուհանի իչի-
նէ, վէ Յիսուս Գրիստոս իլէ օլան րուհանի
'ալազամըզա խարիճի պիր 'ալամէթ օլմասը
իլէ պիր 'ինայէթ վասըթասը ոլուր:

«Զիրա սիզին ճիւմէնիզ քի Գրիստոսա
վաֆթիզ ոլունտընըզ, Գրիստոսը կիյմիչսի-
նիզ» Գաղ. 3. 27.

«Պունա պէնզէր վաֆթիզ (քի ճէսէ-
տին քիրինին տէֆ'ի տէյիլ, անճագ էյի զա-
միրին Ալլահա օլան իզրարը տըր), Յիսուս
Գրիստոսըն գըյամէթի վասըթասըյլէ, պիզի
չիմտի խէլաս էտէր» 1 Պետ. 3. 21.

Ս. վաֆթիզ եէնիտէն տօղմագլըզա եար-
տըմ էտէր մի:

Ճ. Խայր: Օլ րուհանի թէպտիլաթ Բուհ իւլ
Գուտսըն իչի տիր: վաֆթիզ պու թէպտի-
լաթա անճագ պիր 'ալամէթ տիր:

«Թէնտէն տօղան՝ թէն տիր վէ Բուհտան
տօղան՝ Բուհ տըր» Յովհ. 3. 6. 4 Պետ. 3. 21.

Ս. վաֆթիզ օլմազ իսէն խէլաս պուլապի-
լիւր մի սին:

Ճ. Էվվէթ. խէլասըմըզ՝ Յիսուս Գրիստոսա
օլան իման վէ մուհապպէթիմիզէ մէրպութ
տըր: վաֆթիզ տախի Բապպըմըզըն պիր էմրի
օլաըղը իչիւն իճրասը պիզէ Ֆարզ տըր:

«Բապպ Յիսուս Գրիստոսա իման էթ,
վէ քէնտին վէ էհլի պէյթին խէլաս պուլա-
հագսընըզ» Ա՛մալ. 16. 31.

«Վէ սիզէ էմր էթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէ-
սինի հրֆզ էթմէյի անլէրէ թա՛լիմ էտինիզ»
Մատ. 28. 20.

Ս. Չօճուգլըգտա օլան վաֆթիզինէ տա՛իր
նէ՞ տէրսին:

Ճ. Չօճուգլըղըմտա վալիտէյնիմին իմանը իւ-
զէրինէ վաֆթիզ օլունտըմ. շիմտի իսէ պէն
իման էտէրէք օլ վաֆթիզի գապուլ վէ թաս-
տիգ էտէրիմ: Պինա՛նէն յալէյն թէքըրար վաֆ-
թիզ օլունմագլըղըմա լիւզըւմ գալմազ:

«Բուհ պիր, Բապպ պիր, իման պիր՝
վաֆթիզ տախի պիր տիր» Եփես. 4. 5.

Ս. Ա՛շա ի Բապպանի նա՛սըլ իճրա օլունուր:

Ճ. Պիր երէց պիր մըգտար էքմէք ալըպ
թէշէքքիւր էտէր, վէ օլ էքմէք քիլիսէնին
ա՛ղասընա թէվզի՝ օլունուր վէ անլէր անը
եէրլէր: Պա՛տէհու շէրապը ալըպ թէշէքքիւր
էտէր, վէ օլ շէրապ տախի ա՛ղայա թագ-

տիմ վէ թէվզի՝ օլունուր, անլէր տախի անը
իշերլէր :

«Վէ անլէր թա'ամ էտէր իքէն, Յիսուս
էքմէյի ալըպ պէրէքէթ տու'ասը օգուտըգ-
տան սօնրա փարէլէտի, վէ շակիրտլէրինէ
վէրիպ՝ Ալընըզ եէյինիզ, պու պէնիմ ճէսէ-
տիմ տիր՝ տէտի : Վէ քեասէյի ալըպ՝ չիւքը
էթտիքտէն սօնրա անլէրէ վէրիպ տէտի
քի՝ ճիւմլէնիզ պունտան իշինիզ :» Մատ.
26. 26, 27 :

Ս. Պու այինին մագսէտի նէ՞ տիր :

Ճ. Բապպըմըզըն պիզիմ իշիւն էօլտիւյիւ-
նիւ, եա'նի պիզիմ իշիւն անըն ճէսէտինին
փարէլէտիյլինի, վէ գանընըն տէօքիւլտիւյիւ-
նիւ պու 'ալամէթլէրլէ զիքը էտէրիզ :

«Զիրա հէր տէֆ'ա պու էքմէքտէն եէյիպ
պու քեասէտէն իշտիյինիզտէ, Բապպըն էօ-
լիւմիւնիւ քէնտիսի կէլինճէյէտէք ի'լան է-
տէրսինիզ :» 1 Կոր. 11. 26 :

Ս. Ա'շա ի Բապպանի պիր 'ինայէթ վասը-
թասը օլապիլի'ր մի :

Ճ. Էվվէթ : Էքմէյի եէյիպ շէրապը իշէրէք
Բապպըմըզըն պիզէ գարչը իպրազ էթտիյի
էպէտի մուհապպէթի զիքը էթմէմիղլէ, պի-
զիմ տէ քէնտինէ գարչը թէշէքքիւր վէ մու-
հապպէթ հիսսիմիզ վէ իմանըմըզ արթար :

«Պէրէքէթ օգուտըղըմըզ պէրէքէթ քեա-
սէսի Քրիստոսըն գանընըն միւշարէքէթի
տէյի'լ մի տիր . փարէլէտիյիմիզ էքմէք Քրիս-
տոսըն ճէսէտինին միւշարէքէթի տէյի'լ մի
տիր :» 1 Կոր. 10. 16 :

Ս. Քիլիսէնին պու այինլէրինէ պա'զէն նէ՞
իսմ վէրիլիր :

Ճ. Պա'զէն պու այինլէրէ Սըրըր (Խորհուրդ-
տէնիլիր . վէ մա'նասը շու տըր քի, միւ"մին-
լէրտէ իճրա օլունան րուհանի իշ, խարիճի
'ալամէթլէր վասըթասըյլէ իշարէթ էտիլիր :

Տ Է Ր Ս 22 .

ՔԻԼԻՍԷ

ՍԷ՝ՆԼ. Քիլիսէ նէ՞ տիր .

ՃԷԼԷՊ. Քիլիսէ Քրիստոսա իման էթմիշ օ-
լանլարըն պիր հէյ"էթ ի մունթազամէսի օլուպ,
օլ հէյ"էթ պիր ճէսէտ օլտըղը հալտէ Քրիստոս
անըն պաշը տըր :

«Իմտի սիզ Քրիստոսըն ճէսէտի վէ այրը
այրը ա'զասը սընըզ :» 1 Կոր. 12. 27.

Ս. Քիլիսէյէ քիմլէ՞ր ա'զա օլմալը տըր :

Ճ. Հէր ատէմ Քրիստոսա իման էտիպ քի-
լիսէյէ ա'զա օլմագ կէրէք տիր : վէ պիր քիմ-
սէ պու վազիֆէյի պիլ իխթիյար նէ գատար
վազըթ իհմալ էտէր իսէ, օլ գատար վազըթ
խաթա էթմիշ օլուր :

«Իմտի կիտինիզ, ճիւղէ միլլէթլէրի շա-
կիրա էտինիզ, վէ անլէրի Փէտէր վէ Իպն
վէ Բուհ իւլ Գուտսըն իսմինէ վաֆթիզ էտի-
նիզ,» Մատ. 28. 19.

«Իման էտիպ վաֆթիզ օլունան խէլաս
պուլաճագ, վէ իման էթմէյէն 'ալէյինէ
հիւքմ օլունաճագ տըր,» Մար. 16. 16.

**Ս. Պիր քիմնէ քիլիսէյէ ա'զա օլմագ իչիւն
նէ՞ ետփմալը տըր:**

**Ճ. Պիր քիմնէ Գրիստոսա հագիգաթէն ի-
ման էյլէտիյինի 'ալէնէն իգրար էտիպ, չօ-
ճուզլըգտա վաֆթիզ օլունմամըչ իսէ վաֆ-
թիզ օլունարագ քիլիսէյէ տախիլ օլուր:**

«Իմտի հէր քիմ ատէմլէրին հուզուրընտա
պէնի իգրար էտէրսէ, պէն տախի սէմավաթ-
տա օլան Փէտէրիմին հուզուրընտա անը
իգրար էտէրիմ,» Մատ. 10. 32.

**Ս. Քիլիսէյէ ա'զա օլանլարըն Ֆէրայիզի նէ՞
տիր:**

**Ճ. Քիլիսէյէ ա'զա օլանլար եէքտիկէրլէրի-
նին ի'մարընա, վէ քիլիսէնին քէսպ ի գուվ-
վէթ էթմէսինէ, վէ պէշարէթին թէպչիրինէ
սա'յ էթմէք Ֆարզը թահթընտա տըրլար:**

«Սիգէ եէնի պիր էմր վէրիրիմ քի պիրի-
պիրինիզի սէվէսինիզ,» Յովհ. 13. 34.

«Պաշ օլան Գրիստոստա քի անտէն պիւ-
թիւն վիւճուտ հէր եարադմ էտէն իրթիպաթ
վասըթասըյլէ թէրքիպ վէ թէշքիլ օլունարագ,
հէր գըսմընըն 'ամէլինին միգտարընա կէօ-
րէ, ճէսէտ մուհապպէթլէ քէսպ ի մա'մուրի-

յէթ իշխան պէտիւրի» Եփես. 4. 16 :

«Զիրա պէշարէթի թէպշիր էթտիյիմ հալտէ՝ պանա իֆթիխար սէպէպի տէյիլ տիր, չիւնքի մէճպուրիյէթ ալթրնտա իմ. պէլի, էկէր պէշարէթի թէպշիր էթմէզ իտէմ, վաճ պանա» 1 Կոր. 9. 16 :

Ս. Պէշարէթ նէ՞ տիր :

Ճ. Յիսուս Գրիստոս վասըթասըյլէ օլան խէլաս միւժտէսինէ ինճիւ եախօտ Պէշարէթ տէնիլիր :

«Լաքին էկէր պիզ եախօտ սէմատան պիր մէլէք պիլէ պիզիմ սիզէ թէպշիր էթտիյիմիզ պէշարէթտէն զայրիսինի սիզէ թէպշիր էտէրօէ, մէլուսն օլսուն» Գաղ. 1. 8 :

Ս. Պէշարէթի նա՞սըլ թէպշիր էտէպիլիրիզ :

Ճ. 'Էօմրիւմիւզ, քէլամլարըմըզ վէ ազչէլէրիմիզլէ պէշարէթի թէպշիր էթմէլի իզ :

Ս. Քիլիսէ մէ՞մուրլարը քիմլէ՞ր տիրլէր :

Ճ. Քիլիսէ մէ՞մուրլարը, քիլիսէնին վազիֆէլէրինին իֆասընտա քիլիսէյէ եարտըմ էթմէք իւզրէ քիլիսէ թարաֆընտան ինթիխասպ վէ թա՛նին օլունան խատէմէլէր տիրլէր :

«Իմտի Պօզոս քի՞մ վէ Ապողոս քի՞մ տիր : Անճագ Բապպըն հէր պիրինէ իհսան էթտիյինէ կէօրէ, իման էթմէնիզէ վասըթա օլան խատէմէ տիր» 1 Կոր. 3. 5 :

«Քէնտիսի մուգատտէսլէրին իքմալը մազսէտիլլէ խըտմէթին իֆասը վէ Գրիստոսըն ճէսէտի մա՛մուրիյէթի իշխան պա՛ղըսընը րէսուլ, պա՛ղըսընը փէյղամպէր, պա՛ղըսընը

միւսկէնչիր, պա՛ղըսընը տախի չօպան վէ
մու՛ալլիմ օլմագ իւզըէ թա՛եին էլէտի:»
Եփես. 4. 11, 12:

Ս. Քիլիսէնին գա՛չ նէվ մէ՛ մուրլարը վար
տըր:

Ճ. Քիլիսէ մէ՛ մուրլարը աթիտէքիլէր տիր.

1. Շահահ. պունլար Ա՛շաի Բապպանի սօֆրա-
սընա խըտմէթ էտիպ, ֆուգարայա նէզարէթ
էտէրլէր:

«Վէ օն իքիլէր շակիրտլէրին ճէմա՛աթընը
տա՛վէթ էտիպ՝ Ալլահըն քէլամընը թէրքլէ
սօֆրալարա խըտմէթ էթմէմիզ միւնասիպ
տէյիլ տիր: Անըն իչիւն, էյ պիրատէրլէր,
սիզտէն հազգլարընտա հիւսն ի շէհատէթ օ-
լունան վէ Բուհ իւլ Գուտս վէ հիքմէթլէ
մէմլու պուլունան եէտի ատէմ ինթիխապ
էտինիզ, պիզ տախի անլէրի պու իչէ թա՛եին
էտէլիմ՝ տէտիլէր:» Ա՛մալ. 6. 2, 3:

2. Չօղան. պունլար քէլամը յալէնէն վա՛զ
էտիպ քիլիսէյէ տէլալէթ էտէրլէր:

«Պիզ իսէ տու՛ա իլէ քէլամըն խըտմէթինէ
տէվամ էտէճէյիզ:» Ա՛մալ. 6. 4:

3. Հալ ու քէյֆիյէթլէրէ վէ ինթիյաճա
կէօրէ քիլիսէ սա՛իր մէ՛ մուրլար տա թա՛եին
էտէր:

«Քրիստոսըն ճէսէտի մա՛մուրիյէթի իչիւն
... պա՛ղըսընը միւսկէնչիր, պա՛ղըսընը տախի
չօպան վէ մու՛ալլիմ օլմագ իւզըէ թա՛եին
էլէտի:» Եփես. 4. 11, 12:

Ս. Քիլիսէնին պա՛ղը շիւ՛պէլէրինի սայ :

Ճ. Փրօթէսթանթ, էրմէնի, Գաթօլիք, Բում;
Սիւրեանի, վէ Ղայրիհիւմ :

Ս. Քիլիսէնին օլ պիր շիւ՛պէլէրինէ 'ա"իտ
օլան խրիսթիյանլարը նա՛սըլ կէօզէթմէլի սին :

Ճ. Անլէրի Գրիստոստա պիրատէրլէր կիպի
կէօզէտիպ սէվմէլի իմ : Անլէր պա՛ղը խոուսու-
լարտա պիզտէն Փարգլը տիւշիւնիւրլէր իսէ
տէ, Բապարմըզ Յիսուս Գրիստոսը սէվտիքլէ-
րի թագտիրտէ պիրատէրլէրիմիզ տիրլէր :

«Բապարմըզ Յիսուս Գրիստոսը խալիսանէ
սէվէնլէրին ճիւմլէսինէ 'ինայէթ օլտուն :»
Եփես. 6. 24 :

Տ Է Ր Ս 23.

ՓՐԹԵՍԹԱՆԹ ԵԱԽՕՏ ԻՆՃԻԼԻ ՔԻԼԻՍԷԼԵՐԻՆ
ԹԱ՛ԼԻՄԱԹ Ը ՄԱԽՍՈՒՍԷՍԻ

Սէ՛ւ. Փրօթէսթանթլար Քիթապը Մու-
գատտէս հագգընտա նէյէ՞ ինանըրլար :

Ճէւոյ. Անլէր Քիթապը Մուգատտէսին քի-
լիսէ իշիւն քեաֆի օլան եէկեանէ իման վէ
'ամէլ գանուներ օլտըղընա ինանըրլար վէ պու-
սէպէպտէն՝ ումուսի քիլիսէ սինօտլարընըն գա-
րարլարընը, քիլիսէ հոյսոյէրլէրինին թա՛լիմլէ-
րինի վէ քիլիսէտէ ճարի օլան ըիվայէթլէրի

Այլահըն քէլամը եախօտ իման վէ 'ամէլ գա-
նունը տէյիւ թանըմազլար :

Ս. Փրօթէսթանթլարա պաշգա նէ՞ իսմ վէ-
րիլիր վէ նէ՞ իչիւն :

Ճ. Փրօթէսթանթլար Գիթապը Մուգատ-
տէսի քիլիսէ իչիւն քեաֆի օլան եէկեանէ ի-
ման վէ 'ամէլ գանունը թանըտըգլարը սէ-
պէպտէն անլէրէ 'ալէսսէվիյէ ինճիլի խրիս-
թիյանլար թէսմիյէ էտիլիր :

Ս. Ինճիլի խրիսթիյանլար խէլասըն շարթընա
տա՞իր նէյէ՞ ինանըրլար :

Ճ. Յիսուս Գրիստոսա իման էթմէքլիք խէ-
լասըն եէկեանէ շարթը օլտըղընա ինանըր-
լար , վէ քիլիսէ այինլէրինին իճրասընը խէլաս
իչիւն շարթը էլզէմ 'ատտ էթմէզլէր :

Ս. Մուգատտէս 'էօմրիւն շարթլարընա տա՞իր
նէյէ՞ ինանըրլար :

Ճ. Մուգատտէս 'էօմր իչիւն գալպին Բուհ-
տան թէճտիա օլունմասընը վէ ատէմին տօղ-
րուտան Այլահ իլէ միւշարէքէթ էթմէսինի
շարթը էլզէմ 'ատտ էտէրլէր :

Ս. Գիլիսէ էսրարընըն (Խուհուհու) 'ատէտի-
նէ տա՞իր ինճիլիլէրին սա՞իրլէրտէն Փարգը
նէ՞ տիր :

Ճ. Անլէր Յիսուս Գրիստոս թարաֆընտան
քիլիսէյէ թէսլիմ էտիլմիշ վէ Գիթապը Մու-
գատտէստէ թէնպիհ էտիլմիշ օլան անճագ իքի
սըրր , եա՞նի վաֆթիզ վէ Ա՛շա ի Բապպանի
պուլունտըղընա ի՞թիգատ էտէրլէր . սա՞իրլէր
իսէ անլէրին 'ատէտինի եէտիյէ իպլաղ է-

տէրլէր, եա՞նի, վաֆթիզ, Դըւ՛ճ, Ա՛շա ի
րապպանի, ի՛թիբրաֆ (Իսթիֆաք), Մէ՛մուրի-
յէթ ի բուհանիյէ (Կըրէ), Նիքեա՛հ, վէ Օթմա՛ն
եախօտ վիւրճն Օթմա՛ն :

Ս. Խըհուրըլարըն մա՛նասընա տա՛իր ինճի-
վիլէրին ի՛թիգատլարը նէ՞ տիր :

Ճ. Անլէր Խըհուրը տէյերէք զահիրի վէ
մատտի խըտմէթլէր վասըթասըյլէ Սալիւս ի
Շէրիֆին տտէմլէրտէ բուհանի խէլաս իճրա
էթմէսինի տէյիլ, անճագ Սալիւս ի Շէրի-
ֆին միւ՛մինլէր իչիւն վէ միւ՛մինլէրտէ իճրա
էթտիյի բուհանի խէլաս իչլէրինն՝ զահիրի վէ
մատտի ալամէթլէր իլէ իշարէթ էթմէքլիյի
անլարլար :

Ս. վաֆթիզ հագգընտա ի՛թիգատլարը նէ՞
տիր :

Ճ. Անլէր եէնի տօղուշըն վաֆթիզ վասը-
թասըյլէ իճրա օլունտըղընա ի՛թիգատ էթ-
մէյիպ, անճագ վաֆթիզին եէնի տօղուշա պիր
'ալամէթ վէ միւհըր իտիյինէ վէ եէնի տօղու-
շըն իտէ բուհ իւլ Գուտսըն գալպտէ իճրա
էթտիյի բուհանի պիր թէպաիլաթ օլտըղընա
ինանըրլար :

Ս. Դըւ՛ճը նի՛չիւն գապուլ էթմէզլէր :

Ճ. Դըւ՛ճ ֆիթապը Մուգատտէստէ էմր օ-
լունմամըշ օլան պիր ային օլտըղը իչիւն վէ
անտէ իսթի՛մալ օլունուպ՝ Մուգատտէս թէս-
միյէ օլունան Միւււոն նամ եաղըն հագգըն-
տա իտտի՛ա օլունան շէյլէր ֆիթապը Մու-

գատտէսէ մուլաֆըզ օլմատըզը իշին Դըւնը
ճա'իզ սայմազլար :

Ս. Ա'շա ի Բապպանի խուսուսընտա ի'թի-
գատլարը նէ տիր :

Ճ. Ինճիլի խրիսթիանլար Ա'շա ի Բապպանիյէ
Պապաբէ թէսմիյէ էթմէզլէր, վէ անտէ իսթի'մալ
օլունան էքմէք վէ շէրապըն ֆիլվազը՝ Յիսուս
Քրիստոսըն թէնինէ վէ գանընա թահվիլ օլու-
նարագ, սէճտէ օլունաճագ պիր հալ քէսպ
էթտիյինէ, վէ անա իշթիրաք էթմէքլէ ատէմին
կիւնահլարը 'աֆվ օլունտըղընա ինանմազլար .
անճագ Ա'շա ի Բապպանինին Քրիստոսըն էօրիւ-
մինիւ թէշէքքիւրլէ զիքը էթմէք իշին թա'-
եին էտիլմիշ պիր ային իտիյինէ ինանըրլար :

Ս. Պապաբէ հագզընտա էֆքեարլարը նէ
տիր :

Ճ. Պապաբէ գուրպան մա'նասընտա օլուպ
կէօյա քի քիլիսէտէ Ա'շա ի Բապպանի վագ-
թընտա Քրիստոս կիւնահլար իշին թէքրարէն
գուրպան 'արզ օլունուր : Հալ պու քի հա-
գիգի գուրպան անճագ պիր տէֆ'ա օլարագ
խաշ իւզէրինտէ իճրա օլունմիշ օլտըզը իշին
Հէր Ա'շա ի Բապպանի խըտմէթինտէ Քրիստոս
գուրպան 'արզ օլունուր տէմէքլիյի ճա'իզ
սայմազլար :

«Զիրա քէնտինի թագտիմ էթմէքլէ պունը
պիր տէֆ'ատա իճրա էյլէտի :» 'Իպր. 7. 27 :

«Պու իրատէթլէ պիզ Յիսուս Քրիստոսըն
ճէսէտինին պիր քէրրէ թագտիմ վասըթա-
սըյլէ թագտիս օլունտըզ :» 'Իպր. 10. 40 :

Ս. Ի'թիրաֆ հագգընտա նէյէ՝ ինանըրլար:

Ճ. Ինանըրլար քի, Ալլահ Բրիստոստա պիզէ
կիւնահլարըմըզը 'աֆվ էթմիշ օլտըզը սէպէպ-
տէն, շիմտի կիւնահլարըմըզը պիր քեահինէ
տէյիլ, անճագ, Ալլահա Ի'թիրաֆ էտէր իսէք,
օ պիզէ մէճճանէն վէ տօղրուտան մաղֆիրէթ
իհսան էտէճէք տիր: Եէքտիկէրիմիզէ օլան
խաթալարըմըզը տախի պիրիպիրլէրիմիզէ Ի'-
թիրաֆ էթմէքլէ 'աֆվա նա"իլ օլուր ըզ:

Ս. Աղաշիւրանէ եա խայր 'ամէլլէր հագգըն-
տա նէյէ՝ ինանըրլար:

Ճ. Հիշ պիր խայր 'ամէլիմիզ, եա աղա-
շիւրանըմըզ եա թութտըզըմըզ օրուն պի-
զիմ 'աֆվըմըզը թէ"մին էթմէզ. մաղֆիրէթ
Ալլահ թարաֆընտան պիզէ մէճճանէն իհսան
օլունուր: Խայր 'ամէլլէր մուգատտէս 'էօմրիւն
սէմէրէլէրի տիրլէր, վէ աղաշիւրանէ եա օրուն
իխթիյարի օլարագ միւնասէպէթինէ կէօրէ
իճրա էտիլէպիլիրլէր:

Տ Է Ր Ս 24.

ԻՆՃԻԼԻ ՔԻԼԻՍԷԼԷՐԻՆ ՅԱ՛ԼԻՄԱԹ Ը ՄԱԽՍՈՒՍԷԼԷՐԻ

(ՏԵՎԻՋ.)

ՍԷ՛-՝Ա. Ինճիլի խրիսթիյանլար ըուհանի մէ՛-
մուրիյէթ հագգընտա նէյէ՞ ինանըլար:

ՃԵ՛Լ-Պ. Ինանըլար քի ըուհանի մէ՛ մուրլար
քիլիսէյի թա՛լիմ վէ անա խըտմէթ վէ տէլա-
լէթ էթմէք վազիֆէսիյլէ միւ.քէլլէֆ տիրլէր .
լաքին պունտան ֆազլա օլարագ անլէր նէ՛ խու-
սուսի պիր իմթիյազա, նէ՛ խուսուսի պիր
գուվլէթէ մալլիք տէյիլ տիրլէր: Անլէր քիլի-
սէնին խըտմէթ ճիլլէրի օլտըզլարը հալտէ քէն-
տի մէ՛ մուրիյէթլէրինէ քիլիսէնին միւսա՛ա-
տէսիյլէ նա՛լ օլուրլար:

Ս. Կ-րէ նէ՞ տիր:

Ճ. Ըուհանի մէ՛ մուրլարըն էլ գօնմագ վա-
որթասըյլէ ըէսուլլարտան պէրու տէվամ էտէն
վէ սիլսիլէսի պօզուլմայարագ կէլէն պիր գուվ-
լէթ վէ սէլահիյէթէ մալլիք օլմասընա Կ-րէ տէ-
նիլիր: Ինճիլի քիլիսէլէր պէօյլէ պիր էֆքեարը
գապուլ էթմէզլէր:

Ս. Քիթապը Մուգատտէստէ պէօյլէ պիր
թա՛լիմ վա՛ր մը տըր:

Ճ. Խայր:

Ս. Ինճիլի քիլիսէլէր քեահինլիք հագգընտա նէյէ՞ ինանըրլար :

Ճ. Անլէր Ալլահ իլէ ատէմլէր արասընտա թէվասսուլթ էտէճէք պիր սընֆ իմթիյազըր ատէմլէր թանըմազլար : Անճագ ինանըրլար քի, Յիսուս ֆրիստոս ֆեահին ի ա՛ղամըմըզ օլտըզը հալտէ , հէր պիր միւ՛մին անըն իսմինտէ ճէսարէթլէ հուզուրը իլահիյէ թէգարրիւպ էտէպիլիր : Հաթթա ինճիլտէ հէր պիր միւ՛մինէ քեահին թէսմիյէ էտիլմիշ տիր :

«Իմտի պիղիմ սէմավաթա կէչմիշ պէօյիւք ֆեահին ի ա՛ղամըմըզ Իպն Ուլլահ Յիսուս վար իքէն իգրարը գավի թուլթալըմ :»

«Պուռնա պինա՛էն մէրհամէթէ նա՛իլ օլմագ վէ լազըմ օլան իմտատ իչիւն 'ինայէթ պուլմագ իւզրէ, 'ինայէթին թախթընա ճէսարէթլէ եագլաշալըմ :» 'Իպր. 4. 14, 16 :

«Լաքին սիզ միւնթէխապ պիր նէսլ վէ միւլուքեանէ քեահինլիք վէ մուգատտէս իւմմէթ վէ խասս պիր գավմ սընըզ :» 1 Պետ. 2. 9 :

Ս. Ինճիլի քիլիսէլէր նիքեահը նի՛չիւն Խուրդ 'ատտ էթմէզլէր :

Ճ. Նիքեահը Խուրդ 'ատտ էթմէք ֆիթապը Մուգատտէստէ թէնպին էտիլմէմիշ օլտըզը իչիւն էօյլէ թէսմիյէ էթմէզլէր :

Ս. Վերջն օթուր նի՛չիւն գապուլ էթմէզլէր :

Ճ. Վերջն օթուր ֆիթապը Մուգատտէստէ մութապըզ օլմատըզը իչիւն անը գապուլ էթմէզլէր :

Ս. Վերջին օրեր Գիթապը Մուգատտէստէն
իսպաթ իշիւն հանկը այեթլէր իրա՞ն է տիրիր։
Ճ. Օլ այեթլէր Յակոբոս ընտուլըն շու սէօզ-
լէրի տիրէր։

« Արանըզտա պիր քիմսէ խասթա՞ մը
տըր, քիլիսէնին իսթիյարլարընը տա՛վէթ
էթսին, վէ Բապպըն իամիլէ անը եաղլէ
մէսն էտէրէք՝ անըն իշիւն տու՛ա էթսինլէր։
Վէ իմանլէ օլան տու՛ա խասթայը գուրթարըր,
Բապպ տախի անը այաղա գալտըրաճագ
տըր. վէ էկէր կիւնա՛ն իշլէմիշ օլտա տախի
անա՛ աֆվ օլունաճագ տըր։» Յակ. Ծ. 14, 15։

Ս. Ինճիլի քիլիսէլէր պու այեթլէրի նա՞սըլ
անլարլար։

Ճ. Պու այեթլէրտէ մէսն օլունմագլըդ, խաս-
թայը ճէննէթէ հազըրլամագ իշիւն տէյիլ,
անճագ անըն շիֆա պուլմասը իշիւն պիր վա-
սըթա տըր։ Վէ խասթայը գուրթարան «մէսն»
տէյիլ, անճագ «իման իլէ օլան տու՛ա» տըր։
Պինա՞նն 'ալէյն պու մէսն օլունմագլըդ
խասթա իշիւն գուլլանըլան թէտավլիյի իմա
էտէր տէյիլ ինանըրլար։

Ս. Նի՞շիւն էօլիւլէր իշիւն տու՛ա էթ-
մէզլէր։

Ճ. Էօլիւլէր իշիւն տու՛ա էթմէք Գիթապը
Մուգատտէստէ թէնպիւն էտիլմէտիյի, վէ պու
նէվ՝ տու՛ալար, ատէմլէրէ պիէսաս իւմիտ-
լէր վէրտիյի իշիւն իճրասընը ճա՞իզ սայ-
մագլար։

Ս. 'Ազիզներին շէֆա'աթընա միւրաճէ'աթ
էտէրլէր մի:

Ճ. Խալը: 'Ազիզներ հէր եէրտէ հազըր պու-
լունմատըզլարը սէպէպտէն անլէրէ տու'ա
էթմէք սէմէրէսիզ օլտըղը, վէ Յիսուս Բրիս-
տոս պիզիմ իշիւն եէկեանէ վէ քեաֆի շէֆի'
օլտըղը իշիւն 'ազիզներին շէֆա'աթընա միւ-
րաճէ'աթ էթմէյի ճա'իզ սայմազլար:

Ս. Նի'շիւն 'ազիզներին խաշա'աթընա, սու-
րէթլէրէ վէ խաշա սէճտէ էթմէզլէր:

Ճ. Մաշա'աթընա, սուրէթլէրէ վէ խաշա սէճ-
տէ էթմէքլիք ատէմլէրի պաթըլ ի'թիգատլա-
րա տիշիւրտիւյիւ, վէ անլէրէ Բիթապը Մու-
գատտէսին ահքեամընա մուղայիր սուրէթտէ
հիւրմէթ էթմէյէ պատի օլտըղը իշիւն անլէրէ
սէճտէ էթմէզլէր:

Ս. Պիքիր Մարիամ հագգընտա ի'թիգատ-
լարը նէ' տիր:

Ճ. Պիքիր Մարիամ Բապարմըզըն ինսան
մագամընտա վալիտէսի օլտըղը սէպէպտէն,
անա Աստուծոյ թէսմիյէ էթմէյի միւնասիպ
սայմազլար. վէ պիքիր Մարիամ քէնտիսի
տախի Բապարմըզ Յիսուս Բրիստոսըն քէֆա-
րէթ վէ շէֆա'աթընլէ խէլաս պուլտըղը իշիւն,
Մարիամըն շէֆա'աթընա միւրաճէ'աթ էթմէյի
ճա'իզ սայմազլար:

Ս. Ինճիլի Գիլիսէլէրին իւշէսասի մէպտէլէրի
նէ' տիրլէր:

Ճ. 1. Բիթապը Մուգատտէս միւ'մինլէր ի-
շիւն եէկեանէ իման վէ 'ամէլ գանուընը տըր:

2. Յիսուս Գրիստոսա իման վէ մուհապպէթ
րուհանի խելասըն եէկեանէ վէ քեաֆի շարթը
տըր : 3. Հէր ատէմ էվվէլա շախսէն եէնիտէն
տողմալը տըր , անտէն սօնրա տողրուտան վէ
պիլա վասըթա Ալլահ իլէ միւշարէքէթ էթմէք
իմթիյազընա մալիք օլուր :

Ս. Պու մէպտէ"լէրտէն պա'զը 'ումումի նէ-
թիճէլէր իսթինթաճ էտէպիլի'ր մի սին :

Ճ. էվվէթ . 1. Հէր պիր միւ"մին Գիթապը
Մուգատտէսի օգույուպ միւթալէ'ա էթմէլի
տիր : 2. Գիլիսէտէ միւ"մինլէր արասընտա սընֆ
ֆարզը եօգ տըր : 3. 'իպատէթ միւմքին մէր-
թէպէ սատէ օլմագ կէրէք տիր :

Ս. Գիթապը ը Մուգատտէսէ մուղայիր օլան
թա'լիմաթ գապուլ էթմէքլիյին ըուհանի հա-
յաթա թէ'սիրի նէ" օլուր :

Ճ. Պու եօլտա ատէմլէր մաղֆիրէթ իչիւն
տողրուտան Յիսուս Գրիստոսա միւրաճէ'աթ
էտէճէք եէրտէ ինսանի թէրթիպաթա միւ-
րաճէ'աթ էտէրլէր , վէ ըուհանի հայաթա մա-
լիք օլուպ անտէ նէմա պուլմագ իչիւն տող-
րուտան ըուհ իւլ Գուտսա միւրաճէ'աթ էտէ-
ճէք եէրտէ ային ու 'ատէթլէրէ կիւվէնիրլէր :
Պու շէյլէր իսէ ըուհանի հայաթա մանի' օլ-
տըգտան մա'տա ի'թիգատաթը պաթըլէյէ
եօլ աշարլար :

Տ Է Ր Ս 25.

ԿԻՐԱԿԻ ԿԻՒՆԻԻ ՎԷ ՔՐԻՍՏՈՍԸՆ ԹԷՔՐԱՐ ԶՈՒՀՈՒՐԸ

ՍԷ՝ Երազմի կիւնիւ նէ՝ տէմէք տիր :

ՃԷԼ՝ Երազմի կիւնիւ Բապպըն կիւնիւ տէմէք տիր :

Ս. Նիշիւն հաֆթանըն իւք կիւնիւնէ պէօյլէ տէնիլմիշ տիր :

Ճ. Յիսուս Քրիստոս օլ կիւնտէ էսվաթտան գըյամ էտիպ , խէլասըմըզըն իշինի իքմալ էթտիյի իշիւն օլ կիւնէ Բապպըն կիւնիւ տէնիլիր :

«Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ , սապահլայըն տահա գարանլըգ իքէն , Մագդաղալը Մարիամ գապրա կէլիպ՝ թաշը գապրտան գալտըրըլմը կէօրտիւ :» Յովհ. 20. 1 :

Ս. Պիզ Նիշիւն Շաբաթ կիւնիւնիւ մուգատտէս թուլթմայըզ :

Ճ. Շաբաթ 'Ահտ ը 'Աթիգէ 'ա'իտ պիր կիւն տիր , վէ 'Ահտ ը 'Աթիգտէքի շէրի'աթ Յիսուս Քրիստոստա իթմամ օլունտըզը իշիւն խրիսթիյանլար օլ շէրի'աթտան մու'աֆ օլմուշ տըրլար :

«Էլ հասըլ շէրի'աթ Քրիստոսա կէթիրմէք իշիւն պիզիմ միւ'էտտիպիմիզ օլտու , քի իմանտան թէպրիր օլունալըմ : Լաքին իման

կէլմիշ օլտըգտան սօնրա արթըզ միւ՛նտտի-
պին էմրի արթընտա տէյիլ իղ» Գաղ. 3.
24, 25 :

Ս. Շաբաթը կէօգէթմէյէ մէճպուր օլմա-
տըղըմըզը 'Ահտը ճէտիտտէն նա՛սըլ իսպաթ
էտէպիլիրսին :

Ճ. «Իմտի եէմէք եա իչմէք եա պայրամ եա
այ պաշը եա սէպթ կիւնլէրի խուսուսընտա
քիմսէ սիզի հիւքմ էթմէսին» Կող. 2. 16 :

Ս. Պիղ նի՛շիւն Կիրակի կիւնիւնիւ մուգատ-
տէս թութարըզ :

Ճ. Քրիստոս Էֆէնտիմիզ օլ կիւնտէ գըյամ
էթտիյի իչիւն անը մէսէրրէթ կիւնիւ 'ատտ
էտէրիզ. վէ հաֆթատա պիր կիւն ըահաթ
էտիպ, անը մուգատտէս միւթալէ'ալարլա կէ-
շիրմէք գուտսիյէթտէ թէրազգը էթմէմիզէ
եարտըմ էթտիյի իչիւն անը մուգատտէս թու-
թարըզ :

Ս. Կիրակի կիւնիւ նա՛սըլ պիր 'ինայէթ վա-
սըթասը օլուր :

Ճ. Հաֆթատա պիր կիւն իսթիրահաթ էթ-
մէքլէ ճէսէտիմիզ քէսպի ըահաթ էտեր. վէ
հաֆթատա պիր կիւն խուսուսի պիր սուրէթլէ
'իպատէթէ վէ ըուհանի խըտմէթլէրէ վագըթ
վէրմէքլէ գուտսիյէթտէ թէրազգը էտէրիզ :

Ս. Կիրակի կիւնիւնիւ նա՛սըլ կէշիրմէլի իղ :

Ճ. Օլ կիւնտէ եէվմի մէշղուլիյէթլէրիմիզ-
տէն ֆարիղ օլուպ ըահաթ էտէրէք, խուսուսի
պիր սուրէթտէ Ալլահ իլէ միւշարէքէթ էթ-
մէլի իղ :

«Էկէր սէպթտէ, մուգատտէս կիւնիւմտէ, քէնտի արղունըն իճրասընտան այաղընը տէօնտէրի իսէն, վէ սէպթի ֆէրահ, վէ Բապպըն մուգատտէս կիւնիւնիւ միւհթէրէմ 'ատտէտէր իսէն, շէօյլէ քի քէնտի եօլլարընճա հարէքէթ, վէ քէնտի արղունըն իճրա էթմէյէրէք, վէ քէնտի սէօզլէրինի սէօյլէմէյէրէք անա հիւրմէթ էտէր իսէն, օլ զէման սէն Բապպտա մէսրուր օլաճագսըն » Ես. 58. 13, 14.

Ս. Ալլահ իլէ միւշարէքէթ էթմէք իչիւն նէ՝ եափմալը իզ.

Ճ. Մախֆի տու'այա, վէ Գիթապը Մուգատտէսին միւթալէ'ասընա վագըթ վէրիպ, Կիրակի մէքթէպինէ վէ քիլիսէ խըտմէթլէրինէ կիտէրէք, 'ալէնի թա'լիմ վէ 'իպատէթէ իշթիրաք էթմէլի իզ. վէ Ֆուրսաթ տիւշտիւքճէ սա'իրլէրին խայրը իչիւն խըտմէթ էթմէլի իզ.

Ս. Յիսուս Քրիստոս Էֆէնտիմիզ շիմտի նէ՝ ըէտէ տիր.

Ճ. Յիսուս Քրիստոս Էֆէնտիմիզ շիմտի սէմատա օլուպ Բուհ իւլ Գուտա վասըթասըլէ տիւնեատա ատէմլէր արասընտա իչլէմէքտէ տիր.

«Իմտի Բապպ անլէրէ սէօյլէտիքտէն սօնրա, սէմայա ըէֆ' օլունուպ' Ալլահըն սաղընտա ճիւլուս էթտի » Մար. 16. 19.

«Վէ իշթէ տիւնեանըն նիհայէթինէ տէյին պէն հէր վագըթ սիզին իլէ պէրապէր իմ » Մատ. 28. 20.

Ս. Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս թէքրար կէլէճէ՞ք մի տիր :

Ճ. Էլվէթ. Օ շիմտի տիւնեատա կէօրիւն մէյօր իսէ տէ, նիհայէթ պիր կիւն ճէլալ իլէ զուհուր էտիպ պիւթիւն տիւնեայը քէնտի մէլէքիւթիւնէ թապի՝ գըլաճագ վէ ճիւմլէ ա տէմլէրի 'ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ էտէճէք տիր :

«Եյ Գալիլեայը ատէմլէր, նի՞չիւն սէմայա պագըպ տուրույօրսընը. եանընդտան սէմայա չըգան պու Յիսուս՝ նա՞սըլ սէմայա կիթտիյինի կէօրտիւնիւղ իսէ, օ վէճիլէ կէլէճէք տիր :» 'Ամալ. 4. 41 :

«Վէ Իպն իւլ ինսան ճիւմլէ մուգատտէա մէլէքլէր իլէ պէրապէր քէնտի ճէլալիյլէ կէլտիյի զէման, ճէլալինին թախթը իւղէրինտէ օթուրաճագ տըր. վէ ճիւմլէ միլլէթլէր անըն հուզուրընտա ճէմ՝ օլունարագ, չօպան գօյուլարը քէչիլէրտէն այըրտըղը կիպի, անլէրի պիրի պիրինտէն այըրըպ, գօյուլարը սաղընտա, վէ քէչիլէրի սօլընտա տուրտուրաճագ տըր :» Մատ. 25. 31—33 :

Ս. Բապպըմըզըն պու զուհուրը նէ՞ զէման վուգու՝ պուլաճագ տըր :

Ճ. Բապպըմըզըն իքինճի տէֆ'ա նէ զէման զուհուր էտէճէլինի պիլմէյիզ. Փագաթ պիզ տա՞րմա անըն զուհուրընա հազըր պիր հալտէ եաշամալը իզ :

«Ամմա օլ կիւն վէ սա'աթ հագըընտա Փէտէրտէն մա'տա պիր քիմսէնին վէ սէմատա օլտն մէլէքլէրին վէ հաթթա Օղլըն տա :

խի մա'լիւմաթը եօգ տըր. Սազընընըզ, ու-
յանըզ տուրուպ տու'ա էտինիզ. զիրա օլ
վազթըն նէ զէման կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ»
Մար. 13. 32, 33 :

Տ Է Ր Ս 26.

ԱԽՐԷԹ

ՍԷ՝՝Լ. Ատէմ էօլիւնճէ նէ՞ օլուր :

ՃԵԼԻ. Ճէսէտի թօփրաղա տէօնէր, վէ բու-
հու անը վէրէն Ալլահա բիւճու՝ էտէր :

«Օ զէման թօփրազ էվվէլքի հալինէ տէօ-
նէճէք, վէ բուհ անը վէրէն Ալլահա տէօնէ-
ճէք տիր» Վա'ըզ 12. 7.

«Ինթիգալ էտիպ Քրիստոս իլէ պէրապէր
պուլունմագ արզուսընտա իմ» Փիլիպ. 1. 23:

Ս. Մէզարտան էօթէտէքի 'էօմրիւմիւզիւն
պու տիւնեատաքի 'էօմրիւմիւզէ 'ալագասը
նէ՞ տիր :

Ճ. ՕԼ 'էօմր պու 'էօմրիւմիւզիւն տէվամը
տըր, շէօյլէ քի պուրատա Ալլահը սէվէնլէր
էօլտիւքտէն սօնրա Անըն հուզուրընտա պու-
լունուպ, Անըն հիւսն ի թէվէճճիւհիւնէ մազ-
հար օլաճագլար տըր. Փագաթ պուրատա Ալ-

լահը սէվմէյիպ կիւնահ իշլէյէնլէր օրատա Ալ-
լահըն զազապընա տիւչար օլաճագ տըրլար :

«Զիրա Գրիստոսըն մահքէմէսինէ ճիւմ-
լէմիզին չըգմասը լազըմ տըր, քի հէր պի-
րի քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ' կէրէք խայր,
կէրէք չէրր, ճէսէտտէ եափտըղը շէյլէրէ նա-
"իլ օլա"» 2 Կոր. 5. 10 :

Ս. Գըյամէթ իւլ էմվաթ նէ՞ տիր :

Ճ. Բապպըմըզըն թէքրար զուհուրընտա պիլ-
ճիւմլէ էմվաթ գըյամ էտիպ, անըն հուզու-
րընտա իզհար օլունաճագլար տըր :

«Վէ Իպն իւլ ինսան ճիւմլէ մուգատտէս
մէլէքլէր իլէ պէրապէր քէնտի ճէլալիյլէ
կէլտիյի զէման, ճէլալինին թախթը իւզէ-
րինտէ օթուրաճագ տըր. վէ ճիւմլէ միլլէթ-
լէր անրն հուզուրընտա ճէմ' օլունաճագ
տըր» Մատ. 25. 31, 32 :

Ս. Գըյամէթ իւլ էմվաթտա քիմլէ՞ր գըյամ
էտէճէք տիր :

Ճ. Հէմ սալիհլէր հէմ ֆասըզլար գըյամ
էտէճէք տիրլէր :

«Պունա թէ'աճճիւպ էթմէյինիզ. զիրա
վագըթ կէլիյօր քի գապրլարտա օլանլարըն
ճիւմլէսի անըն սէտասընը իշիտէճէքլէր, վէ
խայր իշլէյէնլէր հայաթ գըյամէթինէ, չէրր
իշլէյէնլէր իսէ մահքիւմիյէթ գըյամէթինէ
չըգաճագլար տըր» Յովհ. 5. 28. 29 :

«Վէ քէնտիլէրին տախի միւնթազըր օլ-
տըղը միսիլլիւ, կէրէք սալիհլէրին վէ կէրէք
ֆասըզլարըն էօլիւլէրտէն գըյամ էտէճէքլէրի-
նի Ալլահտան իւմիտ էտէրիմ» Ա'մալ. 24. 15 :

Ս. Պու սօն կիւնիւն վէ 'ալէնի հիւքմիւն նէթիճէսի նէ՞ օլաճագ տըր :

Ճ. «Վէ պունլար էպէտի 'ազապա, վէ սալիհ-լէր էպէտի հայաթա կիտէճէքլէր տիր :»
Մատ. 23. 46 :

Ս. Պու իքի հալլէրէ պաշգա նէ՞ իսմլէր վէ-րիլիր :

Ճ. Ճէննէթ վէ ճէհէննէմ :

Ս. Ճէննէթ նէ՞ տիր :

Ճ. Ճէննէթ միւ"մինլէրին Սլլահ թարաֆըն-տան գապուլ էտէճէքլէրի միւքեաֆաթ վէ 'իզզէթ տիր : Պունու Գիթապ ք Մուգատ-տէս պա'զը թա'պիրլէրլէ թա'րիֆ էթմէյէ թէշէպպիւս էտէր իսէ տէ, անրն ասըլ թա-պի'աթը օլ թա'րիֆլէրտէն պինիհայէ տէրէ-ճէտէ եիւքսէք, վէ շիմտիքի 'ազըմըզըն էրէ-մէյէճէյի տէրէճէտէ ճէլիլ տիր :

«Կէօզ կէօրմէտիյի վէ գուլագ իշիթմէտի-յի վէ ատէմին ֆիքրինէ կէլմէտիյի, եա'նի Ալլահըն քէնտինի սէվէնլէրէ հազըրլատըղը շէյլէրի :» 1 Կոր. 2. 9 :

Ս. Գըյամ էտէնլէրին ճէսէտի նա'սըլ օլա-ճագ տըր :

Ճ. Անլէր ֆանի օլմայան միւշէրրէֆ ճէսէտէ մալիք օլաճագլար :

«Ամամ պիզիմ վաթանըմըղ սէմատա օ-լուպ՝ օրատան տախի խէլասքեար Րապպ Յիսուս Գրիստոսա միւնթազըրըզ՝ Օ տախի, մէվճուտաթըն քեաֆֆէսինի քէնտինէ թա-պի' էթմէյէ միւզթէտիր օլտըղը գուվլէթլէ,

պիղիմ էտնա ճէսէտիմիզի քէնտի միւշէրրէֆ
ճէսէտինէ պէնդէր օլմագ իւզրէ թէպտիլ է-
տէճէք տիր :» Փիլիպ. 3. 20, 21 :

«Եօլիւլէրին գըյամը տախի պէօյլէ տիր .
Ֆանի օլարագ էքիլիր, Ֆանի օլմայարագ
գըյամ էտէր :» 1 Կոր. 13. 42 :

Ս. Ճէհէննէմ նէ տիր :

Ճ. Ճէհէննէմ՝ շէրիւլէրէ Սլլահըն զազապը-
նըն իզհարը տըր . պուռու տախի Քիթապը
Մուգատտէս պա՛ղը թէշպիհլէրլէ թա՛րիֆ է-
տէր իսէ տէ, օլ տէհշէթլի հալին վասֆընա
պիղիմ լիսանըմըզ վէ թէսավվուրընա ֆիքրի-
միզ քեաֆի տէյիլ տիր :

Ս. Կիւնահքեարլար ճէհէննէմտէ մահվ օլա-
ճա՞գ մը տըրլար :

Ճ. Խայր . անլէր իլ էլ էպէտ 'ազապ չէքէ-
ճէք տիրլէր :

«Վէ պուռլար էպէտի 'ազապա . . . Կիտէ-
ճէքլէր տիր :» Մատ. 25. 46 :

«Վէ անլէրի իզլալ էտէն Իպլիս՝ ճանվէր
իլէ եալանճը փէյղամպէրին պուլունտըզլա-
րը աթէշ վէ քիւքիւրթ կէօլիւնէ աթըլտը,
վէ կէճէ կիւնտիւզ էպէտ իւլ ապատ 'ազապ
օլունաճազլար տըր :» Վահ. 20. 10 :

Ս. Նիկիա իման իգրարընը սէօյլէ :

Ճ. «Իման էտէրիզ, սէմանըն վէ զէմինին, կէօրինէնլէրին վէ կէօրինմէյէնլէրին խալիգի հէր շէյէ գատիր պիր փէտէր Ալլահա, վէ պիր րապպ Թիսուս Գրիստոսա քի փէտէր Ալլահա տան տօղմուշ պիրիծիք իպնուլլահ տըր, եա'նի փէտէրին ճէվհէրինտէն, Ալլահտան Ալլահ, նուր տան նուր, հագիգի Ալլահ, հագիգի Ալլահ տան մէվլուտ տըր վէ մախլուգ տէյիլ տիր : Գէնտիսի փէտէրին թապի'աթընտան օլուպ, սէմատա վէ զէմին իւզէրինտէ կէօրինէն վէ կէօրինմէյէն հէր շէյ անընլէ վիւճուտ պուլ տու . օլ քի պիզ ինսանլար ուղուրունա վէ պիզիմ խէլասըմըզ իչիւն սէմատան էնիպ, թէն ալտը, ինսան օլտու, մուգատտէս պա քիրէ Մարիամտան րուհ իւլ Գուտսլէ քեամիլէն տօղտու . վէ անտէն թէն, րուհ վէ Ֆիքըր վէ ատէմտէ հէր նէ վար իսէ ճիւմլէսինի զանն իլէ տէյիլ անճագ հագիգաթէն ալտը . էգիյէթ չէքտի, խաչլանտը, տէֆն օլունտու, իւ չիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էթտի, 'այնի թէն իլէ սէմայա չըգըպ փէտէրին սաղընտա օթուր տու . 'այնի թէն իլէ վէ փէտէրին սալթանաթըլէ տիրիլէրի վէ էօլիւլէրի հիւքմ էթմէք իչիւն կէլէճէք տիր . վէ անըն հիւքիւմէթինին սօնը եօգ տըր :

Քէզալիք իման էտէրիզ զայր ի մախլուգ վէ քեամիլ րուհ իւլ Գուտսա, օլ քի Թէվրաթտա, փէյլամպէրլէրտէ վէ ինճիլլէրտէ սէօյլէտի, Յորդանանա էնտի, րէսուլլար վասըթասըյլա վա'զ

էյլէտի , վէ մուգատտէսլէրտէ սաքին օլտու :
Քէզալիք իման էտէրիզ պիր 'ուամումի վէ
րէսուլի մուգատտէս քիլիսէյէ , պիր վաֆ-
թիդէ , թէվպէյէ , քէֆարէթէ , կիւնահլար
'աֆվընա , էօլիւլէրին գըյամընա , ճանլարըն
վէ թէնլէրին սօն շէրի'աթ կիւնիւնէ , սէմանըն
մէլէքիւթիւնէ , վէ էպէտի հայաթա :''

Ս. Թիւրքիատաքի ինճիլի քիլիսէլէրին էք-
սէրինին գապուլ էթտիյի իման իգըրարը հա'ն-
կըսը տըր :

Ճ. Սէմավաթ վէ գէմինին խալիգի վէ միւ-
տիր ի մութլագը օլան պիր Ալլահա եա'նի փէ-
տէր , իպն վէ րուհ իւլ Գուտսա իման էտէրիմ :

Ինսան Ալլահըն սուրէթինտէ խալգ օլունմըշ
իքէն կիւնահա տիւշտիւյիւնէ վէ կիւնահըն
հիւքմիւնտէն անճագ 'ինայէթ ի իլահիյէ իլէ
խէլաս պուլաճաղընա իման էտէրիմ :

Ալլահըն իպն ի վահիտի րապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն , թէնտէ զահիր օլարագ 'էօմրիւ ,
իթա'աթը , էլէմի վէ էօլիւմիւ վասըթասըյլէ
ինսան ճինսի իչիւն խէլաս թէտարիք էթտիյի-
նէ , վէ էմվաթտան գըյամ էտիպ փէտէրին
սաղընտա պիզիմ իչիւն շէֆա'աթ էթմէքտէ
օլտըղընա , վէ անըն իսմինէ հէր իման էտէն
մէճճանէն կիւնահ 'աֆվընա վէ հայաթը էպէ-
տիյէյէ մալիք օլաճաղընա իման էտէրիմ :

Րուհ իւլ Գուտս ինսանլարըն տէրունինտէ
իշլէյէրէք անլէրի կիւնահ , սալահ վէ հիւքմ
խուսուսլարընտա իլզամ էթտիյինէ վէ գալպ-
լէրիմիզի թէճտիտ վէ թագտիտ էտիպ պիզի

եէնի հայաթտա թագվիյէ էթտիյինէ իման
էտէրիմ:

Բապարմըզ Յիսուս Քրիստոսըն եէր իւղէ-
րինտէ կէօրիւնիւր պիր քիլիսէսի օլուպ անըն
այինլէրի վաթիթիզ վէ Ա՛շա ի Բապպանի օլ-
տըղընա, վէ Պ՛հտ ը Պ՛թիգ իլէ Պ՛հտ ը ճէ-
տիտտէն ՚իպարէթ օլան Բիւթիւպ ի Մուգատ-
տէսէ Ալլահըն Բէլամը վէ իման վէ ՚ամէլ
գա՛իտէսի օլտըղընա իման էտէրիմ:

Էնճամ Բապարմըզըն ճէլալ իլէ կէլէճէյի-
նէ, էմվաթըն գըյամ էտէճէյինէ, Փասըգլա-
րըն էպէտի ՚ազապա վէ սալիհլէրին էպէտի
հայաթա կիտէճէքլէրինէ իման էտէրիմ:

Խ Ի Թ Ա Մ

ՖԻԶՐԻՍԹ

— 45 —

Տէրո 1.	Ալլահ	5
Տէրո 2.	Վահանայէթ զէ Սալիւս ի Շէրիֆ	10
Տէրո 3.	Ալլահն սըֆաթ ը ճէլիլէսի	14
Տէրո 4.	Խիլգաթ ը 'ալէմ	19
Տէրո 5.	'Ալէմաէ իտարէ ի Իլահիյէ	22
Տէրո 6.	Ինսան զէ սա'իր ախլագի մախլուգաթ	25
Տէրո 7.	Իրատէթ Ուլլահ	28
Տէրո 8.	'Ահա ը 'Աթիգ քիթապլարը	33
Տէրո 9.	'Ահա ը ճէտիտ քիթապլարը	44
Տէրո 10.	Կիւնահ	49
Տէրո 11.	Խէլաս զէ Խէլապէար	54
Տէրո 12.	Քէֆարէթ	60
Տէրո 13.	Խէլասըն մէճճանէն օլտըղը	64
Տէրո 14.	Թէվլէ	68
Տէրո 15.	Իմանլէ օլան Թէպրիբ	73
Տէրո 16.	Եէնիաէն տօղմագ	77
Տէրո 17.	Թէգատաիւս	84
Տէրո 18.	'Ինայէթ վասըթալարը Քիթապ ը Մուգատտէն զէ Քէլամըն վա'ղը	85
Տէրո 19.	'Ինայէթ վասըթալարը.— Տու'ա	89
Տէրո 20.	'Ինայէթ վասըթալարը.— Րապպանի աու'ա	93
Տէրո 21.	'Ինայէթ վասըթալարը.— Քիլիսէնին մուգատտէն 'այինլէրի, վաֆթիզ զէ ա'շա ի Րապպանի	97
Տէրո 22.	Քիլիսէ	104
Տէրո 23.	Փրօթէսթանթ Կաթուս Ինճիլի քիլիսէլէրին Թա'լիմաթ ը մախսուսէսի	105
Տէրո 24.	Ինճիլի քիլիսէլէրին Թա'լիմաթ ը մախսուսէլէրի.— Տէվամը	110
Տէրո 25.	Կիբակի կիւնիւ զէ Քրիստոսըն Թէքրար զուհուրը	115
Տէրո 26.	Ախրէթ	119
Տէրո 27.	Իման Իգրարլարը	123

